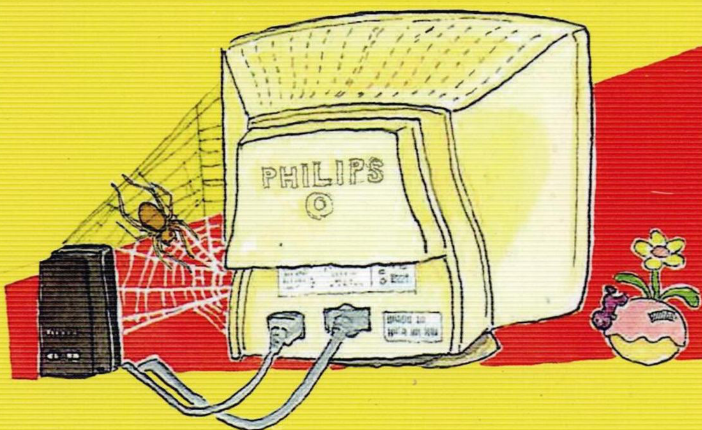
๑๑ ร้อยพันความรู้สึกคิด

จากอีเมล ของ

ยอดเยี่ยม

๑๑ ร้อยพันความรู้สึกคิด จากอีเมลของ ยอดเยี่ยม ๑๑

E · MAIL



๑๑ ร้อยพันความรู้สึกคิด

จากอีเมลของ

ยอดเยี่ยม

ยอดเยี่ยม เทพธรานนท์ สถ. ๓๔๔ ว.

ราคาจำหน่ายต่อเล่ม ๖,๑๗๐,๓๓๓ บาท



๑๑ ร้อยพันความรู้สึกคิด จากอีเมลของ ยอดเยี่ยม

จัดทำโดย ยอดเยี่ยม เทพธรานนท์

บทความในหนังสือเล่มนี้ ไม่มีลิขสิทธิ์
หากต้องการนำไปใช้ เพื่อสังคมที่ดีขึ้น
โดย ห้ามจำหน่ายหรือหาผลประโยชน์
ถือว่าร่วมกันรักษาไทยให้ลูกหลานไทย

พิมพ์ครั้งที่ ๑ จำนวน ๓๐,๐๐๐ เล่ม

ตุลาคม ๒๕๖๒

ISBN : 978-616-497-556-9

พิมพ์ที่ : บริษัท บานาน่า ปริ้นท์ จำกัด โทร ๐๖๒-๑๕๒๒-๙๖๓

ขอขอบคุณ

อินเตอร์แพค : สนับสนุนกำลังกาย กำลังทรัพย์ และเวลาเพื่อจัดทำหนังสือเล่มนี้

อนันต์ พ่วงสมจิตต์ : ที่วาดภาพประทับใจทั้งมวลในหนังสือเล่มนี้

และข้อมูล และรูปภาพประทับใจที่มาจากหลากหลายแหล่งความรอบรู้



คำนำ

ผมรักการเขียนและรักความเป็นครู จึงมีศิษย์รักอยู่มากมาย ศิษย์ทั้งหลายต่างจบการเรียนกันไปแล้ว ต่างชีวิต ต่างแยกกันเดิน การสื่อสารน้อยลง จึงใช้อีเมลเขียนข้อความส่งให้เหล่าศิษย์รักทุกอาทิตย์เป็นระยะเวลามาเกือบยี่สิบปีแล้ว และ **หลายครั้งที่ศิษย์อาจจะยังไม่ชำนาญในการแยกแยะและประสาน "ความรู้" กับ "ความคิด" และ "ความรู้สึก" ได้กระจ่างชัด จึงไม่สามารถใช้ทรัพยากรที่มีของเขาได้เต็มที่นัก** ผมส่งอีเมล เพื่อความสุขของคนเขียนและคนอ่าน เพื่อบอกพวกเขาว่า "เรายังรักและผูกพันกัน"

ศิษย์ทราบว่า อีเมลหลายเรื่องต้อง "อ่านแล้วคิด อย่างมีความรู้สึก" จึงจะตีความออกมาได้ และการตีความนั้นอาจจะได้ผลสรุปที่แตกต่างกันก็ได้ แต่ไม่ว่าผลสรุปจะออกมาอย่างไร เขาก็ได้ "ข้อมูล" และ "ขยับสมอง" ไปแล้ว

จากการเขียนเพื่อสอนหนังสือมาหลายปี ทำให้มีเสียงบอกว่า น่าจะเอาบางเรื่องมาพิมพ์เป็นหนังสือเพื่อให้ผู้สนใจได้อ่านบ้างจะเป็นประโยชน์ทั้งผู้อ่านและสังคม จึงตัดสินใจ นำบางเรื่องมารวมเป็นหนังสือเล่มนี้

หวังว่าเรื่องราวในหนังสือฉบับนี้อาจเป็น "แสงเดือน" รำไร ให้ผู้มีทางเลือกน้อยหรือหลงทางพบหนทางและทางเลือกของการขับเคลื่อนชีวิตไปได้บ้าง ด้วย "ความรู้สึก" จาก "ความรู้" และ "ความคิด" เพื่อ "ความรู้สึกคิด" ที่สมดุล

ยอดเยี่ยม เทพธรานนท์ ๒๕๖๒





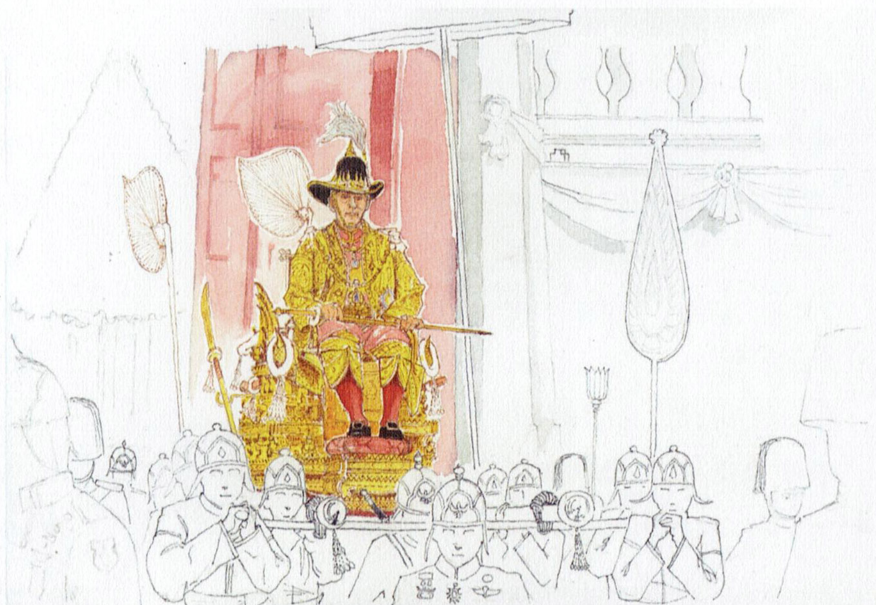
ข้อแนะนำในการอ่านหนังสือฉบับนี้ให้สนุกสบาย
กรุณาอย่าอ่านครั้งเดียวจนจบทั้งเล่ม ทุกบทความ
กรุณาอ่านแล้วหยุดเป็นช่วงๆ ในแต่ละบทความ
แล้วอ่านแล้วหยุด แล้วอ่าน แล้วหยุด แล้วอ่าน





สารบัญ





พระราชพิธีบรมราชาภิเษก วันอาทิตย์ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ พระบาทสมเด็จ-พระเจ้าอยู่หัว ทรงเสด็จพระราชดำเนินเลียบพระนคร โดยขบวนพยุหยาตราทางสถลมารค เป็นพระราชพิธีซึ่งได้ประกอบการมาแต่โบราณตั้งแต่สมัยสุโขทัยและสืบทอดต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี กรุงรัตนโกสินทร์ จนปัจจุบัน

มีเหตุการณ์พิเศษหลายอย่างเกิดขึ้น ทั้งปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ และโดยปรากฏการณ์จากการกระทำของเหล่าพสกนิกร ที่ทั่วโลกจะต้องบันทึกเอาไว้ จึงขออนุญาตบันทึกเหตุการณ์ส่วนหนึ่งไว้ ณ ที่นี้ เพื่อแสดงสิ่งที่อยู่ภายในหัวใจของประชาชนไทย



ร้อนนอก เย็นใน หัวใจไทยทนได้
มีวินัย มีความสุข และ มีรอยยิ้ม

ในพิธีบรมราชาภิเษก ทั่วโลกแปลกใจว่า ท่ามกลางความร้อนกลางแดดในฤดูร้อน มีประชาชนไทยมากมาย ใช้ชีวิตอยู่กลางแดดจ้าหลายชั่วโมง เพื่อเป็นธุลีเล็กๆ อีกหนึ่งธุลี ด้วยความรัก ความภักดี ถวายแด่แผ่นดินและสถาบันอันเป็นที่รัก

มีอาสาสมัครมากมาย ที่อาสาทำทุกอย่างเพื่อลดทุกข์ให้เหล่าธุลีน้อย เขาเหล่านั้น อาสามาด้วยหัวใจ ไม่มีเงื่อนไข แต่มีวินัยเต็มเปี่ยม ทำงานหนักมาก แต่มีรอยยิ้ม เกิดขึ้นมากกว่า บางคนรวมกลุ่มกันมา ออกทั้งแรงออกทั้งทรัพย์ด้วยความสุข บางคนอาสาเดี่ยวๆ กับหน่วยงานที่คิดว่าตนเองทำได้ และลงมือทำอย่างมุ่งมั่น

หลายท่านอยู่ในเหตุการณ์นี้ หลายท่านเห็นภาพจากสื่อ ทุกคนรู้ว่าอากาศร้อน แต่ทุกคนเห็นแต่รอยยิ้ม และการช่วยเหลือกันและกันอย่างสุภาพและมีน้ำใจ หัวใจเช่นนี้ ยากนักที่ต่างชาติจะเข้าใจได้ ตอนแรกอาจจะคิดว่าเกิดขึ้นเพราะ "ความหลง" แต่เมื่อติดตามข่าว ก็รู้แก่ใจว่า สิ่งที่เกิดขึ้นนั้น เกิดขึ้นเพราะ "ความรัก"

เพราะเป็น "ความรัก" ที่เป็นอนันต์นี้เอง ทำให้ความร้อนกายไม่ใช่ปัญหาใหญ่ที่มา ขัดขวางการแสดงความรัก ทั่วโลกจึงได้ประจักษ์แล้วถึงหัวใจและวินัยของชาวสยาม

ช่วยกันรักษาความเป็นไทยเอาไว้เถิด...

เพราะ เมืองไทยคือแผ่นดินที่เราฝากกายและวิญญาณไว้ได้แน่นอน





การรวมตัวกันของคนไทยครั้งนี้ เป็นการรวมตัวด้วย "ความรัก" ไม่ใช่การรวมตัวได้เยอะแยะด้วย "ความเกลียด ความโกรธ" หรือเป็นเพราะว่า "ความหลง"... เป็นการรวมตัวอยู่ด้วยกันอย่าง "มีวินัย" เพราะเป็นวินัยที่เกิดจากความรักและเอื้ออาทรร่วมกัน ไม่แย่งกัน ไม่บ่น... เป็นบุญที่เกิดจาก "พลังจิต"... เป็นบุญคุ้มหัวประชาชนไทย เป็นปรากฏการณ์แห่งความรักที่แท้จากหัวใจไทย

เ ร า คื อ ธุ ลี ที่ มี ค่ า

เวลาเข้าไปอยู่ในขบวนคนที่มากขนาดนั้น ทุกคนที่เข้าไปอยู่ข้างในจะรู้สึกเหมือนกันว่า "เรานั้นเล็กนิดเดียวเพียงเป็นธุลี" เท่านั้น... ทุกคนต่างเป็นองค์ประกอบของมวลดินกลางคลื่นมหาชน ไม่มีศักดิ์ ไม่มีสิทธิพิเศษใดๆ... ความเป็นธุลีที่ไม่มีค่านั้นแต่ "เราเป็นธุลีดินที่มีค่า" ของไทยอยู่เสมอ





ณ สีหบัญชร พระที่นั่งสุทไธสวรรย์ปราสาท

ประชาชนไทยมีการรวมกาย รวมหัวใจ และปฏิญาณที่ไม่อาจนับได้ เป็นจำนวนอนันต์ ทำให้เกิดคำว่า "สุดลูกหูลูกตา"

คำว่า **"สุดลูกหูลูกตา"** นั้นเกิดขึ้นจากทั้งจำนวนคนเสื้อเหลืองอร่าม และธงทิวปลิวไสวสุดสายตา

เข้าใจได้ว่าคำว่าสุดลูกหูลูกตาไม่ใช่เพียงความยิ่งใหญ่ที่ "นับได้" แต่เป็นการแสดงถึงการรวม "จิตและกาย" เข้าด้วยกัน ในเวลาพร้อมๆ กัน เป็นการรวมความภักดีด้วยหัวใจและปฏิญาณที่ไม่อาจนับได้ เป็นจำนวนอนันต์ ทำให้เกิดความเข้าใจว่าสุดลูกหูลูกตานั้น ต้องมีความเชื่อและมโนภาพของเราเข้าประกอบด้วย จึงจะมีจำนวนอนันต์



ในพิธีพระบรมราชาภิเษกครั้งนี้ มีข้อมูลและภาพถ่ายอีกมากมายที่ถูกบันทึกไว้ ซึ่งขอบันทึกส่วนเสี้ยวเล็กๆ ของเหตุการณ์นี้ เอาไว้ให้ลูกหลานได้ทราบกัน

ในวันที่อากาศกรุงเทพฯ ร้อนอย่างยิ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินเลียบพระนคร โดยขบวนพยุหยาตราทางสถลมารค บนพระราชยานพุดตานทอง จากพระบรมมหาราชวัง ไปยังวัดบวรนิเวศวิหาร - วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม - วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม รวมระยะทาง ๗.๑๕ กิโลเมตร

ตลอด ๒ ข้างทางจะมีเหล่าผู้พิทักษ์ชาติยืนอยู่ ทุกท่านแต่งเครื่องแบบเต็มยศ ยืนอย่างสงบรอขบวนรับเสด็จร่วมกับพสกนิกร มีเรื่องน่าประทับใจเกิดขึ้น เปิดเผยให้เห็นถึงความน่ารักของคนไทย ที่พร้อมช่วยเหลือกันทุกเมื่อ





ศิษย์ "เพกา" ได้บันทึกว่า...

"ความเอื้อเฟื้อของคนไทย... น้องนายร้อย จปร. มายืนประจำจุดรอขบวนเสด็จ แต่งกายเต็มยศ เหงื่อไหลหยดจากปลายนิ้วทุกนิ้ว พี่น้องก็ช่วยกันพัด พัดมือบ้าง พัดลมไฟฟ้าบ้าง..."



อีกบันทึกหนึ่งของคุณนิคกี้

"คุณตำรวจยืนหน้าบ้านคุณลุง คุณลุงเห็นเหงื่อไหลเลยเอาผ้าเย็น เอาทิชชู่มาซับ คุณตำรวจถวายปฏิบัติหน้าที่อารักขาอยู่ขยับไม่ได้ ก็ได้แต่พูดขอบคุณคุณลุง คนไทยเราน่ารักเสมอ..."





“ความเอื้ออาทร” หรือว่า “การลงแขก” เป็นธรรมเนียมประเพณีอย่างหนึ่งของสังคมไทย ยามมีงานที่เรารวมใจกัน ในเวลาที่สำคัญและเป็นมงคลเช่นนี้ เหล่าพสกนิกรร่วมใจกันมามากมาย มีเหล่าจิตอาสามากมายเช่นเดียวกัน ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้ทุกคน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ “ห้องน้ำ” ที่ร้านค้าบ้านเรือนทั้งหลายพร้อมใจกันให้บริการโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย การเตรียมน้ำ เตรียมผ้าเย็นก็พร้อมกันทุกที่

สิ่งหนึ่งที่สำคัญ เพราะเหล่าพสกนิกรนั้นมาอยู่กันหลายชั่วโมงหลายวัน ก็คือเรื่องของ “อาหาร” ซึ่งก็มีเหล่าจิตอาสาตั้งโรงครัวกัน ทำงานทั้งวันทั้งคืน ออกค่าใช้จ่ายกันเอง และสัญญากันว่า จะตั้งหน้าตั้งตาทำอาหารให้พวกเรา แม้จะไม่ได้มองเห็นหรือเข้าเฝ้าในขณะที่ขบวนเสด็จผ่านมาก็ตาม เพราะเมื่อขบวนเสด็จผ่านไปแล้ว อาหารจะต้องเสร็จด้วย เพื่อแจกจ่ายให้เหล่าพสกนิกรผู้เข้าเฝ้าอยู่





"โย" วัชรี ลิมังกูร หนึ่งในอาสาสมัครทำอาหารให้ประชาชนกลุ่มหนึ่ง (จากหลากหลายกลุ่ม) บันทึกส่วนหนึ่งอย่างภาคภูมิใจและอารมณ์ดีว่า...

"หญิงชายหลากกลุ่มอาสา รวม ๕๐ ชีวิต อายุมากที่สุด ๗๐ ปี น้อยที่สุด ๑๒ ขวบ มาไกลจากต่างจังหวัดถึงตอนตีสี่ ๒ คน คือ นครสวรรค์ และโคราช ที่ได้ร่วมกันทำดีบรรจุและทำอาหาร ๗,๓๔๙ กล่อง ณ โรงครัวพระราชทานจุดวัดสามพระยา ๓ เมนู อาสาทีมนี้ยังไม่หนำใจ ขอลุยทำเมนูไข่เจียวเองอีก กระทะละ ๓๐ ฟอง รวมแล้วใช้ไข่เกือบพันฟอง ทีมเจียวไข่บอกเบื่อไข่เจียวไปนานเลย

หายเหนื่อยแล้ว พี่โยเขียนเล่าความสนุก ความประทับใจ และความเหน็ดเหนื่อยที่พบเจอ นับจาก ๖ โมงเช้า ถึง ๔ โมงเย็นนะคะ (ไม่นับรวมเวลาการออกเดินทางจากบ้านแต่มืดก่อนเช้าตรู่ ด้วยวิธีพิสดารต่างรูปแบบของแต่ละคน)..."



พยาบาลอาสา มาทุกครั้งที่หัวใจบอก เพราะเมื่อคนมารวมกันมากมายและอากาศร้อนจัดอย่างยิ่ง การป่วยไข้อย่างฉับพลันสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ซึ่งพยาบาลอาสาเหล่านี้ พร้อมจะช่วยเหลือพวกเราทุกคนโดยทันที และนอกจากท่านจะช่วยดูแลสุขภาพประชาชนแล้ว ท่านยังทยอยเดินแจกพิมเสน และยาดม ให้พวกเราด้วยเหนื่อยกาย ที่ไม่เคยเหนื่อยใจ



พสกนิกรทุกเพศและทุกวัย อยู่ร่วมกันและช่วยเหลือกันโดยไม่ต้องร้องขอ มีวินัย มีหัวใจ มีรอยยิ้ม ไม่มีคำบ่นก่นว่าใดๆ

มีบันทึกเล็กๆ ถึงความรู้สึกจากสื่อต่างๆ มากมาย เป็นบันทึกสั้นๆ แต่เป็นบันทึกประวัติศาสตร์ที่มีความหมายมาก ยกตัวอย่างจากประชาชาติเช่น...





คุณยายวิไล โอชวิช อายุ ๘๑ ปี ซึ่งเป็นคนไทยไม่กี่คน ที่ได้มีโอกาสร่วมพระราชพิธีบรมราชาภิเษกในหลวง ร.๙ และ ร.๑๐ ในช่วงชีวิตเดียว กล่าวด้วยความตื้นตันใจน้ำตาคลอเบ้าว่า... **“เห็นแล้วอยากมา เลยให้ลูกเข็นรถเข็นพาข้ามฝากแม่น้ำจากท่าวัดระฆังมา เราเดินพอได้แต่ก็เหนื่อย ตอนนี้ต้องนั่งรถเข็น เพราะอายุมากเดินไม่ไหว แต่ยังไม่ถึงกับพิการ ปวดหลัง แต่ก็พอเดินได้อยู่ แต่เดินได้ไม่ไกล”**



คุณวิไลวรรณ สันติเจริญสุข อายุ ๖๔ ปี เดินทางเพื่อมาเฝ้ารับเสด็จตั้งแต่เช้า ด้วยเป็นจิตอาสาจึงใช้ช่วงเวลารอช่วยงานในโรงทาน ภายในวัดพระเชตุพนฯ กล่าวด้วยน้ำตาเออล้นว่า **“เราถือว่าบุญสุดๆ แล้ว ที่ได้มาเจอพ่อหลวง ร.๙ เจอสมเด็จย่า และได้มีส่วนร่วมในพระราชพิธีฯ ครั้งนี้อีก ถือว่าเป็นบุญ บุญมากๆ เราจะทำความดีถวายพระองค์ท่าน เป็นลูกที่ดี ทำหน้าที่ของเราให้ดี”**



ภาพประทับใจ... นายตำรวจท่านหนึ่ง ซึ่งก็คือ พล.ต.ต.ต่อศักดิ์ สุขวิมล ผู้บังคับการตำรวจมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์ ๙๐๔ ขณะนั่งพื้นพูดคุยอยู่กับคุณยายท่านหนึ่งบริเวณริมฟุตพาท คุณยายเดินทางไกลจากจังหวัดสงขลา นั่งคุยกับผู้การฯ บริเวณวัดบวรฯ ท่านดีใจมาก และปลื้มปีติที่จะเป็นส่วนหนึ่งในงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ๒๕๖๒ ในครั้งนี้

“ยาย รักพระองค์ท่าน ขอพระองค์ทรงพระเจริญ”

คุณยายยังอวยพรให้ผู้การฯ อีกด้วย ผู้การฯ ก็ก้มกราบ... เป็นความงามอย่างยิ่ง





คุณยายและหลาน นั่งกันอยู่ที่ฟุตบาท พูดคุยกันอย่างมีสัมมาคารวะ และมีหัวใจเดียวกัน ร้อนกาย ไม่ร้อนใจ เพราะมีความรัก และความจงรักภักดีเดียวกัน







พระวินัยที่คนไทยประทับใจ





การพระราชพิธีบรมราชาภิเษกจะแบ่งเป็น ๓ ช่วง ได้แก่

๑. พระราชพิธีเบื้องต้น การเตรียมน้ำอภิเษก การจารึกพระสุพรรณบัฏดวงพระบรมราชสมภพ และแกะพระราชลัญจกร (๖ - ๒๓ เมษายน ๒๕๖๒)

๒. พระราชพิธีเบื้องกลาง พระราชพิธีบรมราชาภิเษก (๒ - ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

๓. พระราชพิธีเบื้องปลาย พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐินโดยขบวนพยุหยาตราทางชลมารคไปยังวัดอรุณราชวราราม (ตุลาคม ๒๕๖๒)



เพลงที่บรรเลงในขบวนพยุหยาตรา เป็นเพลงพระราชนิพนธ์ ๖ เพลง คือ

...มาร์ชราชวัลลภ	...ยามเย็น	...ใกล้รุ่ง
...สรรเสริญเสือป่า	...สรรเสริญพระนารายณ์	...มาร์ชธงไชยเฉลิมพล





พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสถึงพวกเราว่า

“ข้าพเจ้าและพระราชินี รู้สึกยินดีและปลื้มใจมากที่ได้เห็นประชาชนทั้งหลาย มีไมตรีจิตพร้อมเพียงกันมาร่วมแสดงความปรารถนาดี ในวาระบรมราชาภิเษกของข้าพเจ้าครั้งนี้ ความพร้อมเพียงของท่านทั้งหลายที่มาประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ เพื่ออวยชัยให้พรแก่ข้าพเจ้าด้วยน้ำใจไมตรี และความปรารถนาดีอย่างจริงใจนั้น เป็นที่จับตาจับใจ และทำให้ข้าพเจ้าอิ่มใจอย่างยิ่ง ขอให้ความพร้อมเพียงของท่านทั้งหลายในการแสดงไมตรีจิตครั้งนี้ จงเป็นนิมิตรหมายอันดี ที่ทำให้ทุกคน ทุกฝ่าย พร้อมกันบำเพ็ญกรณียกิจเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติของเรา

ขอขอบใจในคำอำนวยพรซึ่งนายกรัฐมนตรีได้กล่าวในนามของทุกคนและขอสนองพรให้ท่านมีความผาสุขสวัสดี พร้อมทั้งสำเร็จในสิ่งอันพึงปรารถนาดีโดยทั่วกัน”





พระปฐมบรมราชโองการ
พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

**เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด
และครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป**

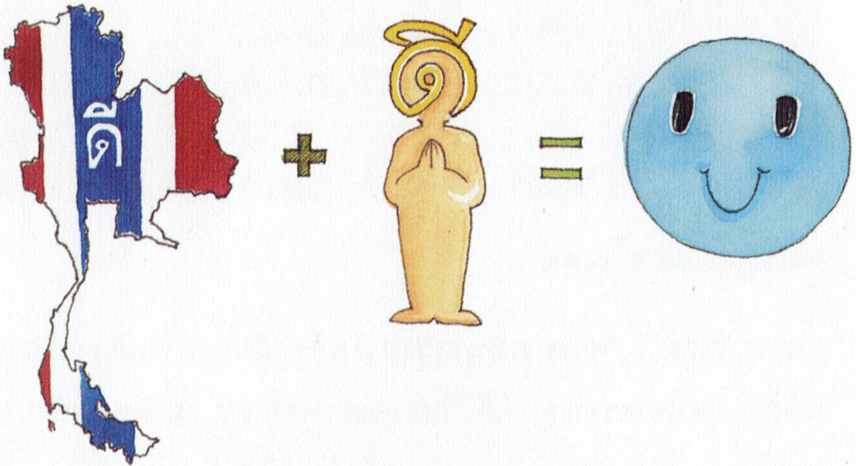
◆ คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์งานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

พระปฐมบรมราชโองการ

“พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศร ราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว”

“เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป”





แผ่นดินไทย เป็นแผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์ และไม่มีภัยธรรมชาติที่รุนแรงเกิดขึ้นบ่อยดังนานาประเทศ เป็นแผ่นดินที่ทรงคุณค่า เป็นดินแดนที่มีพร้อมทุกอย่างที่ธรรมชาติให้มา เมืองไทยมีทั้งภูเขา ป่าไม้ ลำน้ำ ทะเล ที่ราบลุ่ม เมืองไทยเป็นประเทศที่มีบุญและมีบรรพบุรุษอ่อนน้อมแต่เข้มแข็ง

ขอให้เมืองไทยมี "คนไทย" ที่ดีเหมือนทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของเมืองไทยเทอญ

บันทึกจากคนจีนเรื่อง "ความโชคดีของคนไทย"

ชายสองคน คนหนึ่งอยู่เมืองจีน คนหนึ่งอยู่เมืองไทย ต่างก็ไปตลาด ซื้อพริก ๑ ถุง แต่บังเอิญในขณะที่เดินกลับจากตลาดนั้น ก้นถุงที่ใส่พริกเอาไว้ขาดเป็นรูโดยไม่รู้ตัว กว่าทั้งสองจะเดินกลับถึงบ้าน พริกก็หล่นออกไปหมดถุงแล้ว

อีก ๓ เดือนต่อมา ชายที่อยู่เมืองจีน เดินไปตลาดเพื่อไปซื้อพริกอีกหนึ่งถุง และดูแลถุงอย่างดี จึงได้พริกกลับมาทำอาหารที่บ้านครบถ้วนตามที่ต้องการ

แต่ชายที่เมืองไทยในเวลาเดียวกัน เดินไปตลาดเพื่อซื้อพริกมาทำอาหาร แต่ก็เดินไปไม่ถึงตลาด เพราะระหว่างทางที่เดินไปนั้น ทั้งสองข้างทาง มีต้นพริกงอกขึ้นจากพริกที่เคยทำหล่นเอาไว้ ต้นพริกมากมาย ออกดอก ออกผลให้เก็บอยู่ริมทางเต็มไปหมด ก็เลยเก็บพริกเหล่านั้นมาบริโภคที่บ้าน โดยไม่ต้องเสียเงินซื้อสักบาท

บันทึกเรียบง่ายนี้แสดงถึงความแตกต่างที่ชัดเจนและไม่ต้องมีคำอธิบายใดๆ เป็นบันทึกที่แสดงให้เห็นประจักษ์ว่า เมืองไทยนั้น มีธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์จริงๆ เมืองไทยเรานั้นเป็นแผ่นดินที่โชคดีจริงๆ

ศิษย์เอย... ช่วยกันพิทักษ์รักษาประเทศไทยไว้เถิด อย่าทำลายธรรมชาติและสังคมไทยได้ อย่าให้พวกโกงชาติ ขายแผ่นดิน ล้มล้างสถาบันของชาติ มาทำลายแผ่นดินที่ทรงคุณค่านี้ได้ บรรพบุรุษไทยใช้หยาดเหงื่อสร้างแผ่นดินนี้ไว้ให้เรา เป็นหน้าที่ของเรา ที่จะต้องรักษาแผ่นดินที่ประเสริฐนี้ไว้ให้ลูกหลานต่อไป





หลากหลายชีวิต และโคตรเหง้าเหล่ากอ มิได้กำเนิดบนแผ่นดินนี้ แต่แผ่นดินนี้ก็ต้อนรับ ให้อาหาร ให้ที่อยู่อาศัย ให้โอกาส จนมีชีวิตรอดและประสบความสำเร็จ เพราะที่นี่คือ “แผ่นดินไทย” แผ่นดินที่ให้โอกาสทุกชีวิตที่จะเป็น “คนไทย”

ผมเคยคุยกับอาแปะคนหนึ่ง เรื่องที่อาป๊าของเขาอพยพมาจากเมืองจีน เขาบอกประโยคสั้นๆ ง่ายๆ ถึงเหตุผลที่อาป๊าของเขาตัดสินใจลงเรือย้ายชีวิตมาเมืองไทย อาป๊าบอกเขาว่า ...

“ตัดสินใจลงเรือมาเมืองไทยก็เพราะว่า มาเมืองไทยแล้ว “ไม่โดนฆ่า” และ “ไม่อดตาย” แน่นอน”

ประโยคเรียบง่าย แต่แสดงความยิ่งใหญ่จริงๆ ของแผ่นดินไทย



คนเราเลือกเกิดไม่ได้ และบางชีวิตเท่านั้นที่สามารถเลือกที่จะอยู่ได้

หลายประเทศและหลายชีวิตต้องการที่จะมีความอุดมสมบูรณ์อย่างแผ่นดินไทย ซึ่งยากนักที่จะหาแผ่นดินใดในโลกปัจจุบัน ที่จะมีพร้อมทั้งธรรมชาติที่สมบูรณ์ และวัฒนธรรมที่เข้มแข็งเรียบง่าย ทุกชีวิตสามารถอยู่บนแผ่นดินนี้ได้อย่างพอเพียง มีความสุข มีปัจจัย ๔ ประการครบถ้วน ตั้งแต่ลืมตามาดูโลกนี้

ทุกครั้งที่เมืองไทยลำบากหรือวิกฤติ ปัญหามักมาจากคนภายในแผ่นดิน ที่โกงชาติ ทรยศชาติ แต่เพราะความสามัคคีในอดีตของเหล่าคนไทย ที่มาจากหลากหลายเชื้อชาติ ได้ช่วยประคับประคอง นำพา กู้ชาติ จนวิกฤติเหล่านั้นผ่านไปได้ ดังเช่นต้นพริกที่งอกขึ้นมา และออกดอกออกผล

วิกฤติชาติใดๆ ที่จะเกิดขึ้น ต้องจับมือช่วยกันแก้ปัญหา หลายประเทศสูญเสียชาติ เพราะเขาขาดความภาคภูมิใจในความเป็นชาติ และวัฒนธรรมชาติของตนเอง

หลายคนคงจดจำบทกลอนนี้ได้ บทกลอนเพื่อแสดงความอุดมสมบูรณ์ของแผ่นดินที่บรรพชนรักษาไว้ให้เรา...

เมืองไทยเรานี้ แสนดีหนักหนา ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว
ทำมาหากิน แผ่นดินของเรา ปลูกเรือนสร้างเหย้า อยู่ร่วมกันไป
เราอยู่เป็นสุข สนุกสนาน เราตั้งถิ่นฐาน ไว้จนยิ่งใหญ่
เมืองไทยเรานี้ แสนดีกระไร เรารักเมืองไทย ยิ่งชีพเราเอย



พริกทุกเม็ดมีค่าเสมอบนแผ่นดินไทย เพราะแผ่นดินนี้เป็นแผ่นดินที่ให้ “โอกาส” กับทุกชีวิต จงมอบโอกาสนั้นกลับสู่แผ่นดินเกิด เพื่อสร้างโอกาสให้แผ่นดินที่มีโอกาสมากกว่าแผ่นดินอื่น และวงจรโอกาสจะยั่งยืนบนแผ่นดินที่อุดมด้วยโอกาสนี้

หากค่อยๆ ศึกษาประวัติศาสตร์ไทย จะพบว่า... ความโชคร้ายหลายครั้งที่เกิดขึ้นในเมืองไทย กลายเป็นความโชคดีได้ เพราะเมืองไทยเป็นประเทศที่มีบุญและมีบรรพบุรุษอ่อนน้อมแต่เข้มแข็ง เม็ดพริกที่หล่นสู่พื้นดิน มิได้สูญหายไปอย่างแผ่นดินอื่น แต่กลายเป็นต้นพริกที่ให้ดอกผลมาบริโภค เราอาจจะรักษาเม็ดพริกที่ร่วงหล่นไปไม่ได้ แต่เราต้องรักษาแผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์และโชคดีนี้ไว้ เพื่อให้เหล่าพริกทั้งหลายได้งอกงาม และเลี้ยงดูลูกหลานเรา



เมืองไทย คือแผ่นดินที่มี “เมตตาธรรม” เมตตาธรรม เกิดขึ้นในตัวเองตามสภาวะสังคมที่บรรพบุรุษสร้างและปลูกฝังไว้ในจิตมายาวนาน... และเมตตาธรรมเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ เมืองไทย จึงเป็นแผ่นดินที่ทั้งโลกยอมรับ



ศิษย์เอยเจ้าทราบไหมว่า...

เพราะอะไรเมืองไทยจึงเป็นเมืองที่เจ้าจะฝากชีวิตและวิญญาณของเจ้าไว้ได้...

เพราะเมืองไทย... เรามีทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์ปกติต้องการแล้ว

เพราะเมืองไทย... มีความเป็น "เพื่อน" มากกว่าแค่ "คนรู้จัก"

เพราะเมืองไทย... เรา "รักกัน" และ "ให้อภัยกันได้" ไม่ยากเลย

เพราะเมืองไทย... มี "ความรัก" ที่หาไม่ยากอีกเหมือนกัน

เพราะเมืองไทย... มีธรรมชาติที่ทำให้เราเลือกการอยู่แบบพอเพียงได้

เพราะเมืองไทย... จ่ายภาษีให้เราได้มีโอกาสเรียนหนังสือ

เพราะเมืองไทย... ให้โอกาสต่อตัวเรา และโคตรเหง้าเหล่ากอของเรา

เพราะเมืองไทย... ทำให้เรายืดอกไปทั่วโลกได้ว่า "เรามาจากเมืองไทย"

เพราะเมืองไทย... มีบ้านที่เราเรียกเต็มปากว่าเป็น "บ้านของเรา"

เพราะเมืองไทย... มีญาติทางสายเลือด และ ญาติทางความรู้สึกของเรา

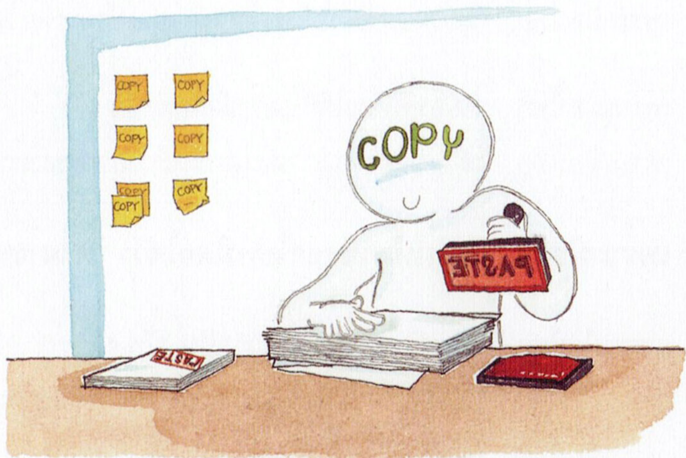
เพราะเมืองไทย... มีความหลากหลายที่อยู่ร่วมกันได้อย่างไม่น่าเชื่อ

เพราะเมืองไทย... มีประวัติศาสตร์ และ มีวัฒนธรรมที่แข็งแกร่ง

เพราะเมืองไทย... มี ใน ห ล ว ง ที่ ท ร ง รัก เ ร า เ ห ลื อ เ กิ น

ยอดเยี่ยม เทพทรานนท์





ต้องยอมรับว่า ระบบข้อมูลและข่าวสารรอบตัวเรามีมากขึ้นและหาง่ายขึ้น ทำให้การคัดและลอก หรือตัด - แปะ (Copy and Paste) เป็นที่นิยมมาก เพราะว่าเป็นเรื่องง่ายและรวดเร็ว จนหลายครั้งทำให้ผลงานที่ต้องการความคิดใหม่ที่ออกมานั้นมีแต่เพียง "ความเพ้อฝัน" แต่ไร้ซึ่ง "ความคิดสร้างสรรค์" ทั้งที่ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นและสังคมต้องการ ไม่จำกัดเพียงงานทางศิลปะ แต่หมายถึง "ระบบการบริหารจัดการ" ของตนเองและองค์กรด้วย



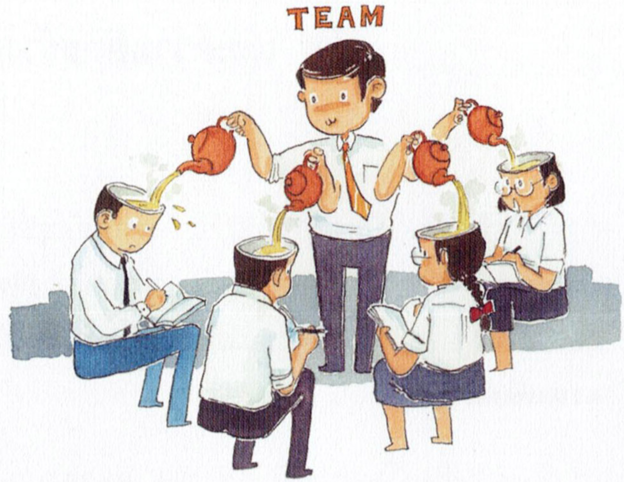
เติมความคิดสร้างสรรค์ให้ทีมงาน

ความคิดสร้างสรรค์เป็นอุปกรณ์สำคัญที่จะทำให้มนุษย์มีความสุขในตนและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข แต่การสร้างความคิดสร้างสรรค์นั้นไม่มีสูตรสำเร็จ จึงต้องระวังว่า บางครั้งที่การพยายามเค้นความคิดสร้างสรรค์ จนกลายเป็นเรื่องของ **"ความเพ้อฝัน"**

การสร้างความคิดสร้างสรรค์เป็นการสร้าง **"แนวทาง"** เพื่อให้มนุษย์แต่ละคนมีแรงขับเคลื่อนทางใจและสมองไปสู่ความสร้างสรรค์ มิได้เป็นเรื่องของการสร้างหรือสรุป "สูตรสำเร็จ" หากสมมุติว่าเราเป็น "หัวหน้า" ที่พยายามจะทำงานเป็นทีมกับเหล่าทีมงาน และต้องการให้เขามีศักยภาพเต็มที่ โดยการส่งเสริมให้เขามีความคิดสร้างสรรค์ เราจำเป็นที่จะต้องสร้างแนวทาง และพาเขาเดินท่องไปในแนวทางนั้น ตัวอย่างเช่น "แนวทาง ๕ ประสาน" ดังต่อไปนี้

๑. **เปิดจุกขวดก่อนเทน้ำ** คือการกระตุ้นความรู้สึกด้วยข้อมูลใกล้ตัวที่เขามองข้ามผ่านไป ไม่เห็นความสำคัญ เพื่อให้เขายอมรับว่าโลกนี้กว้างขวาง ยังมีสิ่งที่เขา (และเรา) ไม่รู้อีกมากมาย ปลดเปลื้องพันธนาการในความเชื่อมั่นบางอย่างของเขาออกไป และหลังจากนั้นก็ดังขวดน้ำที่ถูกเปิดจุกขวดแล้ว การเทน้ำลงสู่ขวดก็สามารถกระทำได้ หากจุกขวดยังปิดอยู่ การเทน้ำลงขวดก็จะเป็นไปไม่ได้ และเมื่อน้ำเต็มขวดแล้ว เขา (หรือเรา) อาจจะเทน้ำนั้นออกไป หรือจะเก็บน้ำไว้ในขวด ก็เป็นการพิจารณาตัดสินใจในขั้นต่อไป





๒. **ให้เขายอมรับการเปลี่ยนแปลง** เพราะการเปลี่ยนแปลงเป็นสภาวะปกติของโลกและของมนุษย์ แต่ความเปลี่ยนแปลงทั้งหลายนั้นต้องตั้งอยู่บน "เหตุและปัจจัย" ที่จับต้องและพิสูจน์ได้ มีตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงทั้งในอดีต ปัจจุบัน และคาดหมายอนาคตที่อาจจะเกิดขึ้น ให้เขาเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นเรื่อง "ปกติธุระ" ที่เกิดขึ้นได้ และมีผลต่อตัวเขาและสังคมรอบข้าง ให้เขาไม่กลัวการเปลี่ยนแปลง แต่ไม่จำเป็นต้องให้เขาเร่งเร้าความต้องการในการเปลี่ยนแปลงที่ผิดกาล

๓. **ให้เขามองเห็นอนาคตของตนเองและสังคมรอบข้าง** ซึ่งมีศาสตร์การคาดหมายอนาคตหลายอย่างรอบตัวเรา ทั้งศาสตร์เชิงสังคมศาสตร์ ศาสตร์เชิงวิทยาศาสตร์ หรือแม้แต่ศาสตร์เชิงโหราศาสตร์ ให้เขาหัดวิเคราะห์ทั้งเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับตนเอง สังคมรอบข้าง และสังคมโลก



๔. **ให้เขามีองค์ความรู้ที่หลากหลาย และมีความอยากที่จะหาองค์ความรู้ต่อไป** มอบองค์ความรู้ที่น่าสนใจให้เขา ไม่ว่าจะเป็นองค์ความรู้ทางศิลปะ หรือทางสังคม หรือทางประวัติศาสตร์ หรือการบริหาร หรือทางวิทยาศาสตร์ ให้เขารู้จักการ "ประมวล" สรรพสิ่งทั้งหลาย ให้เขารู้จัก "การจัดระบบความคิดให้เป็นระเบียบ" และ "การจัดระเบียบความคิดให้เป็นระบบ" ภายใต้ข้อมูลที่ (อาจจะ) จับต้องได้ และ (น่าจะ) เชื่อถือได้

๕. **ให้เขามี "ความรู้สึก" และมี "เพื่อน"** เพราะอาจเป็นอันตรายได้ หากเขามีความคิดสร้างสรรค์แล้ว แต่ใช้ความคิดนั้นในทางมิชอบ การชี้นำให้เขามี "ความรู้ที่มีความรู้สึก" และมีความรักต่อเพื่อนมนุษย์ แยกแยะให้ออกว่าใครคือ "เพื่อน" และใครคือ "คนรู้จัก" จะทำให้เขามี **"ความคิดสร้างสรรค์ที่ไม่ทำร้ายทำลายสังคม"** สังคมก็จะมีความสุขเพราะเขา

จากตัวอย่างแนวทาง ๕ ขั้นตอนที่บันทึกมาข้างต้น เป็นทางที่เป็นระบบ คือการเริ่มเปิดจุกขวดในขั้นตอนแรก เปิดจุกให้เต็มที่พร้อมจะรองรับน้ำที่จะเทลงไปในขั้นตอนที่สอง ให้เขาอยากรับน้ำเข้ามาในขวดตามขั้นตอนที่สาม ให้เขารับน้ำได้เต็มที่ตามขั้นตอนที่สี่ และให้เขาระวังอย่าให้น้ำหกออกมาตามขั้นตอนที่ห้า... หากทำครบถ้วน เราในฐานะของหัวหน้า ก็มีความหวังที่จะสร้างให้ทีมงานมีความคิดสร้างโอกาสแห่งการพัฒนาตนเองและองค์กรของเรา

ปล. การเติมความคิดสร้างสรรค์ให้ทีมงาน ไม่สามารถดำเนินการให้สำเร็จได้ หากหัวหน้าทีมไม่กล้าหาญเพียงพอที่จะ **"เปิดจุกขวด"** ที่แน่นหนาของตนนั้นออกมาก่อน





เวลาเปลี่ยนไป โลกหมุนเร็วขึ้นเรื่อยๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกอย่างรวดเร็ว จนหลายคนเกิดอาการ “ตกตะเข็บ” ของการเปลี่ยนแปลงของโลกไป

มีคำศัพท์ใหม่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบันหลายคำ และแต่ละคำมีความยิ่งใหญ่ล้ำลึกมาก บางส่วนก็เป็นคำที่บอกอนาคตที่จะไกลเกินไปกับการดำรงชีวิต แต่คำศัพท์บางคำนั้นอยู่ใกล้เราอย่างยิ่ง แต่เราอาจจะไม่เคยรับทราบ และเมื่อไม่ทราบ ก็จะทำให้เราปรับตัวไม่ทัน และความปลอดภัยของการใช้ชีวิตก็จะน้อยลง



คำศัพท์ใหม่ของโลก ๒ คำ ที่ต้องรับรู้

เพราะโลกเปลี่ยนไปเรื่อยๆ มีสิ่งเกิดใหม่ขึ้นเรื่อยๆ จึงมีการบัญญัติศัพท์ขึ้นมาเพื่อเรียกสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่หรือค้นพบใหม่นั้น และมีศัพท์บางคำนั้นอยู่ใกล้เราอย่างยิ่ง อย่างเช่นคำว่า A.I. (เอ.ไอ.) หรือคำว่า Disruption (ดิสรับชั่น) เป็นต้น ซึ่งขอเวลาสักนิดที่จะอธิบายความหมายและความสำคัญของศัพท์คำว่า A.I. และคำว่า Disruption สักนิดครับ (ศิษย์ผู้ใดที่ยังไม่รู้เรื่องนี้ กรุณาอ่านเถิดนะครับ)

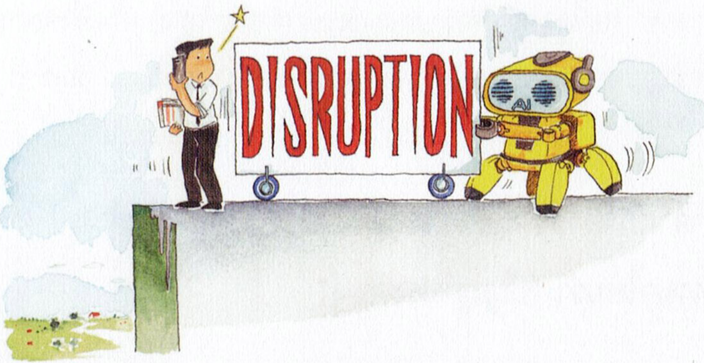
A.I. ย่อมาจากภาษาอังกฤษว่า Artificial Intelligence
แปลเป็นภาษาไทยว่า "ปัญญาประดิษฐ์"

หมายถึง อุปกรณ์ต่างๆ รอบตัวเราตั้งแต่วันนี้ จะเป็นอุปกรณ์อัตโนมัติมากขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นการประมวลองค์ความรู้ที่หลากหลาย ทั้งศาสตร์และศิลป์ เช่น ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ วิศวกรรม ปรัชญา ชีววิทยา และสังคมศาสตร์ เป็นต้น เพื่อสร้างสิ่งที่ภาษาชาวบ้านเรียกว่า "หุ่นยนต์" นั่นเอง

สิ่งหลักๆ ที่ "หุ่นยนต์" ทำก็คือ การสร้างให้มีทั้ง "ระบบความคิด" และ "การกระทำ" ที่พยายามให้เหมือน "มนุษย์" มากที่สุด และให้มีระบบความคิดและการกระทำนั้นมีเหตุมีผลมากที่สุด โดยไม่ยุ่งเกี่ยวกับความแปรปรวนของ "อารมณ์" ตั้งแต่เรื่องเล็กๆ อย่างเช่น การทำความสะอาดบ้าน การโต้ตอบด้วยคำพูดหรือท่าทางที่เป็นอัตโนมัติ ก้าวไปจนถึงการขับรถด้วยหุ่นยนต์ หรือการรักษาพยาบาล



ปัญญาประดิษฐ์นี้ พยายามสร้าง "หุ่นยนต์" ให้ก้าวหน้าต่อไปจนถึงเรื่องของ "ความฉลาด" ทั้งด้าน ความฉลาดทางสังคม ความคิดสร้างสรรค์ และความฉลาดทั่วไป ซึ่งมีความก้าวหน้าไปเรื่อยๆ และเชื่อว่า อีก ๒๐ ปีข้างหน้า โลกจะมีการเปลี่ยนแปลงไปเพราะสิ่งนี้ (แต่ตอนนี้ยังไม่เปลี่ยนแปลงไปมาก จึงเพียงศึกษา รับรู้ และเตรียมตัวเท่านั้น ยังไม่ต้องถึงกับการลงมือปฏิบัติ หรือเข้าไปอยู่ในวงจรวังวนแห่ง A.I. ปัญญาประดิษฐ์ทั้งชีวิต)



อีกคำหนึ่งที่สังคมกำลังจะเปลี่ยนไปคือคำว่า Disruption

DISRUPTION หมายถึง "การเปลี่ยนแปลงอย่างสิ้นเชิง"

เป็นคำศัพท์ทางสังคมและธุรกิจ ที่หมายถึงการเปลี่ยนแปลงไปสู่อีกมุมหนึ่งอย่างเบ็ดเสร็จ เช่น เปลี่ยนแปลงความเชื่อเรื่อง **"ปลาใหญ่ กิน ปลาเล็ก"** ไปเป็น **"ปลาเร็ว กิน ปลาช้า"** จากผู้มีตำแหน่งใหญ่โตที่มีอำนาจบริหารและสั่งการผู้อื่น กลายเป็น ผู้ที่สร้างสรรค์และทำได้ จะมีอำนาจเหนือกว่าและครอบงำนักบริหารโบราณได้

สังเกตง่ายๆ จากสังคมการสื่อสารด้วยระบบอินเตอร์เน็ต จากกลุ่มคนที่ไม่มีใครรู้จัก สามารถทำลายล้างผู้มีตำแหน่งและมีอำนาจของสังคมและของโลกได้ในชั่วเวลาเพียงข้ามคืน ด้วย "กระแสสังคม" ด้วยความชื่นชม และด้วยการขุดคุ้ยข้อมูลชีวิตมาตีแผ่ เพื่อให้เกิดความหลง ความรัก และความเกลียด ได้อย่างรวดเร็วและมีพลัง

คำว่า Disruption นี้จะรวมไปถึงการดำเนินชีวิตต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปโดยทันที โดยใช้อุปกรณ์ A.I. (Artificial Intelligence) เข้ามาด้วย หากเป็นสิ่งใกล้ตัวก็คือ การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เข้ามาแทนการใช้ "เงินสด" ในการจับจ่ายซื้อของ จนทำให้ระบบของธนาคารมีการเปลี่ยนแปลง และธนาคารหลายสาขาจำเป็นที่จะต้องปิดตัวลง เป็นต้น

คำว่า Disruption นั้น อาจจะสร้างความเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว แต่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงต่อไปอีกเรื่อยๆ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ยังไม่จบสิ้น ของใหม่วันนี้ อาจจะเป็นของเก่าที่ไร้ค่าในวันพรุ่งนี้ก็ได้ ทำให้ทุกคนที่อยู่ในสังคมจะต้องรู้ตัว เข้าใจ และตามให้ทัน โดยไม่ต้องกระโดดเข้าสู่วงจรนั้นๆ อย่างเต็มตัวก็ได้

เพียงแค่คำ ๒ คำที่เอ่ยอธิบายเบื้องต้น (คือคำว่า A.I. และ Disruption) ก็อาจจะทำให้หลายคนหวั่นใจว่า อะไรกำลังจะเกิดขึ้นกับการดำเนินชีวิตในอนาคต แต่ที่จริงไม่ต้องหวาดหวั่น หรือลุกขึ้นมาวิ่งโดยทันทีก็ได้ เพียงแต่ต้องพยายามเปิดโลกตนเองและเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่จะเปลี่ยนแปลงไปรอบตัวและรอบโลกให้ได้ ทุกอย่างก็ไม่ได้เป็นปัญหาอะไร





ข้อแนะนำในการอ่านหนังสือฉบับนี้ให้สนุกสบาย

กรุณาอย่าอ่านครั้งเดียวจนจบทั้งเล่ม ทุกบทความ

กรุณาอ่านแล้วหยุดเป็นช่วงๆ ในแต่ละบทความ

แล้วอ่านแล้วหยุด แล้วอ่าน แล้วหยุด แล้วอ่าน





ปราชญ์และศิลปิน... ยามบ้านเมืองวิกฤติและรุ่งเรือง

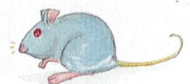
กรอบความคิดที่ตกตะกอนส่วนตัวแล้ว ด้วยวลี ๒ ประโยคว่า...

"ยามเมื่อ**บ้านเมืองวิกฤติ** จะก่อ**เกิดปราชญ์**"

"ยามเมื่อ**บ้านเมืองรุ่งเรือง** จะก่อ**เกิดศิลปิน**"

สังเกตดูได้จากประวัติศาสตร์ เล่าจื๊อ ขงจื๊อ โสกราติส เพลโต
เกิดขึ้นยามบ้านเมืองเริ่มวิกฤติ หรือวิกฤติแล้ว...
ไมเคิลเอนเจลโล ลีโอนาโด ดาวินชี่ หรือแม้แต่ศิลปะสุโขทัยรุ่งเรือง
ปรากฏขึ้นยามบ้านเมืองรุ่งเรือง

ณ วันนี้... ณ ประเทศไทยนี้... เรา "วิกฤติ" หรือ "รุ่งเรือง" หนอ... "ฟันธง"





การสอนหนังสือในยุคปัจจุบัน ทั้งผู้สอนและผู้เรียน ต้องพยายามที่จะเข้าใจการเปลี่ยนแปลงทั้งหลายที่เกิดขึ้น เพราะหากไม่เข้าใจหรือไม่มีข้อมูล บางคนก็จะตกอยู่ในอดีต และบางคนอาจจะเพียงแค่ฝันไปกับอนาคตที่จับต้องไม่ได้

การรับรู้การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้การเรียนการสอนสามารถเดินต่อไปได้อย่างถูกทาง เป็นประโยชน์กับลูกศิษย์ และการสรุปการเปลี่ยนแปลงทั้งหลายนั้น ก็ต้องพยายามส่งข้อมูลที่ง่ายๆ เข้าใจได้ อย่างน้อยก็ต้องเริ่มที่ปัจจุบัน คือปี ๒๐๒๐



โลกปี ๒๐๒๐ เปลี่ยนไปจากปี ๒๐๐๐ อย่างไร

2000 → It & Information.

หลายท่านคงจำได้ว่า เมื่อปี ๒๐๐๐ เป็นปีที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงโลกมาก เพราะช่วงนั้นเป็นยุคแรกที่ "คอมพิวเตอร์" มีผลต่อวงจรชีวิตของมนุษย์อย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คำศัพท์ที่ครองโลกในตอนนั้นคือคำว่า "I.T. & Information" อันหมายถึงระบบ "ข้อมูลข่าวสาร" และ "การสื่อสาร" หรือที่เรียกภาษาเป็นทางการว่า "เทคโนโลยีสารสนเทศ Information Technology"

คำศัพท์คำนี้ยิ่งใหญ่มากในยุค ๒๐๐๐ จนถึงปัจจุบัน เพราะเป็นการนำเทคโนโลยีมาบริหารระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อจัดการบริหาร ที่ทำได้อย่างรวดเร็ว และมีความแม่นยำ จนมีคำกล่าวว่า "ผู้ใดรู้ข้อมูล ผู้นั้นจะครองโลก"

คำศัพท์คำว่า I.T. & Information ทำให้สังคมโลกเปลี่ยนไป การดำเนินชีวิตต่างๆ เปลี่ยนไป เกิดสังคมยิ่งใหญ่ที่เรียกว่า Line (ไลน์) หรือ Facebook ที่มนุษย์ทั่วโลกใช้เวลาของชีวิตกว่า ๒๐% เข้าไปอยู่ในระบบ I.T. & Information นี้ การทำงาน การพักผ่อน การติดต่อ การใช้ชีวิต ต่างพึ่งพาระบบนี้ทั้งสิ้น ทำให้เกิดมหาเศรษฐีของโลกอย่าง สตีฟ จอบส์ (Steve Jobs) หรือ มาร์ก ซักเคอร์เบิร์ก (Mark Zuckerberg) ขึ้น

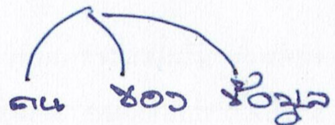
2000 → IT & Information.

2020 → Biotech + Logistics

แต่ผู้รู้หลายท่านได้บอกว่า ความน่าสนใจของ "คำ" ที่กำลังจะเกิดขึ้นในปี ๒๐๒๐ ไม่ได้หยุดอยู่เพียงคำว่า I.T. & Information แล้ว แต่เปลี่ยนไปเป็นคำว่า Biotechnology และคำว่า Logistics แล้ว เพราะโลกนั้นเปิดกว้างขึ้นไปอีกระดับหนึ่งแล้ว และอะไรคือคำว่า Logistics และ Biotechnology แปลว่าอะไร และทำไมถึงมีความสำคัญกับชีวิตมนุษย์โลกหลังปี ๒๐๒๐

2000 → IT & Information.

2020 → Biotech + Logistics

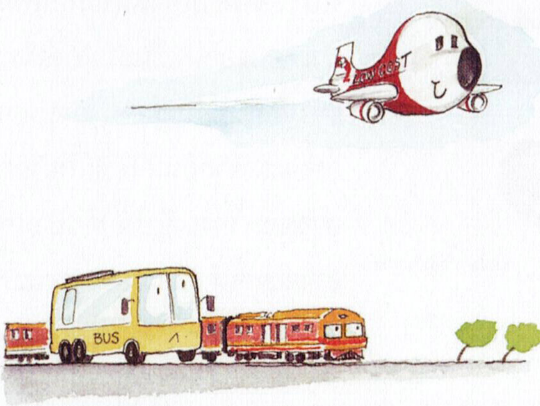


คำว่า Logistics หมายถึง "การขนส่ง" และการขนส่งนั้นมีความหมายถึงการขน "คน" การขน "ของ" และการขน "ข้อมูล" เพราะมนุษย์จะมีการ "ติดต่อ" กันมากขึ้น ทั้งด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านวัสดุ และ ตัวมนุษย์เอง



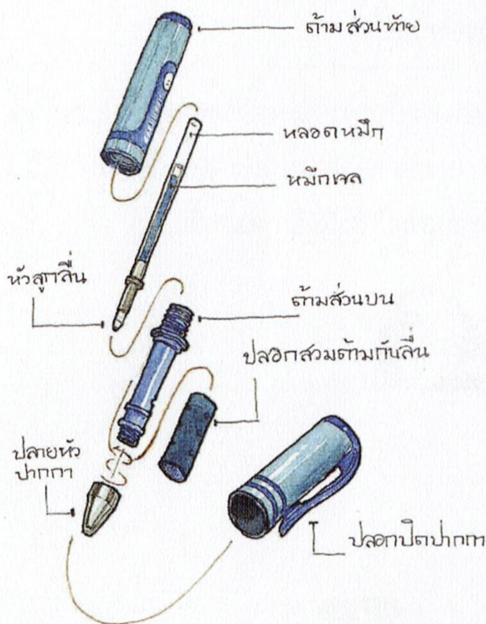
จะเห็นได้ว่าการขนคนและการขนของมีความยิ่งใหญ่และสำคัญมากขึ้น มีโครงการหลายโครงการเกิดขึ้น เพื่อให้การขนคนและขนของสะดวกขึ้น และหากทำสำเร็จก็จะกลายเป็นเจ้าโลกได้ ยกตัวอย่างเช่น โครงการ Silk Road ของจีน ที่พยายามสร้างระบบการจราจรทั้งทางบกและทางน้ำ ให้มีความสะดวก เสียเวลาน้อยจากประเทศจีนสู่นานาประเทศ เพราะหากทำสำเร็จจะทำให้สินค้าของประเทศจีนราคาถูกลง ต่อสู้ในตลาดได้ และจะครองตลาดได้

หรือแม้แต่ในเมืองไทยเอง แผนพัฒนาระบบการขนส่งทั้งระบบราง ระบบถนนเชื่อมต่อ และระบบการบิน รวมถึงศูนย์กลางการขนส่ง (Hub) ต่างๆ ก็เป็นแผนพัฒนาของชาติ เพื่อให้การขนส่งทั้งหลายมีประสิทธิภาพมากขึ้น



บางท่านอาจจะสังเกตหรือรู้สึกได้ว่า บางครั้งเรานั่ง “เครื่องบิน” ไปเชียงใหม่ ภูเก็ต ราคาค่าตั๋วเครื่องบินจะถูกกว่าการนั่งรถทัวร์ หรือนั่งรถไฟอีก ...มันเป็นไปได้อย่างไร

แต่ทุกอย่างก็เป็นไปแล้ว เพราะระบบการขนส่งมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เอาการตลาดเข้าไปเกี่ยวข้อง เอาขนาดและจำนวนของระบบการขนส่งไปเกี่ยวข้อง ทำให้หลายครั้ง การเดินทางทางอากาศที่รวดเร็วและสะดวกกว่า ราคาถูกกว่าการเดินทางด้วยระบบราง หรือระบบถนน

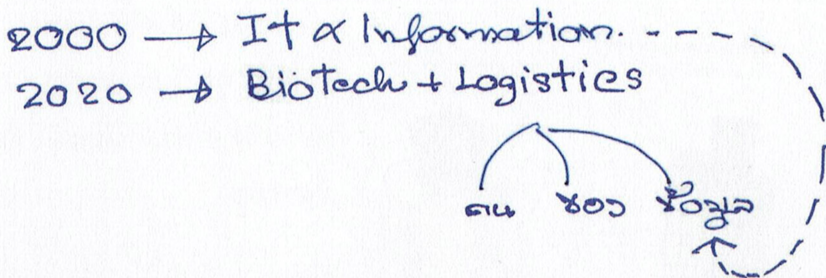


หรือลองมองไปใกล้ๆ ตัวเราอีกนิด หยิบปากกามาด้ามหนึ่ง แต่ก่อนนั้นเราจะบอกว่าปากกาด้ามนี้ผลิตจากประเทศอะไร แต่ตอนนี้เมื่อหยิบปากกามาด้ามหนึ่งแล้วพิจารณาจะพบว่า ชิ้นส่วนทั้งหลายก่อนที่จะประกอบออกมาเป็นปากกาด้ามนั้นมาจากหลายประเทศ ปลอกปากกาอาจจะมาจากอินเดีย หมึกปากกาอาจจะมาจากญี่ปุ่น ตัวปากกาอาจจะมาจากชิลี และประกอบเป็นตัวปากกาที่พระประแดง

ทั้งหมดของปากกาด้ามนี้ จะสำเร็จเป็นตัวปากกามาให้เราใช้ได้นั้น จะต้องมีการ “ขนส่ง” ที่ดีและมีประสิทธิภาพ เพื่อจะนำวัตถุดิบจากแหล่งที่ดีและราคาถูกที่สุดมาประกอบกัน และนำมาถึงตัวเราได้ จนอาจจะมีคำใหม่เกิดขึ้นในวงการธุรกิจว่า “ใครมีระบบขนส่งที่ดี คนนั้นจะชนะ”



โดยสรุปเบื้องต้นก็คือ การขน "คน" และการขน "ของ" จะมีความสำคัญมากขึ้น แต่ระบบการขน "ข้อมูล" ก็ยังมีความสำคัญอยู่เสมอ แต่ไม่ได้เป็นความสำคัญหลักดังปี ๒๐๐๐ เพราะคำว่า I.T. & Information ที่เคยครองโลกมานั้นกลายเป็นส่วนหนึ่ง (Subset) ของคำว่า Logistics ในปี ๒๐๒๐ แล้ว



ส่วนคำว่า Biotechnology นั้น แปลเป็นไทยว่า เทคโนโลยีชีวภาพ คือ การใช้ระบบและสิ่งที่มีชีวิตเพื่อพัฒนาหรือสร้างผลิตภัณฑ์ ที่ยังมีชีวิตของธรรมชาติให้คงอยู่ต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมนุษย์นั้นใช้เทคโนโลยีฝืนพลังของธรรมชาติมายาวนาน และธรรมชาติก็ส่งพลังมาเอาคืนมนุษย์แล้ว การเข้าใจพลังธรรมชาติ การอยู่ร่วมกับธรรมชาติ และการนำเทคโนโลยีไปประสานกับธรรมชาติและชีวภาพจึงเป็นเป้าหมายที่จะทำให้มนุษย์มีความสุข และยังมีชีวิตอยู่

ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของธรรมชาติอยู่ใกล้ตัวเราจริงๆ แต่ก่อนนั้นเวลาเราจะไปซื้อผักกาดขาว เราก็จะเลือกผักกาดขาวใบเขียวๆ ใหญ่ๆ สวยๆ แต่เมื่อเวลาเปลี่ยนไปถึงปัจจุบัน เวลาเราไปเลือกซื้อผักกาดขาว เราจะเลือกผักกาดขาวใบไม่ใหญ่ เหี่ยวนิดหน่อยก็ได้ และมีรูเล็กๆ ด้วย เพราะเรารู้ว่าผักกาดขาวที่เราเลือกนั้น แม้จะไม่สวย แต่น่าจะเป็น "ผักอินทรีย์" ที่ปลอดสารพิษ



หรือลองคิดถึงเหตุการณ์เปรียบเทียบว่า หากเมื่อ ๓๐ ปีที่แล้ว มีแชมพูสระผมอยู่สองขวด วางอยู่ข้างหน้าคุณป้าของเรา ขวดหนึ่งเป็นแชมพูที่มีชื่อเสียงรู้จัก เป็นแชมพูวิทยาศาสตร์ทั่วไป ใส่กลิ่นหอมจากน้ำหอมที่เราชอบด้วย ส่วนอีกขวดหนึ่ง เป็นแชมพูสมุนไพร กลิ่นเหมือนสมุนไพรทั่วไป

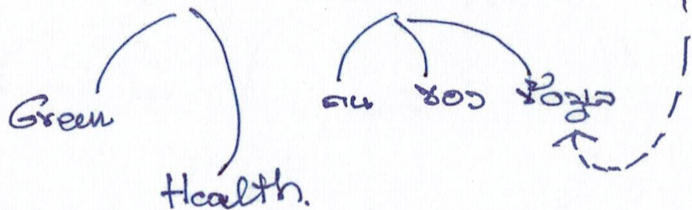


ณ เวลานั้น ถ้าต้องให้เลือกขวดใดขวดหนึ่ง คุณป้าของเราก็จะเลือก "แชมพูวิทยาศาสตร์และมียี่ห้อ" เป็นธรรมดา

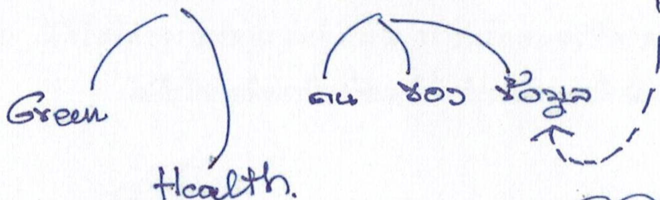
เมื่อเวลาเปลี่ยนไปจนถึงปัจจุบัน หากมีแชมพู ๒ ขวดวางอยู่ เป็นแชมพูตามตลาดทั่วไปขวดหนึ่ง และแชมพูอินทรีย์อีกขวดหนึ่ง สองขวดได้มาตรฐาน มอก. ทั้งคู่... ณ จุดนี้ กว่าครึ่งหนึ่งของคนที่เลือกจะหยิบแชมพูอินทรีย์มาใช้... และนี่คือการเปลี่ยนแปลง

เพราะเมื่อโลกเปลี่ยนเวลาไป มนุษย์ใช้เทคโนโลยีไปฝืนพลังธรรมชาติมากเกินไปแล้ว โลกร้อนแล้ว หิมะละลายแล้ว น้ำท่วมโลกหลายจุดแล้ว มีการตัดป่าเผาป่ามากเกินไปแล้ว หน้าแล้งจะแล้งจัดมาก หน้าฝนก็เกิดน้ำท่วม ลมเปลี่ยนทิศทาง ฯลฯ มนุษย์จึงเริ่มโหยหาธรรมชาติ และธรรมชาติที่อยู่ใกล้ตัวที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือเรื่องของ Biotechnology ซึ่งแปลเป็นไทยว่า เทคโนโลยีชีวภาพ นั่นเอง



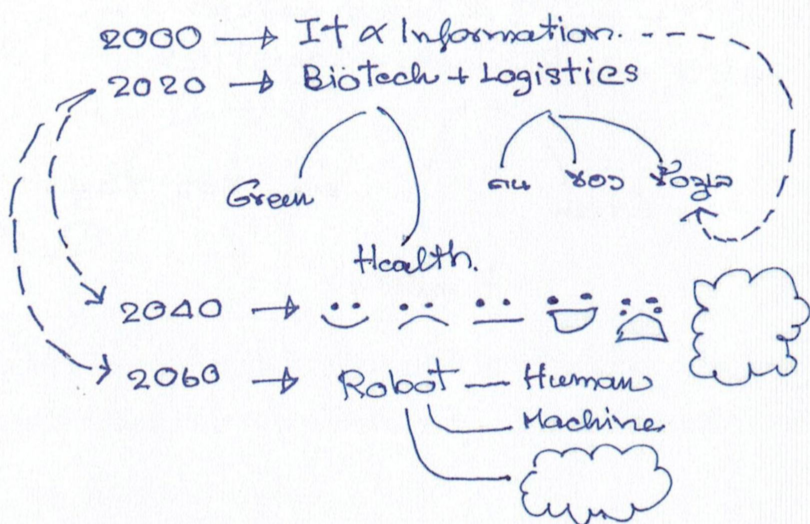


และเรื่องของ เทคโนโลยีชีวภาพ ที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับเราในปี ๒๐๒๐ ก็คือเรื่องของการรักษาธรรมชาติ (Green) เพื่อคุณภาพชีวิต และสุขภาพ (Health) นั่นเอง



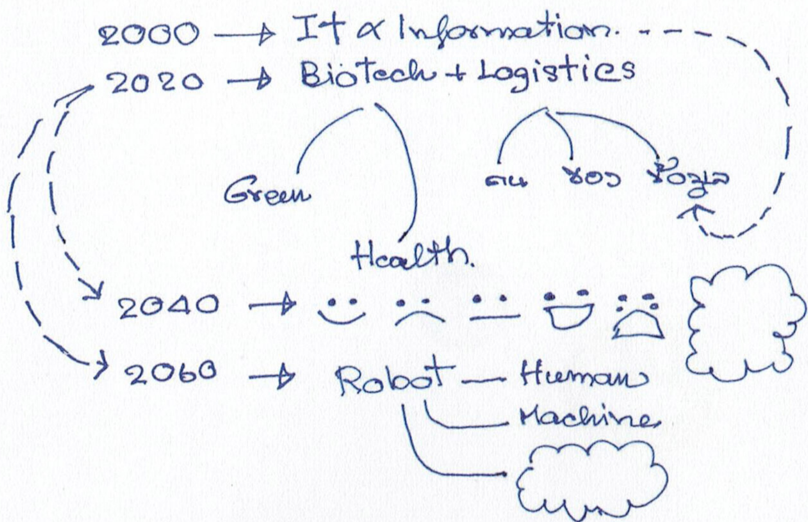
2040 →

และโลกก็จะเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ อีก ๒๐ ปีต่อจากนี้ ในปี ๒๐๔๐ จะเป็นอย่างไรยังไม่มีใครรู้อย่างถ่องแท้ อาจเป็นยุคที่มนุษย์มีความสุข สังคมมีรอยยิ้ม หรืออาจเป็นยุคแห่งความเครียดและความเศร้า หรืออาจไม่ได้มีอะไรเปลี่ยนแปลงเลยก็ได้

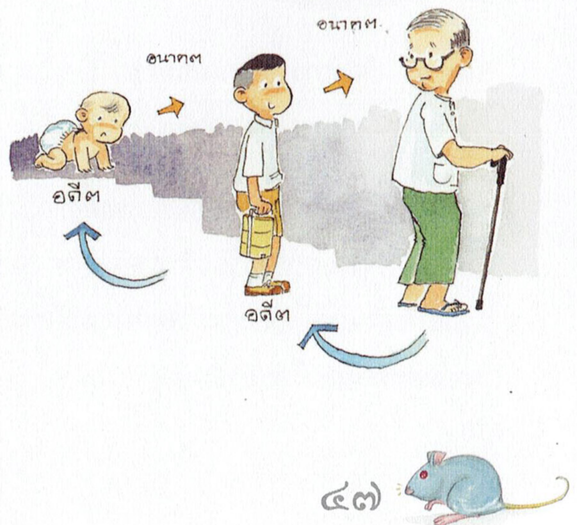


แต่หลายคนเชื่อว่า ประมาณปี ๒๐๖๐ หรืออีก ๔๐ ปีต่อจากนี้คำว่า “หุ่นยนต์” และ “เครื่องจักร” จะเป็นคำธรรมดาที่สำคัญที่ผูกพันกับความเป็นมนุษย์อย่างที่หลายชีวิตแยกไม่ออก มนุษย์หลายคนอาจจะไม่ได้มี “เพื่อน” เป็นคน แต่มีเพื่อนและมิตรรักที่เป็นเครื่องจักรเครื่องหนึ่งก็ได้





และแน่นอนที่สุดก็คือ ผลที่จะเกิดขึ้นในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า หรืออีก ๔๐ ปีข้างหน้า หรืออนาคตที่ไกลไปกว่านั้น ย่อมเกิดจากการกระทำของมนุษย์และสังคม ณ "ปัจจุบัน" ดังนั้น การรู้ตัว รู้ข้อมูล และทำปัจจุบันให้ดีที่สุด จึงเป็นเรื่องที่เราต้องรู้ตัวมีความรู้ มีความรู้สึก มีความคิด มี "ความรู้สึกคิด" เพื่อให้อนาคตมีค่าและมีความหมาย





นอกจากเรื่องการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปี ๒๐๒๐ แล้ว เคยบันทึกเรื่องการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยไว้เช่นเดียวกัน

ไม่จำเป็นต้องต่อต้านการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นเสมอไป หากการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นความจริงและเป็นเรื่องดี เราต้องทำความเข้าใจเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลงนั้นและปรับตัวเองให้เหมาะสมกับสถานการณ์ใหม่ จึงขอนำบันทึกที่เคยบันทึกสอนศิษย์มาบันทึกต่อเนื่องอีกครั้งหนึ่ง





คำว่า "บ.ว.ร." กำลังจะเปลี่ยนไป

คำว่า บ.ว.ร. เป็นคำที่คู่กับสังคมไทยมาหลายร้อยปี เพราะ บ.ว.ร. เป็นคำที่แสดงถึง "สถานที่ที่สำคัญของสังคมไทย" เป็นสถานที่ยึดเหนี่ยวจิตใจให้คนไทยเป็นคนดีและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

บ.ว.ร. หมายถึง "บ้าน + วัด + โรงเรียน" สถานที่ทั้ง ๓ แห่งนี้เป็นสถานที่สั่งสอนและหล่อหลอมวิญญาณให้คนไทยนั้นเป็นคนดี มีคุณค่าที่เกิดมาเป็นมนุษย์และเป็นคนไทย

บ้าน + วัด + โรงเรียน เป็นสถานที่อบรมให้คนไทยเรามี **"พรหมวิหาร ๔"** หมายถึงการมีเมตตา กรุณา มุทิตา และ อุเบกขา ซึ่งเป็นพรหมวิหาร ๔ นี้ คือ พื้นฐานของการกำหนดจิตให้คนไทยเราสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสามัคคี เสียสละและเกิดความสุข

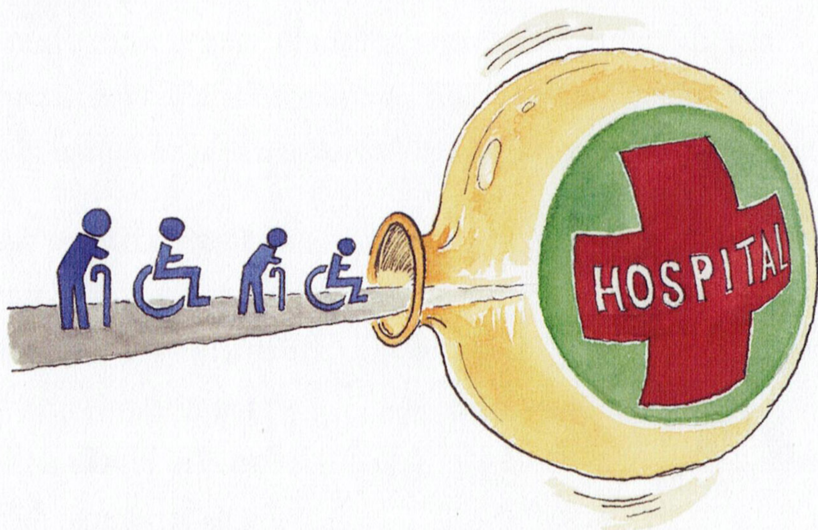
แต่สภาวะของสังคมไทยในระยะ ๓๐ ปีที่ผ่านมา อัตราการเกิดใหม่ของเด็กน้อยลง ทำให้มีจำนวนนักเรียนน้อยลง โรงเรียนหลายแห่งได้ปิดการเรียนการสอนไปแล้ว และมีแนวโน้มที่จะปิดตัวเองมากขึ้น (ยกเว้นโรงเรียนนานาชาติ ที่อาจมีการเปิดใหม่ เพราะสังคมเปิดสู่โลกกว้างที่ต้องการความเป็นสากล ผู้ที่มีทุนทรัพย์เพียงพอบางท่าน จึงนิยมส่งลูกหลานเข้าเรียนโรงเรียนนานาชาติมากขึ้น)

แม้อัตราการเพิ่มประชากรจะเป็นอัตราถดถอยเรื่อยมา (จำนวนเด็กน้อยลง) แต่เพราะความเจริญทางด้านวิชาการและเทคโนโลยีทางการแพทย์มากขึ้น ทำให้เด็กหลายคนที่น่าจะเสียชีวิตไป ยังคงมีชีวิตอยู่อย่างสง่า แม้อาจจะมีการพิการบางส่วน ทำให้เด็กเหล่านั้นเป็น "คนไข้" ไปตลอดชีวิต

นอกจากนั้น สังคมเรายังมี "ผู้พิการ" มากขึ้นด้วย เพราะวิทยาการทางการแพทย์ที่เจริญขึ้นนั่นเอง ทำให้ผู้ป่วยหลายท่านที่น่าจะเสียชีวิตลง สามารถมีชีวิตอยู่ได้ แม้จะมีสภาพเป็น "กึ่งผู้พิการ" ก็ตาม

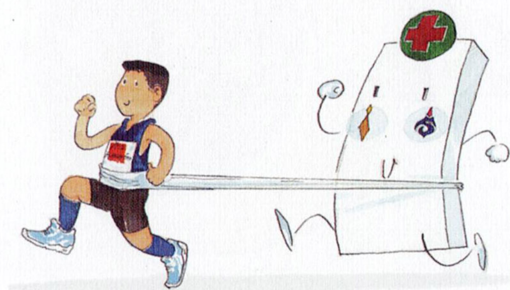
อีกทั้งเพราะวิทยาการและเทคโนโลยีที่เจริญขึ้น รวมถึงการเรียนรู้ในการดำรงชีพให้มีความเสี่ยงน้อยลง ทำให้อัตราเฉลี่ยการมีชีวิตอยู่ของมนุษย์ยืนยาวมากขึ้น (เช่น เดิมคนไทยมีอายุเฉลี่ยประมาณ ๖๐ ปี แต่ก็เพิ่มขึ้นมา สามารถมีอายุเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น ๗๐ ปี เป็นต้น) ทำให้สังคมไทยมี "คนแก่" มากขึ้นเช่นเดียวกันกับจำนวน "ผู้พิการ"

เมื่อพิจารณาโดยรวมก็คือ สังคมไทยกำลังมี คนแก่ + ผู้พิการมากขึ้น แต่มีจำนวนเด็กน้อยลง ทำให้ "โรงพยาบาล" เป็นที่ต้องการมากขึ้น เพื่อดูแลสุขภาพและรักษาโรคให้คนแก่และผู้พิการ



นอกจากจำนวนของคนแก่และผู้พิการจะมีมากขึ้นแล้ว อัตราความถี่ของคนจะเข้าใช้บริการโรงพยาบาลก็มีมากขึ้นในหนึ่งชีวิต เช่นในอดีตนั้น คนหนึ่งคนจะเข้าโรงพยาบาลเพียง ๑๐ ครั้งต่อหนึ่งชีวิต (เพราะหลายท่านไม่ได้เกิดและดับในโรงพยาบาล ไม่เคยตรวจสุขภาพ ซื้อยากินเอง) แต่ในขณะนี้ คนจะเข้าโรงพยาบาลเพิ่มขึ้นเป็น ๑๐๐ ครั้ง (ในสภาวะปกติจะเข้าประมาณปีละ ๑ ครั้ง) และเชื่อว่าอีกไม่นาน คนหนึ่งชีวิตจะเข้าโรงพยาบาลประมาณ ๒๐๐ ครั้ง หรือมากกว่านั้น

เมื่อคนแก่และผู้พิการมีจำนวนมากขึ้น มีอัตราความถี่ในการเข้าโรงพยาบาลมากขึ้น ทำให้จำนวนของโรงพยาบาลมีมากขึ้น ขยายตัวเร็วขึ้น คนจึงไปสะสมอยู่ที่โรงพยาบาลมากขึ้น (รวมถึงสถานดูแลสุขภาพด้วย) เกิดสังคมใหม่ที่น่าสนใจในโรงพยาบาล มีกิจกรรมเพื่อผู้ป่วยและบุคลากรทางการแพทย์อยู่ร่วมกันมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการเพิ่มกิจกรรมดนตรีบำบัดในโรงพยาบาล การบริหารและการออกกำลังกาย การเรียนรู้และซึมซับงานทางศิลปะเพื่อบำบัดอาการป่วย รวมทั้งมีเหล่าอาสาสมัครช่วยสังคมก็เริ่มเข้ามาทำกิจกรรมสาธารณะในโรงพยาบาลมากขึ้น

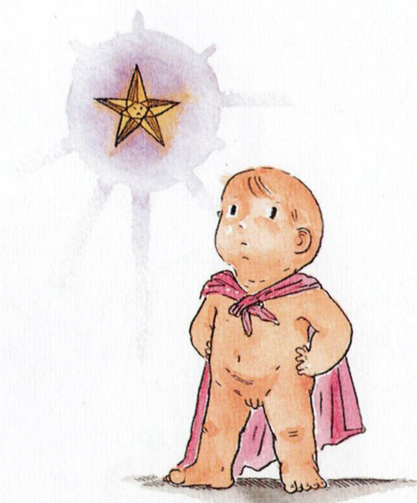


เมื่อสังคมที่ "ร.โรงเรียน" น้อยลง แต่มี "ร.โรงพยาบาล" มากขึ้น สังคมไทยจึงอาจจะเปลี่ยนความหมายของคำว่า บ.ว.ร. จาก **"บ้าน วัด โรงเรียน"** เป็น **"บ้าน วัด โรงพยาบาล"** ก็เป็นได้

บทความนี้ไม่ได้ต้องการอธิบายเพียงการเปลี่ยนไปของสังคมไทย แต่ต้องการที่จะสื่อว่า เมื่อทราบว่าสังคมกำลังจะเปลี่ยนไป หากเรายังอยากให้สังคมไทยของเรายังน่าอยู่และกลมเกลียว เราต้องเริ่มหันมาช่วยกันดูแลและเอื้อเฟื้อโรงพยาบาลมากขึ้น เพราะโรงพยาบาลมิใช่เป็นของเหล่าแพทย์และพยาบาลเท่านั้น (เหมือนวัดไม่ใช่ของพระเท่านั้น) แต่เป็นของสังคมไทยของเรา

มาช่วยสร้าง บ.ว.ร. ของเราให้น่าอยู่กันไหม... คิดแล้วก็ลงมือทำเลยครับ





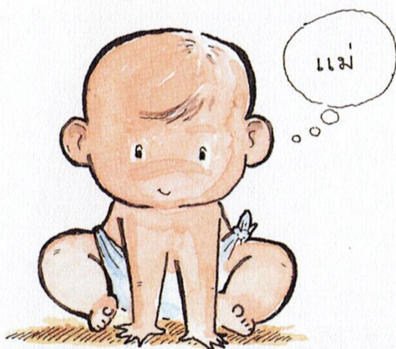
รู้ใดไม่เท่ารู้มนุษย์ รู้มนุษย์ใดไม่เท่ารู้ตัวเอง

ความรู้ทั้งหลายของมนุษย์ เกิดขึ้นมาเพื่อรู้จักมนุษย์ให้มากขึ้น พร้อมรู้จักธรรมชาติให้ถ่องแท้ แล้วจึงเปลี่ยนต่อมาให้สร้างสรรค์และรู้จักสิ่งสมมุติทั้งหลาย และกลับมาสู่จุดสุดยอดของจุดเริ่มต้นก็คือ...

การรู้จักมนุษย์นั่นเอง

การรู้จักมนุษย์ตนใด ก็คงไม่สำคัญเท่ากับการรู้จักมนุษย์ที่อยู่ใกล้ตัวของเรามากที่สุด เพราะการรู้จักมนุษย์ตนอื่นมากเพียงไรก็ไม่ล้ำลึกเท่ากับการที่จะรู้จักตัวตนของตนเอง

รู้ใดไม่เท่ารู้มนุษย์... รู้มนุษย์ใดไม่เท่ารู้ตัวเอง



ผมอายุมากแล้ว แม่ผมจากผมไปนานมากแล้ว ผมอาสาเป็นครูสอนหนังสือทุกวันนี้ ส่วนหนึ่งก็เป็นเพราะแรงดลใจจากแม่ผม เพราะว่าเป็นครูสอนหนังสือเหมือนกัน แม่สอนผมไว้มากมาย

แม่ผมสอนให้... "กล้า" แต่อย่า "บ้าบิ่น"
แม่ผมสอนให้... ใช้ชีวิต "ง่าย" แต่อย่า "มักง่าย" กับชีวิต
แม่ผมสอนให้... ต้อง "อดทน" และต้อง "ทนให้ได้"

แม่บอกว่า "ถึงแม้เราจะแก้อดีตไม่ได้" แต่ "เรากำหนดอนาคต" ของเราได้

ผม... รักแม่ รักในหลวง รักแผ่นดิน ...ครับ





วันหนึ่งเมื่อกว่าห้าสิบปีที่แล้ว...

วันนั้นผมวิ่งกลับบ้านด้วยความดีใจมาก เพราะผมสอบได้ที่ ๑ ของห้อง ผมถือสมุดพกวิ่งไปหาแม่แล้วบอกว่า... ผมสอบได้ที่ ๑ ของห้องเลย และแล้วผมก็ทราบว่าพี่อีก ๒ คน ก็สอบได้ที่หนึ่งเหมือนกัน แถมเป็นที่ ๑ ของห้อง ก. ด้วย ผมก็เลยเจื่อนๆ ไป เพราะสิ่งที่คิดว่าน่าจะดีเด่นที่สุด ไม่เป็นไปอย่างที่คิด

ตอนค่ำ ตอนนั่งทำการบ้าน แม่มานั่งคุยด้วย แล้วแม่ก็ชมที่สามารถสอบได้ที่ ๑ แม่บอกว่า ที่สอบได้ที่ ๑ ก็เพราะตั้งใจเรียนและมีสมาธิดีในเทอมที่ผ่านมา ก็เลยสอบได้คะแนนดีแบบนั้น แม่บอกว่า...

“...อย่าเพิ่งไปแข่งกับคนอื่น เราต้องแข่งกับตัวเองก่อน ถ้าเราชนะตัวเองได้ การจะไปชนะคนอื่น ไม่ใช่เรื่องสำคัญ...”

ผมไม่ค่อยเข้าใจที่แม่บอกเท่าไรมาเป็นสิบปี... แต่ตอนนี้ผมเข้าใจแล้วครับ

ยอดเยี่ยม เทพธรานนท์



การจะทำให้ชีวิตมีรอยยิ้ม ต้องกำหนดตัวเองให้ก้าวออกไป เมื่อเวลาเปลี่ยนไป บางครั้งอาจจะเดินทางราบ แต่บางครั้งต้องก้าวขึ้นไป ก้าวไปบน "บันไดชีวิต" เพื่อเข้าสู่จุดหมายที่คาดหวังเอาไว้ของแต่ละชีวิต

บางครั้งบันไดชีวิตก็เหมือนกับบันไดทั่วไป บางครั้งบันไดชีวิตก็แตกต่างจากบันไดทั่วไป การรับรู้และเรียนรู้ในการก้าวไปบนบันไดชีวิต จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อสร้างความปลอดภัยให้ชีวิต และนำพาชีวิตไปสู่เป้าหมาย ซึ่งผมเคยกระซิบบอกลูกศิษย์เรื่อง "บันไดชีวิต" เอาไว้หลายประเด็น และขอนำมาบันทึกไว้ ณ ที่นี้



บันไดชีวิต

ทุกก้าวที่จะขึ้นสู่ที่สูง ขอให้แน่ใจว่า...
คุณกำลังขึ้นบันไดจริงๆ ไม่ใช่บันไดแห่งความฝันที่หลอนตัวเอง

เวลาที่ผ่านมาหลายปี เศรษฐกิจไทยก้าวไปเรื่อยๆ (แม้หลายประเทศในโลกเกิดสภาวะการถดถอยทางเศรษฐกิจ) ทำให้ลายคนที่เปลี่ยนแปลงชีวิตจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่ง (ในเมืองไทย) มีชีวิตที่ก้าวหน้าทางตำแหน่งและการเงินดีขึ้น

ชีวิตหลายคนที่ “ติดกับ” เทคโนโลยีและความสะดวก ไม่สนใจบันได (แม้จะเป็นการขึ้นลงสั้นๆ ชั้นเดียว) เพราะอยากจะใช้ “บันไดเลื่อน” มากกว่า ชีวิตบางคนจึงเหมือนยืนอยู่บนบันไดเลื่อน ที่ยืนอยู่เฉยๆ บันไดก็เลื่อนขึ้นไป หลายท่านจึงประมาทกับการก้าวขึ้นด้วยหยาดเหงื่อ ยามใดที่บันไดหยุดเลื่อน หรือบันไดกำลังเลื่อนลง... อันตรายที่ทำลายเป้าหมายก็เกิดขึ้น

แต่ตอนนี้หลายคนออกมาเตือนว่า เราต้อง “ระวัง” กับสภาวะเศรษฐกิจของไทยเราแล้ว จึงเป็นสิ่งที่เราต้องระวังกันบ้างว่า “บันได” ที่เราจะพาชีวิตเราก้าวต่อไปนั้นมีความแข็งแรงเพียงพอ และเป็นบันไดที่จะพาเราไปสู่จุดหมาย

และที่สำคัญมากก็คือ...
ต้องเป็นบันไดจริงๆ มิใช่เพียงบันไดที่เกิดขึ้นจากจินตนาการเท่านั้น

ข้อควรระวังระหว่าง "บันไดปกติ" กับ "บันไดชีวิต" ก็คือ...

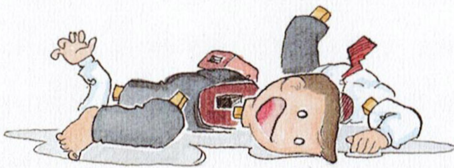
บันไดปกติ :

คนเราจะตกบันไดตอน "ลง" บันได... มากกว่าตอน "ขึ้น" บันได

แต่บันไดชีวิตนั้น :

ชีวิตเราจะตกบันไดตอน "ขึ้น" บันได ... มากกว่าตอน "ลง" บันได

ศิษย์เอย... ชีวิตคนเรามีองค์ประกอบมากมาย ความหลากหลายขององค์ประกอบเป็นเสน่ห์ให้เรียนรู้ เมื่อเรียนแล้ว รู้แล้ว รู้สึกแล้ว รู้แล้ว คิดแล้ว ก็ค่อยๆ ก้าวขึ้นบันไดไปเรื่อยๆ และเพราะ "ความรู้สึกคิด" ที่เรามีอยู่ ยามสะดุดอะไรหกล้มก็ไม่ถึงกับ "หัวฟาดพื้น" กะโหลกแตกกระจาย



ศิษย์เอย... บางครั้ง ความงดงามนั้นคืออันตราย หากบันไดที่กำลังจะก้าวขึ้นนั้นมีความงดงามเกินไปจนละลานตา นั่นคืออันตรายที่สุดในการ ขึ้น - ลง บันได เพราะความพลาดจะเกิดเมื่อ "จิต" หลุดจากชีวิตแห่งความเป็นจริงเกินไป เราก้าวไปด้วย "ความฝัน" มิใช่ "ความหวัง"

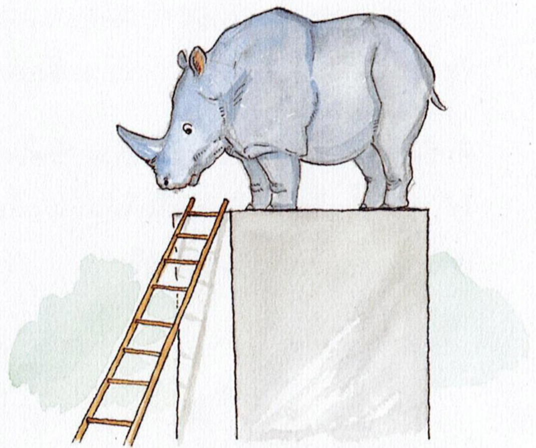


“ความฝัน” ไม่มีทางเป็นความจริงได้

จงควบแน่นความรู้ ความรู้สึก ความคิด แล้วทำความฝันนั้นให้เป็น “ความหวัง”

เพราะ “ความหวัง” นั้นจะพัฒนาไปสู่ “ความจริง” เพื่อรอยยิ้มของชีวิตได้

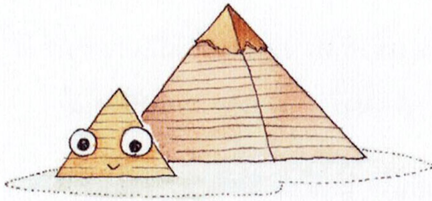
ศิษย์เอย... อย่า “กลัว” ที่จะขึ้นหรือลงบันได แต่ห้าม “ประมาท” เสมอ



ความรู้ ความรู้สึก ความคิด จะประสานกันได้ ต้อง “กำหนดจิตใจ” เราให้แม่นมั่นและมั่นคงก่อนเสมอ อย่าก้าวเดินออกไปโดยที่จิตยังไม่ประสานความรู้สึกคิด เพราะ โอกาสที่ชีวิตจะตกบันไดนั้น มีมากกว่าความสำเร็จ

จิตใจและความตั้งใจมั่นเป็นสิ่งสำคัญมาก อย่าเป็นลูกเรือที่นั่งไขว่ห้างอยู่ในเรือ แล้วปล่อยให้เรือลอยไปเรื่อยๆ ในท้องน้ำ เพราะเราไม่รู้เลยว่า กระแสน้ำนั้นจะพาลูกเรือผู้มักง่ายต่อชีวิตนั้นล่องไปสิ้นสุด ณ ที่ใด

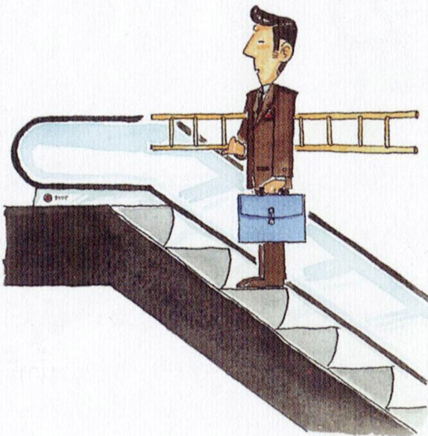
ศิษย์เอย... บันไดสู่สวรรค์ ต้องเริ่มต้นที่ “กำลังจิต” มิใช่ “กำลังกาย”



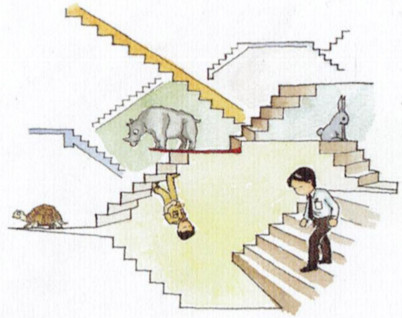
เพื่อให้สังคมเรามีรอยยิ้มและประสบความสำเร็จ ทุกคนย่อมเป็นองค์ประกอบแก่กันและกัน ต่างคนต่างทำหน้าที่และเป็นหน้าที่เพื่อประสานให้เกิดความแข็งแรงมั่นคง

อย่าคิดว่าเราจะต้องเป็นยอดปิรามิดเสมอไป เราอาจจะเป็นก้อนหินก้อนเล็กๆ ที่ฐานปิรามิดก็ได้ เพราะปิรามิดจะแข็งแกร่งยืนยงได้ ด้วยหินก้อนน้อยที่ฐานนั่นเอง

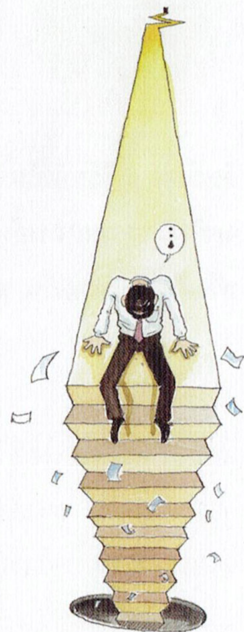
ศิษย์เอย... จงร่วมกันจับมือเพื่อสร้าง "บันไดชีวิต" อย่าใช้คนอื่นเป็นเพียงบันไดให้เราก้าวขึ้นไป จงเป็นบันไดให้ผู้อื่น เพื่อให้เขาก้าวขึ้นไปได้ และวันหนึ่งเราจะประสบความสำเร็จไปด้วยกัน



ศิษย์เอย... เตรียมบันไดส่วนตัวไว้ให้ชีวิตบ้าง อย่ารอเพียงบันไดสาธารณะที่เขาเตรียมไว้ให้เท่านั้น เพราะหลายแห่งจะไม่มีบันไดสาธารณะ หรือเขาอาจจะห้ามใช้ในบางจังหวะเวลา เพราะชีวิตเราต้องขับเคลื่อนด้วยตัวเราเป็นหลัก จะพึ่งพาความสะดวกจากคนอื่นอย่างเดียวไม่ได้



ศิษย์เอย... อันตรายหนึ่งของชีวิตก็คือ ความเข้าใจและรู้ "การขึ้นบันได" แต่ไม่รู้วิธี "การลงบันได" ชีวิตเป็นวัฏจักร ต้องขึ้นเป็น และรู้วิธีลงเสมอ แม้การลงบันไดชีวิตจะอันตรายมากกว่าการขึ้นบันไดชีวิต แต่ชีวิตก็ต้องกล้าที่จะก้าวลงบ้างในบางจังหวะ เพราะชีวิตที่ "รู้จักแพ้" ให้เป็น สำคัญกว่าชีวิตที่จะทำเพื่อ "ชัยชนะ" อย่างเดียว



ศิษย์เอย... สุดทางของบันได ไม่จำเป็นต้องเป็น "เป้าหมายสุดท้าย" เพราะหลังจากสุดทางบันไดแล้ว อาจจะต้องเดินไปอีกไกล ว่ายน้ำไปอีกพัก แล้วจึงจะถึง "เป้าหมายชีวิต"

และเป้าหมายของชีวิตอาจจะเปลี่ยนไปได้บ้าง เนื่องจากสรรพสิ่งเปลี่ยนไปตามกาลเวลา การรับรู้ข้อมูลมากขึ้น อาจจะทำให้มีการปรับเป้าหมายชีวิตได้ ขอเพียงให้ควบคุมเป้าหมายนั้นว่าทำเพื่อรอยยิ้มของตนเอง รอยยิ้มของผู้ใกล้ชิด และรอยยิ้มของสังคม ก็เพียงพอแล้ว





เมื่อพิจารณาเรื่องบันไดทั่วไปแล้วพบว่า มาตรฐานทางการออกแบบอาคารบอกว่า บันไดที่มีความสูงเกินกว่า ๔ ขั้น จะต้องทำ "ราวบันได" ข้างใดข้างหนึ่ง (หรือสองข้างก็ได้) เพราะบันไดที่สูงเกินกว่า ๔ ขั้นนั้น จะเริ่มมีอันตรายจากการตกบันไดหรือความเหนื่อยล้าของผู้ที่จะขึ้นบันไดแล้ว เป็นการป้องกันอุบัติเหตุที่อาจจะเกิดขึ้น

ศิษย์เอย... ชีวิตก็เป็นเช่นนั้น... อย่าลืม "ราวบันไดชีวิต" นะครับ เพราะทุกชีวิตจะต้องมีการพลาดพลั้งเกิดขึ้นแน่นอน ความพลาดพลั้งอาจจะเกิดเพราะตัวเราเอง หรือเกิดเพราะคนอื่น หรือเกิดเพราะเหตุการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ

แต่ละขั้นของบันไดชีวิต ไม่เหมือนกัน อย่า "หลงหลับ" ขณะขึ้นหรือลงบันไดชีวิตโดยเด็ดขาด เพราะบันไดชีวิตมิได้มีมาตรฐานเหมือนบันไดปกติ





การก้าวสู่ความสำเร็จ ต้องมี “กำลัง” ที่จะก้าวออกไป และต้องมี “แนวทาง - หนทาง” ที่จะก้าวออกไป และ “แนวทาง-หนทาง” ที่จะก้าวไปนั้น ต้องเป็นความจริงที่จับต้องได้ ไม่ใช่ “การสร้างภาพ” หรือ “ฝันไป”

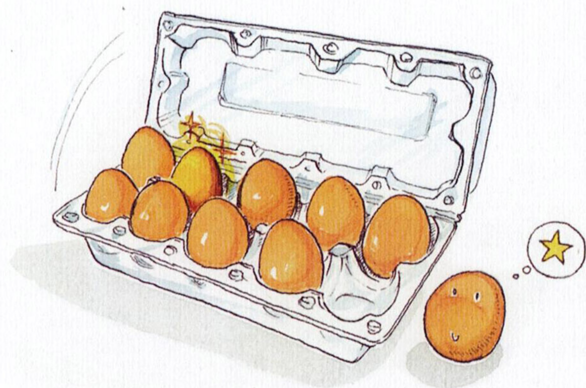
ขึ้นบันได ลงบันได ก็เหมือนการเคลื่อนไหวชีวิตในสังคม อย่ามองแค่ขั้นบันได หรือ มองไปจุดอื่นๆ อย่างไม่มีสมาธิ หรือ “หลับตา” แล้วก้าวขึ้นไป เพราะบางบันได บางสังคม อาจมีคานมาขวางเตี้ยๆ จนเกิด “หัวชน” และตกบันไดชีวิตได้

ขอบันทึกเรื่องบันไดชีวิตด้วยข้อคิด สุดท้ายว่า...

ศิษย์เอย... “หนังสือ” คือ “บันไดชีวิต” อย่างหนึ่ง จงอ่านหนังสือไปเรื่อยๆ แล้วจะรู้ จะรู้สึก จะมีความคิด และจะเข้าใจการ ขึ้น - ลง ทั้งหลาย มากขึ้นอย่างแน่นอน

อ่านหนังสือสักเดือนละ ๒ เล่มเถิด ดีแน่นอน





ชีวิตไม่จำเป็นต้องเร่งร้อนหนักหนา แต่อย่างอมืองอเท้า เพราะบางครั้งยิ่งเร่งไป สมาธิก็ขาดหาย ความเร็วก็กลายเป็นความเชื่องช้า เหมือนจะทอดไข่ดาวให้อร่อย อย่าทอดทีเดียว ๑๐ ฟองพร้อมๆ กัน ไข่ดาวจะไร้มาตรฐาน และล้มเหลวในการทำอาหารได้

เจอลูกศิษย์ผู้หนึ่ง มุ่งมั่นตั้งใจเพื่อความสำเร็จของชีวิต ทุ่มเทงานหลากหลายมาก แต่เป็นงานที่ไม่เกี่ยวข้องกัน สมาธิแตกซ่าน แต่ก็ยังตั้งหน้าตั้งตาทำงานไม่ท้อถอย จนทำให้งานบางภารกิจเสียหาย จึงเล่านิทานเรื่องหนึ่งให้เขาฟัง



เรื่องเล่า “ยิ่งให้เร็ว นั้นแหละจะยิ่งช้า”
โดย ท่านพุทธทาสภิกขุ

มีหนุ่มคนหนึ่ง เขาอยากจะเป็นนักฟันดาบที่เก่งกาจ เขาไปหาอาจารย์สอนฟันดาบให้ช่วยสอนเขาให้เป็นนักฟันดาบ เขาถามอาจารย์ว่า จะใช้เวลาสักกี่ปี อาจารย์ตอบว่า ประมาณ ๗ ปี เขาชักจะรวนเร เพราะว่า ๗ ปีนี้มันเป็นเวลามิใช่น้อย

ฉะนั้น เขาขอร้องใหม่ว่า เขาจะพยายามให้สุดฝีมือ สุดความสามารถ ในการศึกษาฝึกฝน ทั้งกำลังกายกำลังใจ ทั้งหมด ถ้าเป็นเช่นนี้ จะใช้เวลาสักกี่ปี อาจารย์ก็บอกว่า

“ถ้าอย่างนั้น ต้องใช้เวลาสัก ๑๔ ปี”

หนุ่มคนนั้นก็โอดครวญขึ้นมาว่า บิดาของเขาแก่มากแล้ว จะตายอยู่รอมร่อแล้ว เขาจะพยายามอย่างยิ่งให้บิดาของเขาได้ทันเห็นฝีมือฟันดาบของเขาก่อนตาย

เขาจะแสดงฝีมือฟันดาบของเขาให้บิดาของเขาชมให้เป็นที่ชื่นใจ เขาจะพยายามอย่างยิ่ง ที่จะแสดงความสามารถให้ทันสนองคุณของบิดา จะต้องใช้เวลาสักเท่าไร ขอให้อาจารย์ ช่วยคิดดูให้ดีๆ

ท่านอาจารย์ก็บอกว่า... “ถ้าอย่างนั้นต้อง ๒๑ ปี”

แทนที่จะลดลงมา มันกลายเป็นเพิ่มขึ้นเป็น ๒๑ ปี หนุ่มคนนั้นจะเล่นงานอาจารย์อย่างไรก็ไม่ได้ เพราะเป็นอาจารย์ จะทำอย่างอื่นก็ไม่ถูก นึกไม่ออก เพราะไม่มีใครจะเป็นอาจารย์สอนฟันดาบให้ดีกว่านี้ ซึ่งเป็นอาจารย์ของประเทศ ดังนั้นเขาก็ซังกะตายอยู่ไปกะอาจารย์ ด้วยไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรดีนั่นเอง

หลายวันต่อมา... อาจารย์ก็ใช้เขา แทนที่จะเรียกไปสอนให้ใช้ดาบ ฟันดาบ กลับให้ไปทำงานในครัว ให้ตักน้ำผ่าฟืน หรืออะไรก็แล้วแต่ที่เรียกว่า ต้องทำงานในครัว

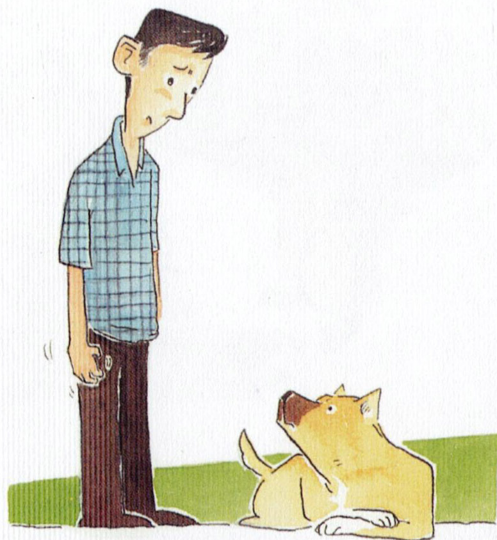
หลายวันล่วงมา วันหนึ่งอาจารย์ผลุนผลันเข้าไปในครัวด้วยดาบสองมือ ลงมือฟันเขาทั้งๆ ที่ยังไม่รู้สึกตัว อุตลุดเป็นการใหญ่ เขาก็ต้องต่อสู้ไปตามเรื่องตามราวของเขาตามที่เขาจะสู้ได้ โดยใช้อะไรแทนดาบ หรือด้วยมือเปล่าๆ หรืออะไรก็สุดแท้... สองสามอึดใจแล้วก็เลิกกัน อาจารย์ก็กลับไป

แล้วต่อมาอีกหลายวัน เขาก็ถูกเข้าโดยวิธีนี้อีก และมีบ่อยๆ อย่างนี้เรื่อยไป ไม่กี่ครั้งเขาก็กลายเป็นนักฟันดาบขึ้นมาได้โดยไม่รู้สึกตัว จนกระทั่งอาจารย์บอกว่า...

“กลับบ้านได้แล้ว คือจบหลักสูตรแล้ว”

ปรากฏว่า ต่อมาหนุ่มคนนี้ ก็เป็นนักดาบลือชื่อของประเทศญี่ปุ่นไป
และเรื่องเล่าก็จบลง





ผมเล่าเรื่องของ "คนกับสุนัข" โดยท่านพุทธทาสฯ ให้ลูกศิษย์ฟังต่ออีกเรื่องหนึ่งว่า...

สุนัขของชายคนหนึ่ง พยายามค้นหาจนพบที่หลับที่นอนที่ดี มันย้ายที่ไปลองนอนตรงนั้นนิด ตรงนั้นหน่อย ลองนอนดู เพียงสองสามนาทีเท่านั้น มันก็รู้ว่าที่ใดเหมาะหรือไม่เหมาะ ถ้าไม่เหมาะก็ย้ายใหม่... มันทำดังนี้เรื่อยไปไม่กี่ครั้ง ก็พบที่อันเป็นสุขและหลับสนิท มันไม่ได้เป็นโรคเรื้อนชนิดที่ต้องเกาอยู่เสมอ จนหาที่นอนอันเป็นสุขไม่พบในโลกนี้

แต่สำหรับเจ้าของมันเองนั้น อะไรๆ ที่ใดๆ อย่างไหนๆ ระดับไหนๆ ก็ไม่เคยเป็นสุขและพอใจ ดิ้นรนจนตาย จิตก็ไม่เคยประสบกับภาวะแห่งความสะอาด สว่าง และสงบเย็น ที่แม้เพียงแต่จะทำให้หลับสนิทจริงๆ ได้

เขาตกอยู่ในลักษณะ ของสุนัขโรคเรื้อน ชนิดที่ต้องการ ข่วนตัวเองอยู่เสมอ...



กาลครั้งหนึ่ง นานมาแล้ว ...

มีทหารชาวญี่ปุ่นแต่งเครื่องแบบครบเครื่องพร้อมทั้งดาบซามูไร ขึ้นเขาเพื่อไปหาอาจารย์เซน ต้องการจะไปคุยกับพระ เพื่อแก้ข้อข้องใจที่มีมานาน แต่ไม่กล้าถามกับผู้อื่น กลัวจะถูกหาว่าเป็นคนไม่มีศาสนา เมื่อมาถึงก็ถามท่านอาจารย์ว่า

"ท่านอาจารย์ขอรับ ถ้าเราจะมาว่ากันตามเป็นจริงแล้ว นรก สวรรค์ เป็นของมีจริงหรือไม่ ?"

ท่านอาจารย์หันขวับมาจ้องหน้าทหารคนนั้นทันทีแต่แทนที่จะตอบคำถาม
ท่านกลับย้อนถามเอาว่า "เธอเป็นใคร ?"

"กระผมเป็นซามูไรครับ" ทหารคนนั้นตอบ

ท่านอาจารย์กลับขึ้นเสียงถามอีกว่า "อะไรกัน อย่างเธอนี่นะ เป็นทหาร เจ้านายคนไหนนะ ช่างไปเอาคนอย่างเธอมาเป็นลิ่วล้อพลไพร่ หน้าอย่างกับขอทาน"

โดนหลู่เกียรติอย่างนี้ นายทหารก็โมโหมากลุกขึ้นฉับไว มือกุมดาบ แต่ท่านอาจารย์ยังกล่าวสำทับอีกว่า "ฮึ มีดาบด้วยหรือ คมหรือเปล่านะ ตัดหัวฉันได้ไหม ?"

เหมือนเอาน้ำมันสาดใส่ไฟ นายทหารผู้นั้นก็ชักดาบออกมาทันที ทันใดก็ได้ยินน้ำเสียงที่เปี่ยมด้วยเมตตาของท่านอาจารย์ว่า

"นี่ไงลูกเอ๋ย ประตูนรกล่ะ ที่เธอกำลังเป็นอยู่ กำลังเหยียบประตูนรกอยู่ล่ะ ถ้ามีประตูแล้ว นรกจะมีหรือไม่ล่ะ ?"

ฉับพลันทันทีเหมือนกับนายทหารได้สำนึกตัว ทรุดตัวก้มลงกราบท่านอาจารย์แล้วก็ขอขมาและฝากตัวเป็นศิษย์ ท่านก็เลยกล่าวต่อไปว่า

"นี่ไงลูกเอ๋ย ประตูสวรรค์ล่ะ ที่เธอกำลังเป็นอยู่ กำลังเหยียบประตูสวรรค์อยู่ล่ะ ถ้ามีประตูแล้ว สวรรค์จะมีหรือไม่ล่ะ ?"



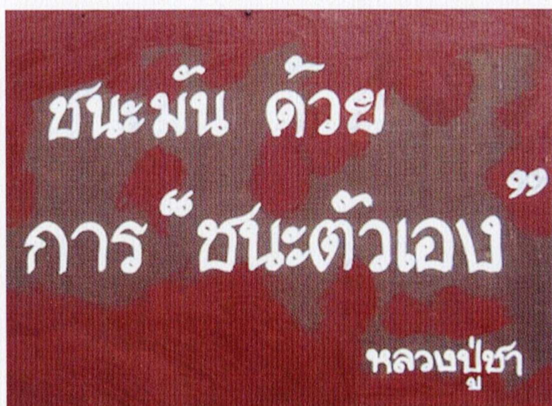
"ความบ้า" กับ "ความกล้า"
มักจะเป็นสหายกัน และคล้ายกัน
เหมือนลูกแฝดจนดูไม่ออก...
จงระวังให้ดีๆ

พุทธทาสภิกขุ





หลวงปู่ชาท่านสอนว่า... "เราทำตาม "ความอยาก" ของเรานั้น... ไม่จบ"



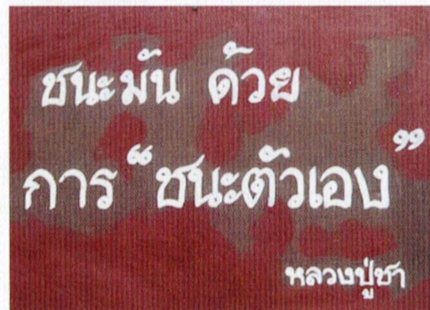
"ชนะมันด้วยการชนะตัวเอง"

หลวงปู่ชาท่านสอนให้เราก้าวเข้าสู่ชัยชนะทั้งมวล ด้วยการเอาชนะสิ่งที่ยากที่สุดแต่ก็ใกล้ตัวที่สุดเสียก่อน ชีวิตที่เหลือก็ลดความกังวลทั้งหลายไปได้ไม่ยาก





หลวงปู่ชาท่านเคยสอนว่า สิ่งที่อยู่ใกล้ที่สุด อาจดูเหมือนสิ่งที่ไกลที่สุดและ "จิต" คือ สิ่งที่ใกล้ที่สุด "ขอให้ดูจิต พยายามอ่านจิตของเจ้าของ พยายามพูดกับจิตของเจ้าของ มันจึงจะรู้เรื่องของจิต"



สังคมเราในตอนนี้ เราจะพัฒนาและแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยการ "ออกกฎออกระเบียบมาบังคับ" หลายครั้งที่เราอยากมีชีวิตรุ่งเรือง จึง "ตั้งเงื่อนไข" กับชีวิตมากเกิน หลายครั้งที่เราอยากได้อะไรสักอย่าง เราจะ "ตั้งเงื่อนไข" กำหนดคุณสมบัติมากเกินไป... และเราก็จะไม่พบสิ่งที่ต้องการ เพราะเรายังไม่สามารถออกจาก "กล่อง" ได้ เพราะ การชนะที่ยากที่สุดก็คือการชนะตัวเอง

เพราะหากชนะตัวเองได้ ชีวิตที่เหลือก็มีแต่... "เสมอ หรือ ชนะ" เท่านั้น



หากเราเป็นคนป่วย และอยากแข็งแรง อย่าเพิ่งไปออกกำลังกาย...
เพราะจะทำให้อาการป่วยนั้นหนักขึ้น

หากเราป่วย ก็รักษาตัวเองให้หายป่วยเสียก่อน...
เมื่อหายป่วยแล้ว จึงค่อยๆ เริ่มออกกำลังกาย... และเราจะแข็งแรงได้





สังคม เขย่ง - ก้าว - กระโดด

ในสภาวะที่ทุกอย่างแข่งขันกัน ทุกคนต้องการทำชีวิตตนเองให้สำเร็จอย่างรวดเร็ว จึงเกิดปรากฏการณ์อย่างหนึ่งที่เรียกว่า "สังคม เขย่ง - ก้าว - กระโดด"

บางครั้งเกิดความเป็นห่วงลูกศิษย์บางคนที่กำลังพยายามเขย่ง - ก้าว - กระโดด นั้น เพราะว่า สังคมสอนให้เขาหัดท่าเขย่งก้าวกระโดด แต่...

... สังคมไม่ได้บอกเขาว่า ร่างกายของเขามีความพร้อม มีความแข็งแรงพอหรือไม่

... สังคมไม่ได้บอกเขาว่า อีกด้านหนึ่งที่เขากำลังจะกระโดดไปหานั้นคืออะไร

... สังคมไม่ได้บอกเขาว่า "ความยั้งคิด" สำคัญไม่น้อยกว่า "ความคิด"

... สังคมไม่ได้บอกเขาว่า เมื่อเขากระโดดนั้น เขาสร้าง "ศัตรู" อีกมากเพียงไร

... สังคมไม่ได้ให้เขามองพื้นดินที่รองฝ่าเท้าของเขาอยู่ ว่าแน่นแข็งพอหรือไม่ ที่จะให้เขาประทับเท้าก่อนที่จะ เขย่ง - ก้าว - กระโดด ออกไป

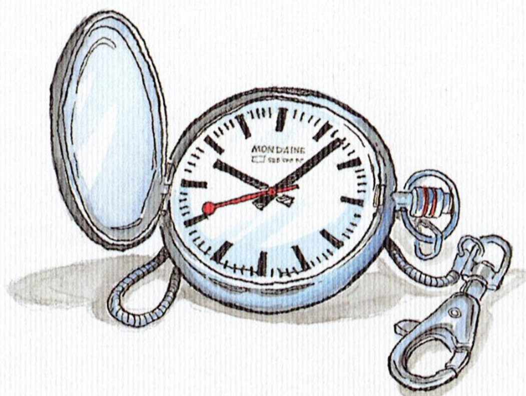
ท่านพุทธทาสภิกขุ สอนว่า "ยิ่งให้เร็ว นั้นแหละจะยิ่งช้า"





ข้อแนะนำในการอ่านหนังสือฉบับนี้ให้สนุกสบาย
กรุณาอย่าอ่านครั้งเดียวจนจบทั้งเล่ม ทุกบทความ
กรุณาอ่านแล้วหยุดเป็นช่วงๆ ในแต่ละบทความ
แล้วอ่านแล้วหยุด แล้วอ่าน แล้วหยุด แล้วอ่าน





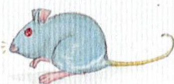
เกมของชีวิต... ต้องแยกให้ออกว่าอะไรคือ “เวลา” และอะไรคือ “นาฬิกา”

เวลา... นั้นเดินไป แล้วไม่สามารถย้อนกลับมาได้
ชีวิต... ก็เฉกเช่นนั้น เราแก้อดีตไม่ได้ เราต้องสร้างอดีตให้อนาคต

นาฬิกา... เราอยากจะตั้งเวลาเมื่อไรก็ได้ ตั้งเท่าไรก็ได้
การวางแผนชีวิต ก็เหมือนการตั้งนาฬิกา อยากจะตั้งให้ตรงเพื่อช่วยให้ตนสะดวกขึ้น
หรือจะตั้งเพื่อโกหกตัวเองเพื่อความสุขในปัจจุบันเท่านั้นก็ได้

“ความคิด” วิ่งได้เร็วกว่าเวลา และสามารถย้อนเวลาได้
แต่ความคิดจะต้องสามารถควบคุมได้ มิเช่นนั้นจะทำให้ชีวิตเสียเวลา
การควบคุมความคิดได้ จะทำให้มีเวลาชีวิตมากขึ้นได้

เวลาอาจจะซ่อนตัวอยู่ แต่เวลาไม่เคยหยุดเดิน
อย่าแกล้งมองไม่เห็นเวลา เพราะเวลาไม่เคยสนใจการมองเห็น





เพราะบ้านไม่ใช่กล่องใส่แคตตาล็อก แต่บ้านเป็นกล่องใส่ชีวิต การที่จะมีชีวิตที่ดีในบ้าน ไม่ใช่การมีบ้านสวยหรือหรูหรา แต่เป็นเรื่องของความสุขของการใช้ชีวิตทาง "จิตใจ" ซึ่งอาจจะมีเรื่องของ "วัตถุ และ พื้นที่" เข้ามาเกี่ยวข้องบ้าง

เคยสอนลูกศิษย์ไว้ว่า "อันตรายที่สุดของชีวิตเรา ก็คือ การที่เราไม่รู้ว่า เราไม่รู้อะไร" ดังนั้นการตั้งคำถาม เพื่อตรวจสอบบ้านอย่างง่ายๆ อาจจะทำให้บ้านของเรามีความสุขเพิ่มขึ้นอีกนิด บางอย่างอาจจะต้องมีเพิ่มขึ้น และบางอย่างอาจจะลดลงก็ได้



กรุณาตรวจสอบมาตรวัดความสมบูรณ์ของบ้านท่าน

บ้านบางคนก็สมบูรณ์เกินไป แต่บ้านหลายคนก็ขาดๆ หายๆ ไปหลายอย่าง ลองตรวจสอบความสมบูรณ์ของบ้านท่าน เป็นการเริ่มต้นสัก ๑๐ ข้อนะครับ ดูว่าท่านผ่าน ๖๐% ที่ ๖ ข้อไหมครับ ลองตรวจสอบดูเพลินๆ สักนิดนะครับ

๑. บ้านท่านมี "ห้องเก็บของ" ที่เก็บของเพียงพอหรือไม่
๒. บ้านท่านมี "ตู้เสื้อผ้า" เพียงพอกับเสื้อผ้าที่มีหรือไม่

๓. บ้านท่านมี "ตู้หรือชั้นหนังสือ" เพียงพอกับหนังสือหรือไม่
๔. บ้านท่านมี "ตู้เย็น" ที่เพียงพอกับอาหารที่ท่านเก็บหรือไม่

๕. บ้านท่านมี "พื้นที่ปลูกต้นไม้" เพียงพอต่อความรักหรือไม่
๖. บ้านท่านมี "ปลั๊กไฟ" เพียงพอจนไม่ต้องต่อสายพ่วงหรือไม่

๗. บ้านของท่านมี "ระบบป้องกันโจร" ได้ดีแล้วหรือไม่
๘. บ้านของท่านมี "ระบบระบายอากาศ" ที่ดีเพียงพอหรือไม่

๙. บ้านของท่านมี "ที่จอดรถ" ที่จอดสบาย + เพียงพอหรือไม่
๑๐. บ้านของท่านมี "ความรัก - ความอบอุ่น" ดังใจปรารถนาหรือไม่

จาก ๑๐ ข้อข้างต้น... ท่านผ่านเกินกว่า ๖ ข้อไหมครับ หึ หึ



หมายเหตุที่ ๑ : ที่สอบถามเรื่อง "ปลั๊กไฟ"

ว่าเพียงพอจนไม่ต้องต่อสายพ่วงหรือไม่ก็เพราะว่า...

การต่อสายพ่วงนั้นเป็น "อันตราย" อย่างหนึ่ง เพราะบางจุดจะใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าหลายอย่างพร้อมกันไม่ได้เพราะกินไฟมากเกินกว่าที่ปลั๊กต่อพ่วงจะรับไหว อีกทั้งตอนนี้ "มาตรฐาน" สายพ่วงหลากหลายมากบางยี่ห้อมีมาตรฐานต่ำมากอาจเป็นอันตรายที่จะเกิดไฟฟ้าลัดวงจรและเกิดอัคคีภัย อีกทั้ง "สายพ่วง" นั้น "เกะกะ" ตามพื้นหรือตามผนัง ทำให้สะดุดล้มได้



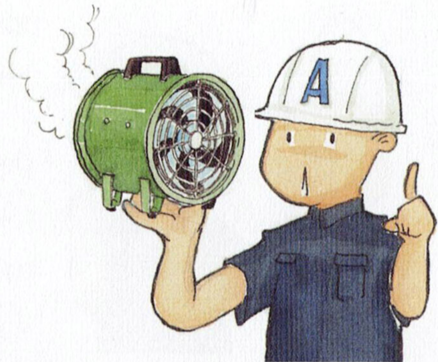
หมายเหตุที่ ๒ : ที่สอบถามเรื่อง "ห้องเก็บของ"

ก็เพราะว่า คนไทยชอบ Shopping เป็นชีวิตจิตใจ แต่ก็ "เสียดายของ" ไม่ยอมทิ้งของก็เลยเก็บไปเรื่อยๆ... จนพื้นที่สำหรับเก็บของไม่เคยพอใน ๙๘.๖๔% ของบ้านคนไทยอย่างเรา บ้านใหม่ๆ อาจจะพอโล่งๆ ได้สัก ๒ ปี หลังจากนั้นแล้วแต่บุญแต่กรรม



หมายเหตุที่ ๓ : ที่สอบถามเรื่อง

"ระบบระบายอากาศ"



ก็เพราะว่า "ความชื้น" เป็นอันตรายต่อสุขภาพมาก ต้องระวังครับ

เพราะหาก "ระบบระบายอากาศ" ของบ้านเราดีไม่เพียงพอ มีความชื้นเกิดขึ้น และเก็บกักเอาไว้รอบตัวเรา ทำให้เหล่าเชื้อโรคยิ้มร่าและขยายพันธุ์เติบโต ยามเราหายใจเอาความชื้นพร้อมเชื้อโรคเข้าไป... ต้องเข้าโรงพยาบาลในเร็ววันอย่างแน่นอนเลยครับ

หากแม้นลักษณะบ้านของเรา ไม่สามารถระบายได้ตามระบบธรรมชาติ ก็ต้องใช้ระบบ "เครื่องกล" เข้าไปช่วยการระบายครับ กรุณาสังเกตตัวท่านเองสักนิดครับว่าหากท่านง่วงนอนบ่อยๆ หรือได้กลิ่นอับ หรือตาแดงเวลาอยู่ในบ้าน หรือติดเชื้อง่ายเป็นหวัดบ่อย ทั้งหมดอาจเกิดจากระบบระบายอากาศของท่านมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอครับ

นอกจากห้องทั่วไปแล้ว "ห้องครัว" (โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครัวที่ทำอาหารไทย) ก็ต้องการที่จะมีระบบระบายอากาศดีๆ ครับ เพราะเราจะสามารถผัดพริกขิงผัดกะเพรา โดยไม่รบกวน ห้องนอน และห้องอื่นๆ ครับ ซึ่งหมายความรวมถึงกลิ่นที่ไปจับตามเสื้อผ้าและเฟอร์นิเจอร์ในบ้านเราด้วยครับ





หมายเหตุที่ ๔ : ที่สอบถามเรื่อง "ระบบป้องกันโจร" นั้น

ก็เพราะตอนนี้เหล่าคนชั่วมีมากขึ้น โจรยุคนี้มีทั้ง "ความสามารถ" และ "ความชั่วร้าย" สูงขึ้น ทำให้ "ระบบป้องกันโจร" ของบ้านเรามีความจำเป็นและสำคัญซึ่งระบบป้องกันนี้จะมีอยู่หลายระบบมาก ทั้งเรื่องกล้องบันทึกภาพ ระบบเสียงสัญญาณ ระบบจับการเคลื่อนไหว ระบบกุญแจล็อค ระบบเหล็กดัด เป็นต้น กรุณาตรวจสอบการป้องกันโจรของบ้านท่านสักนิดเถิดครับ โจรยุคนี้ฉลาด โลภขึ้นและชั่วร้ายมากขึ้นจริงๆ ครับ



หมายเหตุที่ ๕ : ที่สอบถามเรื่อง "ที่จอดรถ" มีเพียงพอหรือไม่

ก็เพราะว่า เมืองใหญ่ขึ้นตามจำนวนประชากรและการย้ายถิ่นฐาน อีกทั้งระบบขนส่งมวลชนของเรานั้นยังไม่กระจายไปทั่วถึง รวมถึงผลจากอาการ "รถยนต์คันแรก" ทำให้มีรถยนต์ส่วนบุคคลมากขึ้น หลายบ้านเกิดอาการ "ที่จอดรถ" ไม่พอ (บางแห่งต้องแก้ปัญหาด้วยการเอารถเก่าไปจอดที่ถนนหน้าบ้าน) ซึ่งทำให้ปัญหาอื่นๆ อีกหลายปัญหาก็ติดตามเข้ามา



หมายเหตุที่ ๖ : ที่สอบถามเรื่อง "ตู้เสื้อผ้า"



ก็เพราะว่า "ตู้เสื้อผ้า" ในบ้านเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเสื้อผ้าบ้านเราราคาถูก มีการออกแบบที่ดี มีขายอยู่ทั่วไป ทั้งการซื้อขายปกติ หรือทางระบบสื่อสาร จึงเป็นสิ่งดึงดูดใจให้เราซื้อเสื้อผ้ากันอยู่ตลอดเวลา บางทีก็ได้รับแจกเสื้อมา หรือซื้อเสื้อบริจาคมาด้วยจิตกุศล และเราไม่ค่อยทิ้งหรือเอาไปบริจาคกัน ก็เก็บกันไว้เป็นสิบปี ตู้เสื้อผ้า จึงไม่พอเพียงเป็นธรรมดา = บ้านรกแน่นอน

หมายเหตุที่ ๗ : ที่สอบถามเรื่อง "พื้นที่ปลูกต้นไม้"



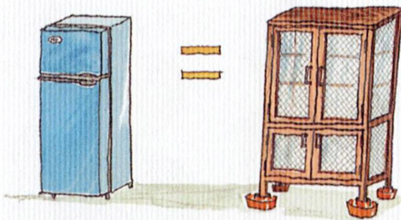
ก็เพราะว่า "ต้นไม้" เป็นสิ่งสำคัญมากกับมนุษย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่อุดมสมบูรณ์อย่างประเทศไทย ทำให้เราเคยชินกับความเขียวชอุ่ม ร่มรื่นมาตั้งแต่เราเกิด

อีกทั้งตามทฤษฎีบอกว่า "ยามคนเราเครียด ให้มองไปที่สีเขียวที่มีหลายชั้นหลายระดับ (หลาย layer) จะทำให้จิตเราคลายเครียดลงได้" (แม้กระทั่งผู้ป่วยทางจิต ตำราแพทย์ท่านก็ยังแนะนำครับ) บ้านท่านมีต้นไม้เพื่อบรรเทาโรคจิตของท่านบ้างหรือเปล่าครับ



หมายเหตุที่ ๘ : ที่สอบถามเรื่อง "ตู้หรือชั้นวางหนังสือ"

เพราะว่า "หนังสือ" นั้นเป็นสิ่งหนึ่งที่หลายบ้านไม่รู้จะทำอย่างไร เพราะซื้อหรือได้มาสะสมไปเรื่อยๆ จะเอาไปบริจาคหรือก็เสียดาย ก็เก็บไปเรื่อยๆ รกไปเรื่อยๆ หนังสือมากๆ เป็นอันตรายต่อสุขภาพนะครับ ทั้งน้ำหนักที่กดทับโครงสร้าง ความชื้น เชื้อรา และอัคคีภัย ฯลฯ หากตู้หนังสือท่านมีไม่เพียงพอ เรียบเรียงหนังสือและเอาไปบริจาคกันเถอะครับ



หมายเหตุที่ ๙ : ที่สอบถามเรื่อง "ตู้เย็น" ว่าเพียงพอหรือไม่

ก็เพราะว่า พฤติกรรมการซื้อของเราเปลี่ยนไป เนื่องจากรถติดและทุกคนก็ทำงานนอกบ้าน ทำให้เราไม่ได้จ่ายตลาดเพื่อเตรียมอาหารทุกวันเหมือนรุ่นคุณยาย เราจะจ่ายตลาด ๓ - ๔ วันครั้ง หรืออาทิตย์ละครั้ง จึงต้องซื้อของสำหรับหลายวันและอาหารส่วนใหญ่ที่เราซื้อมานั้น ก็ต้องการเก็บไว้ในที่สะอาดที่ควบคุมอุณหภูมิได้ซึ่งก็คือ "ตู้เย็น" นั่นเอง จนเป็นที่กล่าวกันว่า บ้านรุ่นใหม่ จะต้องมีตู้เย็นมากกว่าตู้กับข้าวครับ

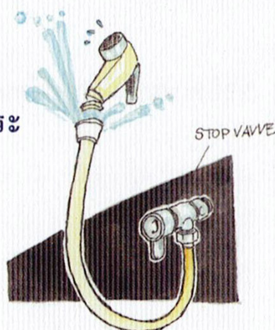
หมายเหตุที่ ๑๐ : ที่สอบถามเรื่อง

"ความรัก - ความอบอุ่น"



ก็เพราะว่า บ้านไม่ใช่กล่องใส่แคตตาล็อก แต่บ้านเป็นกล่องใส่ชีวิต การที่จะมีชีวิตที่ดีในบ้าน ไม่ใช่การมีบ้านสวยหรือหรูหรา แต่เป็นเรื่องของความสุขของการใช้ชีวิตทาง "จิตใจ" ครับ

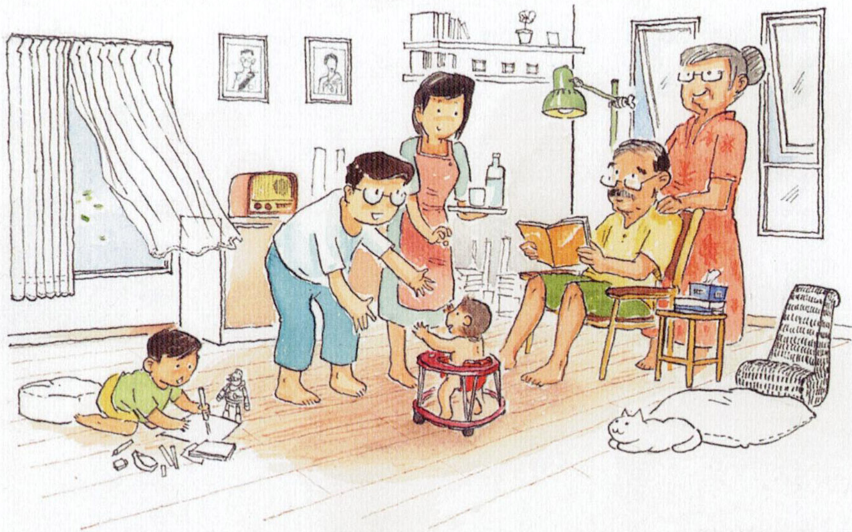
ข้อคิดเพิ่มเติมอีกสักข้อนะครับ : ท่านติดวาล์วหยุดน้ำราคาประมาณ ๑๐๐ กว่าบาทที่สายชำระแล้วหรือยังครับ



เพราะสายชำระบ้านเรานั้น บางครั้งไม่ค่อยมีมาตรฐานที่ดีพอ วันดีคืนดี หัวหลุดหรือไม่ก็ข้อต่อส่วนใดส่วนหนึ่งจะหลุดออกมา (ไม่ทราบเหมือนกันว่าทำไมไม่ทำอะไรให้ดีหน่อยตรงนี้) เมื่อหลุดแล้ว สายชำระจะทำตัวเองเหมือนงูพ่นน้ำ ส่ายไปส่ายมาและอาจจะท่วมออกมานอกห้องน้ำ ในตอนที่เราหลับหรือไม่อยู่บ้าน ตรงนี้ไม่ดีเลย

หาซื้อวาล์วเล็กๆ ราคาประมาณ ๑๐๐ กว่าบาทติดไว้ที่ข้อต่อก่อนเข้าสายชำระ เวลาเราจะออกไปไหนนานๆ ก็ปิดเอาไว้ได้ครับ เป็นการกันไว้ดีกว่ามาแก้ปัญหาครับ





ข้อคิดเพิ่มเติมอีกสักข้อนะครับ : บ้านท่านมี " ห้ อ ง เ ก่ ง " แล้วหรือยังครับ

เพราะบ้านที่ "อบอุ่น" จะมี "ห้องเก่ง" เสมอครับ ห้องเก่งก็คือห้องที่สามารถทำกิจกรรมหลายๆ อย่างพร้อมๆ กัน ใช้ทานอาหารได้ ทำการบ้านได้ อ่านหนังสือพิมพ์ก็ได้ ดูโทรทัศน์ก็ได้ เป็นห้องนั่งเล่นก็ได้... ฯลฯ

เพราะ "ห้องเก่ง" นี้จะทำให้คนในบ้านของเราได้มาเจอกัน สนิทสนมและเข้าใจกัน ได้มองหน้ากัน ได้มองตากัน ได้ช่วยเหลือกัน ได้ตักเตือนกัน ได้สังเกตเห็นความสุขและความทุกข์กันและกัน

ห้องเก่งนี้เป็น "วัฒนธรรมตะวันออก" ที่ทำให้คนตะวันออกรักและผูกพันกัน แต่หลังๆ เราเอาตามฝรั่งตะวันตกเรื่องการออกแบบสร้างบ้าน การ "แยกกิจกรรม" ในบ้านจึงเกิดขึ้น ห้องเก่งก็หายไป

ที่บ้านคุณ... มี "ห้องเก่ง" แล้วหรือยังครับ



ข้อคิดเพิ่มเติมอีกสักข้อนะครับ : ท่านติดเหล็กดัดอย่างไร เมื่อไฟไหม้แล้วจะไม่โดนถูกย่างสดครับ



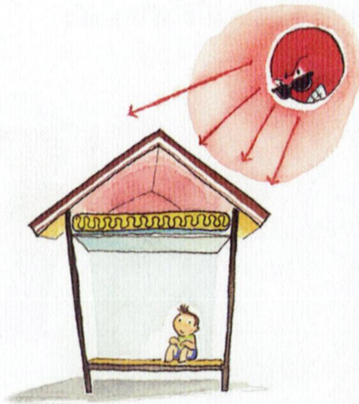


เคยมีเหตุการณ์โศกนาฏกรรมเมื่อเกิดไฟไหม้ที่ชั้นล่างของโรงงานห้องแถวใจกลางเมืองแห่งหนึ่ง แล้วคนวิ่งหนีขึ้นไปชั้นบนสุดของอาคารไฟก็ไหม้ตามขึ้นไปแต่หลายชีวิตก็ไม่สามารถหนีออกจากอาคารได้เพราะติดเหล็กดัดอยู่ จนในที่สุดทุกชีวิตในห้องแถวนั้นก็เสียชีวิตทั้งหมด

จึงมีการออกกฎหมาย (กฎกระทรวงฉบับที่ ๒๑) เมื่อปี ๒๕๓๒ ออกมาว่า...

"...อาคารทุกชั้นที่ติดเหล็กดัด จะต้องมีช่องเหล็กดัดที่สามารถเปิดได้จากข้างในขนาดไม่น้อย กว่า ๖๐ x ๘๐ ซม. เพื่อเป็นทางหนีไฟ..."

บ้านของท่านมีเหล็กดัดหรือไม่ครับ... หากมีเหล็กดัดติดอยู่ ท่านได้เตรียมการสำหรับความปลอดภัยของชีวิตท่านและลูกหลานแล้วหรือยังครับ



ข้อคิดเพิ่มเติมอีกสักข้อนะครับ : บ้านท่านมี "ฉนวนกันความร้อน" ที่หลังคา หรือเปล่าครับ...

หากยังไม่มีฉนวน ถือว่าบ้านท่านขาดตกบกพร่องจริงๆ ทั้งเรื่องของการเปลืองค่าไฟฟ้า และการลดทุกข์จากความร้อนที่ผ่านมาทางหลังคาครับ ฉนวนกันความร้อนที่หลังคานั้น ราคาถูกมากเมื่อเปรียบเทียบกับค่าไฟฟ้าที่แพงขึ้นทุกวันครับ หากบ้านท่านยังไม่ได้ติดฉนวนกันความร้อนที่หลังคา ขอความกรุณาติดตั้งพรุ่งนี้เลยนะครับ เป็นการประหยัดเงิน ประหยัดพลังงาน และประหยัดชาติครับ



ข้อคิดเพิ่มเติมครับ : หากท่านจะสร้างบ้านใหม่ หรือ ซื้อบ้านหลังใหม่ (ซึ่งอาจจะเป็นบ้านมือ ๒ ก็ได้) หรือกำลังจะปรับปรุงบ้าน น่าจะใช้คำถามทั้ง ๑๐ ข้อนี้เป็นหลักการเบื้องต้น ในการพิจารณาและดำเนินการ เพื่อสร้างรอยยิ้มเมื่อเข้าไปอยู่บ้านครับ



บทสรุป : อาจจะเพราะคนไทยเราชอบความสวยงาม และจะรู้สึกอาย หากบ้านเรามีความงามไม่พอ จึงเน้นไปที่รูปทรงของบ้านจากภายนอก เพราะคนอื่นเดินผ่านไปผ่านมาเห็น ทำให้บางครั้งเราก็ลืมระบบการใช้ชีวิตแบบคนไทยของเรา ทำให้หลายองค์ประกอบของบ้านเราไม่เป็นดังใจคิด หลายอย่างไม่เพียงพอจริงๆ

เมื่อหลายพื้นที่ในบ้านของเราไม่เพียงพอ เมื่อเราเข้าไปอยู่อาศัยไม่นาน บ้านก็จะเกิดอาการ “รก” อยู่ตามพื้นที่ต่างๆ การใช้สอยก็ลดความสะดวกสบาย และบางครั้งก็ทำให้เกิดอันตรายหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นอันตรายจากการเพาะเชื้อโรค หรืออันตรายจากอุบัติเหตุและอัคคีภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตอนนี้มี “ผู้สูงอายุ” มากขึ้น หากขาดความสะดวกและความปลอดภัย ก็อาจจะทำให้ผู้ที่เรารักและผูกพันลดความสุข เพิ่มความทุกข์ และเป็นอันตรายได้

ลองกลับไปอ่านและสอบถามตนเองว่า เราต้องการคุณสมบัติของบ้านกี่ข้อ ตามที่บันทึกไว้เบื้องต้นนะครับ



เพราะปัจจุบันระบบการเดินทางสะดวกขึ้น การออกเดินทางเพื่อไปพักผ่อนต่างจังหวัดหรือต่างประเทศ กลายเป็นเรื่องปกติของชีวิต แต่หลายคนจะมีปัญหาที่จะต้องทิ้งบ้านไปหลายๆ วัน เกรงว่ากลับจากการเดินทางพักผ่อนแล้ว กลับบ้านมาอาจจะไม่มีบ้านเหลืออยู่ให้เห็น

ดังนั้น การ "เตรียมบ้าน" ให้พร้อมก่อนจะจากบ้านไปหลายวัน จึงเป็นสิ่งสำคัญ จึงขอบันทึกแบบ **"หมอบ้าน"** เพื่อสรุปแนวทางเบื้องต้นเอาไว้ครับ **ขอแนะนำให้เก็บบทความสั้นๆ นี้เอาไว้ และเปิดอ่านก่อนที่จะปิดบ้านหลายๆ วันครับ เพื่อจะได้ยังมีบ้านอยู่ครับ**





๒๐ ข้อคิด เตรียมบ้านก่อนออกไปเที่ยวยาวนอกบ้าน

เมื่อหลายท่านเตรียมตัวเต็มที่ก่อนจะขอออกเดินทางไปพักผ่อนนอกบ้าน อาจจะไปต่างจังหวัดบ้าง หรือไปต่างประเทศบ้าง จึงขอฝากข้อคิดเล็กๆ เพื่อเตรียมบ้านให้ดีก่อนออกจากบ้านดังนี้ครับ

๑. ปิด Cutout ไฟฟ้าทั้งหมด ยกเว้นตู้เย็น และไฟฟ้านอกบ้านที่เป็นอัตโนมัติ
๒. เคลียร์ถังขยะทั้งหลายให้สะอาด เพราะเน่ามาแล้วจะยุ่งมาก

๓. ปิดปั๊มน้ำ หรืออาจจะปิดมิเตอร์น้ำเลยก็ได้ ถ้ามีถังใหญ่พอ ๓ วัน
๔. ถ้าบริเวณบ้านมีงูเงี้ยวเขี้ยวขอ โรยปูนขาวรอบบ้านสักหน่อยก็ได้

๕. "เพื่อนบ้าน" สำคัญที่สุด อาจจะฝากกุญแจบางดอกไว้ที่เขา
๖. เคลียร์ตู้ไปรษณีย์ หรืออาจฝากเพื่อนบ้านช่วยเก็บด้วย รวมถึง นสพ.ด้วย



๗. รดน้ำต้นไม้ก่อนออกจากบ้าน เพราะเขาจะหิวน้ำพอควรตอนเราไม่อยู่

๘. กวาดใบไม้รอบบ้านให้เรียบร้อย ก่อนจะออกจากบ้าน

๙. ปิดหน้าต่างและประตูให้เรียบร้อย ล็อกรถ ปิดไฟและน้ำให้เรียบร้อยนะ นะ

๑๐. ปิดม่านทั้งหมดของบ้าน ป้องกันแสงแดดเข้า และป้องกันสายตาโจร

๑๑. สัตว์เลี้ยงทั้งหลายต้องวางแผนจัดการให้ดี ฝากญาติ หรือฝากหมอเทอญ

๑๒. ฝากบ้านไว้กับตำรวจท่าน แล้วซื้อของขวัญเล็กๆ มาขอบคุณท่านสักนิด ยิ้ม

๑๓. โทรศัพท์กลับมาเช็คเรื่องบ้านกับคนที่เราฝากบ้านไว้สักนิด (ไม่รวมตำรวจ)

๑๔. เสื้อผ้าซักให้หมด อย่าสะสมเอาไว้ ห้องจะเหม็น เสื้อผ้าจะเน่า

๑๕. ถ้าที่บ้านมีรอยรั่วอะไร ไม่ว่าจะเป็นหลังคาหรือหน้าต่าง ต้องซ่อมเสร็จก่อนไป

๑๖. ปิดวาล์วถังแก๊สก่อนออกจากบ้าน ทั้งในครัวหรือเครื่องทำน้ำร้อน

๑๗. ซ่อนกุญแจเข้าตัวบ้านไว้ที่ใดที่หนึ่ง กรณีที่ไปเที่ยวแล้วกุญแจหาย

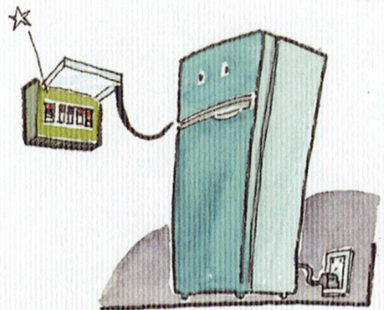
๑๘. อย่าวางของที่มีโอกาสเน่าเสียไว้นอกตู้เย็น หากให้ดีก็จัดการให้หมด ล้างจานให้สะอาด

๑๙. ปิดระบบอินเทอร์เน็ตของบ้าน เพราะเดี๋ยวจะเสียเงินไปโดยเปล่าประโยชน์ ยกเว้นแต่จะเอาไว้ควบคุมอุปกรณ์สำคัญ

๒๐. กรุณาเติมคำในช่องว่างต่อในข้อพิเศษของตัวเราเลยนะครับ “............”



หมายเหตุข้อคิดย้ำคิด : ปิด Cutout วงจรไฟฟ้าทั้งหมดก่อนออกจากบ้าน ยกเว้นตู้เย็น และไฟฟ้านอกบ้านที่เป็นอัตโนมัติ เพราะไฟฟ้าทั้งหลายในบ้านเรานั้นไม่ต้องใช้งาน (ยกเว้นแต่ตู้เย็น (ที่เราอาจจะต้องเก็บของที่อาจจะเน่าเสียได้) และไฟฟ้านอกบ้าน (เช่น ไฟรั้ว)) ซึ่งอาจจะมีการรั่วได้ (อาจจะรั่วอยู่แล้วแต่เราไม่ทราบ) และหากไฟฟ้ารั่วก็จะทำให้เกิดอันตรายอย่างอื่นตามมา (เช่นไฟไหม้) และทำให้เราเสียค่าไฟฟ้าฟรีๆ ไปโดยไม่จำเป็น



หมายเหตุข้อคิดย้ำคิด : เคลียร์ถังขยะทั้งหลายให้สะอาดเพราะเน่ามาแล้วจะยุ่งมาก อย่าวางของที่มีโอกาสเน่าเสียไว้นอกตู้เย็น หากให้ดีก็จัดการให้หมด ล้างจานให้สะอาด เพราะหลายครั้งที่หลายท่านลืมไป พอกลับมาก็จะเป็นลมเพราะของเน่าเสียเหล่านั้น อีกทั้งหากให้สมบูรณ์ เมื่อล้างจานเสร็จแล้วก็เช็ดให้แห้ง แล้วก็เก็บใส่ตู้ไปเลย ดีที่สุดครับ กลับบ้านมา จะได้ใช้ได้เลยครับ







หมายเหตุข้อคิดย้ำคิด : การปิดวาล์วถังแก๊สก่อนออกจากบ้านทั้งในครัวหรือเครื่องทำน้ำร้อนเป็นสิ่งที่อย่าลืมครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากถังแก๊สวางไว้ด้านนอกของบ้าน และมีโอกาสทั้งโดนฝนและโดนแดดครับ ตอนที่เราไม่อยู่แก๊สอาจจะรั่วและระเหยออกไป อาจจะไม่เป็นอันตรายมาก แต่หากถังแก๊สวางไว้ในบ้าน (ส่วนใหญ่คือในครัว) แล้วแก๊สรั่วออกมา จะเป็นอันตรายทั้งด้านสุขภาพ (เมื่อสูดหายใจเข้าไป) และอัคคีภัยครับ



หมายเหตุข้อคิดย้ำคิด : อย่าทำให้หัวใจสลาย หากท่านรักสัตว์ “สัตว์เลี้ยง” ทั้งหลายที่เป็นความรักและความผูกพัน จะต้องวางแผนจัดการให้ดี อาจจะพาเขาไปฝากที่บ้านญาติ หรือพาเขาฝากหมอสัตวแพทย์ ให้ช่วยดูแลเขายามเราไม่อยู่เถิด





หมายเหตุข้อคิดย้ำคิด : ก่อนออกจากบ้าน ก่อนที่เราจะหายไปหลายวัน กรุณา "เดินตรวจรอบบ้านอีกครั้ง" (รั้ว ไฟ น้ำ ต้นไม้ ฯลฯ) การ "ลงมือตรวจสอบ" ทุกอย่างให้เรียบร้อยว่าไม่มีปัญหา จะทำให้เราสามารถไปพักผ่อนได้อย่างไม่มีกังวล และเดินทางอย่างมีความสุขครับ

หมายเหตุข้อคิดย้ำคิด : "เพื่อนบ้าน" สำคัญมากๆ ครับ (หวังว่าท่านจะมีเพื่อนบ้านบ้างนะครับ) เพราะว่าเพื่อนบ้านเราจะช่วยยามเราไม่อยู่คือ...

ก. ดูแลความปลอดภัยของบ้านเรา

ข. คอยติดต่อคนที่มาติดต่อเรา

ค. รับโทรศัพท์เรา ให้เราเป็นห่วงบ้านลดลง

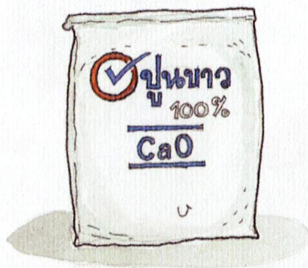
ง. ช่วยเก็บจดหมายและหนังสือพิมพ์ที่มาส่ง

จ. หากเกิดเหตุฉุกเฉินที่ต้องตัดสินใจ ท่านจะเป็นผู้หนึ่งที่ติดต่อเรา

ฉ. ฯลฯ







หมายเหตุข้อคิดย้ำคิด : ยามเมื่อเราไม่อยู่บ้าน และบ้านก็เงียบสงบ เหล่างูเงี้ยวเขี้ยวขอ อาจจะต้องการหาที่ซุกตัวบ้าง และมุมหรือ ซอกของบ้าน จะเป็นที่ที่เขาชอบมากครับ บาง ตัวอาจจะออกไข่ กกไข่ ออกลูกไปเลย ก็จะ พยายามเข้ามาตอนที่เราไม่อยู่บ้านครับ การป้องกันไม่ให้เขาเข้ามา จึงเป็นสิ่งสำคัญ และวิธีการที่ง่ายที่สุดก็คือ การโรย "ปูนขาว" ไว้รอบบ้านครับ เพื่อให้เขาไม่เข้ามาในดินแดน ของเราครับ เพราะเหล่าสัตว์เลื้อยคลาน ทั้งหลาย ไม่ถูกกับปูนขาว



หมายเหตุข้อคิดย้ำคิด : หากจะทิ้งบ้านไปใน ฤดูหน้าแล้ง และบางทีอากาศก็จะร้อนด้วย ต้นไม้หลายต้นอาจจะทนไม่ไหว หากไม่ได้น้ำ มาหล่อเลี้ยง การรดน้ำให้เขาก่อนที่เราจะ ออกไปเที่ยว เป็นสิ่งสำคัญครับ (โดยเฉพาะ อย่างยิ่งต้นไม้ที่อยู่ในกระถางครับ) เขาจะได้มี เสบียงเก็บไว้ช่วยชีวิตตัวเองบ้างครับ หากไปนานมากๆ ก็ต้องรบกวนเพื่อนบ้านหรือ คนรู้จัก ญาติมิตร มาช่วยรดน้ำให้เขาทุกๆ ๕ วัน ก็จะพอช่วยเขาไว้ได้ครับผม

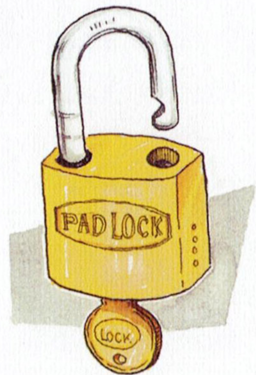




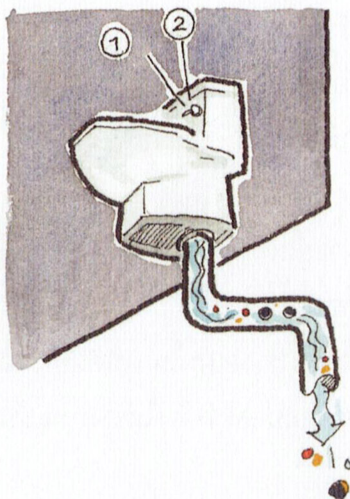
หมายเหตุข้อคิดย้ำคิด : ก่อนออกจากบ้าน... ถ้าที่บ้านมีรอยรั่ว ไม่ว่าจะเป็นหลังคาหรือหน้าต่าง ต้องซ่อมเสร็จก่อนไปนะครับ เพราะตอนที่เราไม่อยู่ หากมีน้ำรั่วเข้ามา แล้วไม่มีการดูแล (รวมถึงเหล่าสัตวเลื้อยคลาน สัตว์ปีกตัวน้อย หรือแม้กระทั่งมดปลวก ก็เข้ามาอยู่ในบ้านเราได้) อาจจะมีอาการโชคร้ายเหมือนกับตอนน้ำท่วมปี ๒๕๕๔ เลยก็ได้นะครับ (แปลว่า เราต้องมีการวางแผนในการเดินทางก่อนการเดินทางระยะหนึ่ง เพื่อจะมีเวลาในการตรวจสอบและว่าจ้างให้ช่างท่านเข้ามาดำเนินการซ่อมแซม)



หมายเหตุข้อคิดย้ำคิด : อย่าลืมใส่กลอนและล็อกประตู -หน้าต่าง จากภายในบ้านทุกๆ บานให้หมด เพราะ “โจร” จะเข้ามาจัดการในบ้านเราได้อย่างง่ายดายเกินไป เพราะเหล่าผู้ชั่วร้ายบางคน (ตัว) อาจจะมีความสามารถจัดการกับระบบเตือนภัยต่างๆ ที่เราติดตั้งไว้ได้ ทำให้เพื่อนบ้านและผู้ที่เดินผ่านไปมาไม่ได้ยิน หรือไม่สังเกตเห็น







หมายเหตุข้อคิดย้ำคิด : ก่อนออกจากบ้านกรุณา "กดชักโครก" สักนิดหนึ่ง (น่าจะกดสัก ๒ ครั้ง เพื่อไล่สิ่งปฏิกูลออกจากท่อแนวนอนให้หมดสิ้นจริงๆ) และปิดก๊อกน้ำได้เลย เพื่อเป็นการขับไล่ปฏิกูลไม่ให้เขาค้างคาอยู่ใน "ท่อส้วม" เพราะหากปล่อยไว้จะกลายเป็นตะกรัน แล้วทำให้ท่อตันยามเรากลับบ้านนะครับ



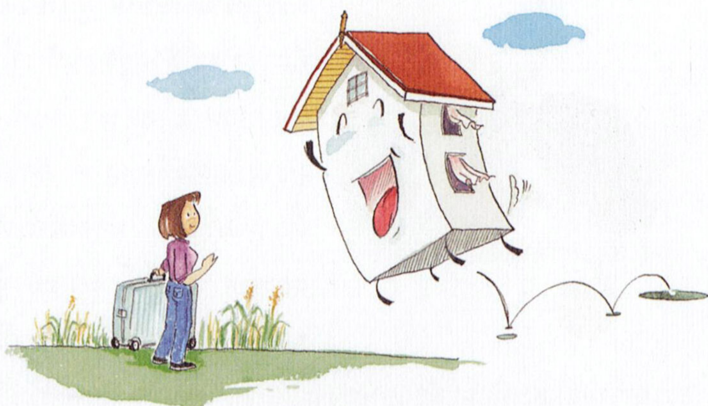
หมายเหตุข้อคิดย้ำคิด : ย้ำเทคนิคสร้างรอยยิ้มเล็กๆ

...ซ่อนกุญแจเข้าบ้านไว้ที่ใดที่หนึ่ง กรณีไปเที่ยวแล้วกุญแจหาย

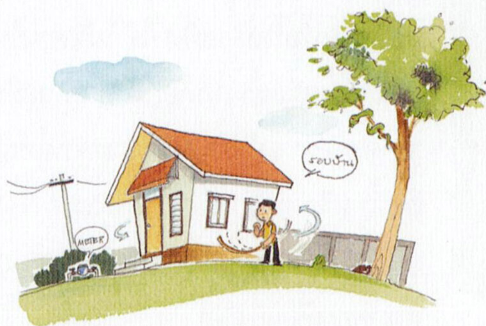
...หากฝากบ้านไว้กับตำรวจ ซื้อของเล็กๆ มาขอบคุณท่านสักนิด

..."เพื่อนบ้าน" สำคัญที่สุด จริงๆ นะครับ





บางข้อคิดเมื่อกลับถึงบ้านแล้ว (หลังจากที่ทิ้งบ้านหายไปหลายวัน) เพราะตอนที่เราไปท่องเที่ยว ยามเมื่อกลับมาบ้านแล้ว ตรวจสอบบ้านสักนิดก่อนก็น่าจะดีนะครับ...

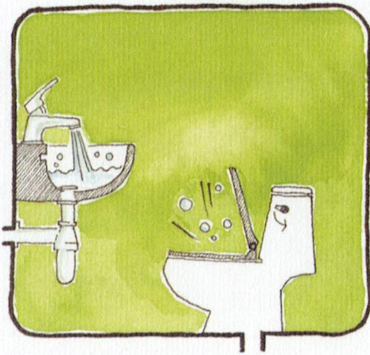


สิ่งแรกๆ เมื่อกลับถึงบ้านก็คือ "เดินตรวจ (รั้ว ไฟ น้ำ รั่ว รอยงู ตู้เย็น) ปัดฝุ่น" เพราะการที่เราไม่ได้อยู่บ้านหลายวัน บางอย่างอาจจะเปลี่ยนไป บางอย่างอาจจะมีปัญหา หากปล่อยไว้จะทำให้เราไม่มีความสุข หรืออาจจะมีอันตรายได้ การ "ลงมือตรวจสอบ" ทุกอย่างให้เรียบร้อยว่าไม่มีปัญหา รวมถึงการทำความสะอาดคราบฝุ่น จะทำให้เราสามารถพักผ่อนได้อย่างไม่มีกังวล เรียกพลังกลับมาเพื่อดำเนินชีวิตตามปกติได้อย่างดี





ตรวจตราและขับไล่ “งู เงี้ยว เขี้ยว ขอ” ที่อาจจะซุกตัวอยู่ตอนที่เราไม่อยู่บ้านครับ โดยการเคาะจุดต่างๆ ในบ้านให้มีเสียงและความสั่นสะเทือนเบาๆ สักนิดครับ (เหล่างูเงี้ยวเขี้ยวขอนั้น มักจะซ่อนตัวอยู่ตามหลืบและซอก เช่น ใต้โซฟา หลังตู้ มุมห้องที่วางของเอาไว้) เมื่อเราได้เคาะหรือส่งเสียงหรือสร้างความสั่นสะเทือนแล้ว เขาอาจจะโผล่หัวมาทักทายเราได้ครับ ก็จัดการไล่เขาออกจากตัวบ้านไป หรือหากเป็นอันตรายมาก ก็โทรศัพท์เชิญผู้ชำนาญท่านมาช่วยจัดการครับ



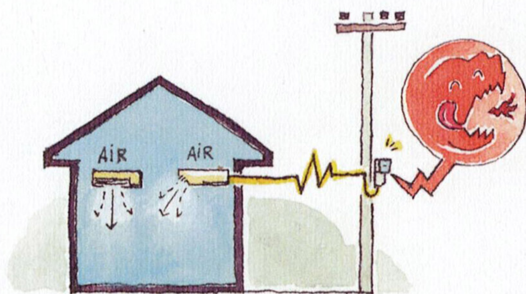
“กดชักโครก เปิดน้ำก๊อกทิ้งสักนิด” ก็เป็นสิ่งที่น่าทำมากครับ (ทำเถิดครับ) เพราะเราไม่อยู่หลายวัน น้ำทั้งหลายที่เราใช้ ไม่ว่าจะเป็นน้ำในโถส้วมหรือน้ำจากก๊อกน้ำปกติ จะมีการ “ตกตะกอน” อยู่ได้ครับ (เพราะส่วนใหญ่บ่อพักน้ำ หรือ ท่อน้ำ ก๊อกน้ำ ของเราอาจจะไม่สะอาดเอี่ยมนัก แม้เราจะพยายามทำความสะอาดทุกเดือนก็ตาม)

การที่เรากดชักโครกสักนิด หรือเปิดน้ำก๊อกทิ้งสักหน่อย จะเป็นการล้างเหล่าตะกรันที่ตกตะกอนไปครับ แล้วเราก็จะมีน้ำใช้สะอาดเช่นเดิมครับ



กรุณา “อย่าเปิดเครื่องปรับอากาศ Air Conditioner พร้อมๆ กันโดยทันที”

เครื่องปรับอากาศแต่ละตัวนั้น เขาจะกินไฟฟ้ามากอย่างยิ่ง โดยเฉพาะตอนที่เริ่มทำงาน หากเราเปิดเครื่องปรับอากาศ พร้อมๆ กันหลายๆ เครื่อง ระบบไฟฟ้าจะรับโหลดไฟฟ้าไม่ไหว ก็จะเกิดปัญหาไป



ทั้งระบบ ค่อยๆ เปิดทีละตัว ห่างกันสัก ๒๐ - ๓๐ นาที จะไม่สร้างปัญหาครับ

ท่องเที่ยวเสร็จแล้ว... อย่าลืม **“ทำงาน”** กันนะครับ เพราะเราต้องทำงานอย่างตั้งใจเพื่อเก็บเงินและเก็บเวลาเอาไว้เพื่อการพักผ่อนเดินทางครั้งต่อไปครับ



จบบันทึกเรื่อง “บ้านๆ”
จาก “หมอบ้าน” แล้วครับ
สวัสดีมีความสุขครับ





ข้อแนะนำในการอ่านหนังสือฉบับนี้ให้สนุกสบาย
กรุณาอย่าอ่านครั้งเดียวจนจบทั้งเล่ม ทุกบทความ
กรุณาอ่านแล้วหยุดเป็นช่วงๆ ในแต่ละบทความ
แล้วอ่านแล้วหยุด แล้วอ่าน แล้วหยุด แล้วอ่าน



ความหลากหลายคือพื้นฐานหนึ่งแห่งความเป็นมนุษย์

“ความหลากหลาย” มิใช่ “ความยุ่งเหยิง” ความหลากหลายเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ชีวิตมนุษย์มีความสมบูรณ์ เพราะชีวิตเรามิใช่หุ่นยนต์หรือก้อนหิน ที่จะเป็นเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือรู้เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น

การมี “เพื่อน” ที่หลากหลาย ทำให้เรารู้จักมนุษย์มากขึ้น และรู้จักตนเองมากขึ้น

การมี “ความรู้” ที่หลากหลาย ทำให้ชีวิตมีทางเลือก สามารถสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี

การมี “ชีวิต” ที่หลากหลาย ทำให้สามารถเลือกได้ว่าจะใช้ชีวิตอย่างไร

การมี “ความรู้สึก” ที่หลากหลาย ทำให้เราเข้าใจคำว่าทุกข์และสุขได้ดีขึ้น

การมี “อาหาร” ที่หลากหลาย ทำให้เรามีสุขภาพที่สมบูรณ์ มีสุนทรีย์ในการกิน

การมี “อารมณ์” ที่หลากหลาย ทำให้รู้ตัว สามารถเลือกอารมณ์ที่ถูกตามกาลได้

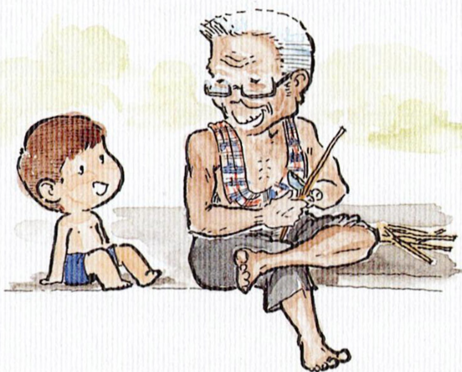
ความหลากหลาย จึงเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของความเป็นมนุษย์ และแน่นอนว่า “ความหลากหลาย” จะมีความหมายที่ใกล้ชิดกับคำว่า “สับสน” และ “ยุ่งเหยิง” ดังนั้นการสะสมความหลากหลาย จึงต้องมีความเข้าใจและ **“จัดระบบความคิดให้เป็นระเบียบ หรือจัดระเบียบความคิดให้เป็นระบบ”** เพื่อให้ความหลากหลายนั้นเป็นยาช่วยชีวิต มิใช่ยาพิษฆ่าชีวิต

ศิษย์เอย... จงมีความหลากหลายในชีวิต ที่รู้จักการจัดระเบียบชีวิตเถิด

ศิษย์เอย... ความสุขแห่งความเป็นมนุษย์อยู่ไม่ไกลนักหนอ ถ้าเริ่ม

“จัดระบบความคิดให้เป็นระเบียบ หรือจัดระเบียบความคิดให้เป็นระบบ”





เพราะการเป็นครูมายาวนาน เพราะอายุมากแล้ว พบว่า "คนทำงาน" หลายคนยังใช้แนวทางการดำเนินชีวิตดังเหมือนการเป็น "นักเรียน" อยู่ ทำให้สังคมรอบข้างเขารู้สึก "เบื่อหน่าย" และ "ไม่เชื่อถือ" ในตัวของศิษย์เหล่านั้น

เมื่อขาดความเชื่อถือจากสังคม ทำให้สังคมไม่มอบ "โอกาส" ให้เขาได้แสดงความสามารถหรือผลิตงานที่เขามีความสามารถ ทำให้ศิษย์หลายคนที่มีความตั้งใจมีความสามารถ ไม่มีโอกาสที่จะเรียนรู้และแสดงความสามารถออกมา ทำให้ชีวิตขาดความก้าวหน้าไปสู่ความสำเร็จน้อยลง ช้าลง และบางครั้งก็เข้าสู่ "หลุมดำ"

ผมเขียนบันทึกเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินชีวิต แนวทางในการทำงานให้พวกเขาอ่านหลายเรื่อง และอีกเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องการจัดการ "คำถาม" และ "คำตอบ" ที่เหมาะสมและถูกเวลา



จงสะสม “คำตอบ” อย่าเพียงสะสม “คำถาม”

ชีวิตการเป็นนักเรียน กับชีวิตของคนทำงานนั้นแตกต่างกันมาก การเป็นนักเรียนนั้น เรามีกรอบที่ชัดเจนจากสถาบันการศึกษา ว่าเราต้องเรียนอะไรบ้าง แล้วอาจารย์เขาจะทดสอบสิ่งต่างๆ ที่พยายามใส่เข้าไปในตัวเรา ว่าเรานั้นรู้เรื่องและ “จดจำ” ได้เพียงไร เราแค่ตั้งใจเดินไปตามทางที่เขากำหนดให้ ความสำเร็จการเรียนก็เกิดขึ้น

อีกทั้งเวลาเราเป็นนักเรียน จะมี “ความยุติธรรม” ในการประเมินความสามารถของเราพอสมควร ไม่ค่อยเกี่ยวกับ “ความรัก หรือ ความชอบ” ของอาจารย์ผู้สอน

หากเราสามารถที่จะตอบคำถามและทำข้อสอบได้ อาจารย์ผู้ให้คะแนนก็ต้องให้ตามนั้น อาจารย์จะบิดเบี้ยวไม่ได้ หรือบิดเบี้ยวได้ก็น้อยมาก หากอาจารย์บิดเบือน โอกาสที่จะถูกร้องเรียนหรือฟ้องร้องเพื่อความถูกต้องของสิทธิ์และคะแนนก็จะเกิดขึ้นได้ นั่นคือชีวิตของ “นักเรียน”

ดังนั้นยามที่เราเป็นนักเรียน... เราจะต้องแน่ใจว่า เรารู้และเข้าใจในวิชาต่างๆ ที่อาจารย์สอนมา หากไม่เข้าใจตรงไหน เราก็ “ถาม” และอาจารย์จะต้องตอบ หรืออาจารย์ต้องไปหาคำตอบให้ได้ หากคำถามนั้นอยู่ในกรอบวิชาที่อาจารย์รับผิดชอบ การเป็นนักเรียนจึงต้องมีความสามารถ และสามารถที่จะ... “สะสมคำถาม” ได้



ชีวิตของนักเรียนไทยโดยทั่วไป เราอยู่ในห้องเรียนมากกว่า ๒๐ ปี จึงจะเริ่มต้นเป็น "คนทำงาน" ทำให้การปรับตัวกับลักษณะของชีวิตใหม่นั้น แตกต่างกับ ๒๐ ปีที่ผ่านมาโดยสิ้นเชิง



เพราะชีวิตของคนทำงาน ไม่มีกรอบรายละเอียดของการทำงานที่แน่นอน ไม่เหมือนตอนที่เราอยู่ในห้องเรียน ยากที่จะรู้อนาคตว่างานชิ้นต่อไปคืออะไร อนาคตจะก้าวไปไหน ซึ่งแตกต่างจากการเป็นนักเรียนที่รู้ว่า ตอนนี้เราเรียน ป.๓ หากเราผ่านเกณฑ์ เราก็จะขึ้นไปเรียน ป.๔ และอาจรู้แม้กระทั่งห้องเรียนในอนาคตว่าอยู่ห้องไหน และจะมีใครเป็นผู้สอน ต้องเรียนวิชาอะไรบ้าง หนังสือเล่มไหน ค่าเทอมกี่บาท เป็นต้น

อีกทั้งความยุติธรรมในหลายอย่างก็ขาดหายไป เช่น แม้เราทำดีแค่ไหนอย่างไร ผลิตผลงานออกมาได้สำเร็จก็จริง แต่หากเจ้านายไม่ชอบขี้หน้า การตัดสินให้ผลประโยชน์ (หากเป็นนักเรียนก็คือ "คะแนน" นั่นเอง) ไม่จำเป็นต้องตรงไปตรงมาเหมือนชีวิตตอนที่เราเป็นนักเรียน คนทำดีอาจจะไม่ได้ดี และคนไม่ได้ผลิตผลงานอะไร ก็อาจจะได้ดี ได้ประโยชน์ตอบแทนมากมายก็ได้



เพราะเรากำลังอยู่กับ "มนุษย์" ที่มีความหลากหลายมาก เราจึงต้องรู้และเข้าใจมนุษย์ รู้ความต้องการของเขา มีสถานภาพที่สังคมรักและเข้าใจ เราจะเป็นเพียง "หุ่นยนต์" ที่เรียนหนังสือเก่งอย่างเดียว ดังเช่นตอนเราเป็นนักเรียนที่นั่งอยู่ในห้องเรียน และสอบในห้องสอบ... ไม่ได้แล้ว

ยามที่เราเป็นนักเรียน เราคือผู้ สะสม "คำถาม"
เพราะอาจารย์จะต้องตอบคำถาม

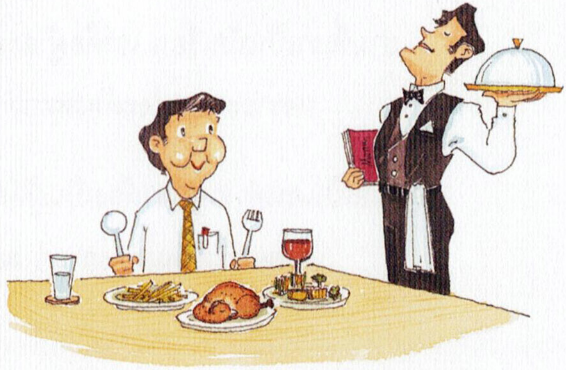
แต่เมื่อเป็นคนทำงาน เราต้องเป็นผู้ที่สะสม "คำตอบ"
เพราะสังคมต้องการคำตอบ

หากเราเป็นคนทำงานแล้วยังมีแต่ "คำถาม" จะไม่มีใครอยากร่วมงานหรือทำงานด้วย เพราะสังคมต้องการ "ผลงาน คำแนะนำ และ คำตอบ" หากเรามีคำตอบให้สังคม หรือผู้ร่วมงาน หรือหัวหน้า หรือลูกค้า ฯลฯ เราจะเป็นคนที่ทุกคนต้องการและอยาก ทำงานด้วย

ซึ่งการหาคำตอบนั้นต้องมาจาก "การศึกษา" ที่ไม่จบสิ้นของเรา เราต้องหัดตั้งคำถาม "ถามตัวเอง" แล้วพยายามไปหาคำตอบด้วยตัวเอง แล้วนำคำตอบนั้นไปตอบกับ ผู้เกี่ยวข้อง... ความสุขและความชื่นชม ก็เกิดขึ้น

โลกนี้มีคำถามอยู่มากมาย... จงพยายามหาคำตอบกันเถิด จงพยายามหาคำตอบ ที่สังคมและผู้ใกล้ตัวเราต้องการกันเถิด และพึงหลีกเลี่ยงคำตอบที่อาจจะยังไม่มี ประโยชน์กับตัวเราและสังคมในปัจจุบัน เช่น ไม่ต้องไปหาคำตอบว่า... "เห็บรู้สึก หมั่นเขี้ยวแค่ไหน ตอนที่มันกำลังดูดเลือดสุนัขอยู่" เป็นต้น

เมื่อเรามี "คำตอบ" เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตแล้ว ยามที่เราจำเป็นจะต้องถามคำถามผู้อื่น อาจจะใช้หลักการ "ถามคำถามด้วยคำตอบ" และ "การตอบคำถามด้วยคำถาม" มาใช้ จะทำให้ชีวิตมีโอกาสและความสำเร็จมากขึ้น ซึ่งเคยบันทึกเรื่องนี้เอาไว้ว่า...



การถามคำถามด้วยคำตอบ จะทำให้ผู้ที่ตอบมีความรู้สึกถึงความยิ่งใหญ่ของตัวเอง เพราะ ตัวเองเป็นผู้ที่มีสิทธิ์ "เลือก" ว่าจะเอาคำตอบใด ยกตัวอย่างเช่น พนักงานเสิร์ฟอาหารท่านหนึ่ง จะสอบถามว่าลูกค้าของเขานั้นอยากรับประทานอะไร

แทนที่จะถามลูกค้าว่า "รับประทานอะไรดีครับ" แล้วจบเพียงเท่านั้น จะทำให้ลูกค้าเกิดความลำบากในการตัดสินใจ เพราะ ไม่ทราบว่าน่าจะเลือกสั่งรายการไหนดี

หากพนักงานเปลี่ยนคำถามเป็นว่า "คุณครับ วันนี้มีข้าวผัดกุ้งอร่อยมาก กุ้งสดๆ จากทะเลเมื่อเช้านี้ หรือจะเป็นก๋วยเตี๋ยวเรือที่น้ำพริกเพิ่งตำเสร็จใหม่ๆ หรือจะเป็นยำปลากรอบที่เพิ่งมาจากสมุทรสาครก็สุดยอดครับ หรือก๋วยเตี๋ยวราดหน้าหมู ที่นี่ก็มีชื่อมากครับ เชิญเลือกตามสบายเลยครับ ที่นี่ราคาไม่แพงครับ"



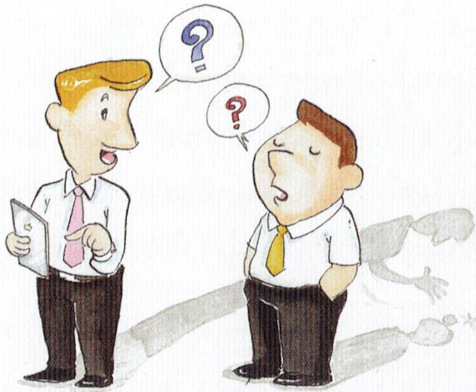
ลูกค้าผู้เลือกก็จะมีความสบายใจมากขึ้น ค่อยๆ เลือกเมนูอาหารสัก ๑ - ๒ อย่าง แล้วถ้ายังเลือกไม่ครบ ทางพนักงานก็สร้างคำถามเช่นนี้ไปเรื่อยๆ ผู้เลือกจะมีความสุขที่ได้เลือกจากข้อมูลที่ผู้ถามเสนอมา แม้พนักงานผู้ถามจะต้องเหนื่อยที่จะเตรียมคำตอบให้เป็นคำถามบ้าง แต่ไม่ว่าคำตอบนั้นจะเป็นอย่างไร ในครัวเขาได้เตรียมการไว้หมดแล้ว เลือกอะไรก็ได้ถูกเตรียมการไว้แล้ว ก็มีความสุขกันทุกฝ่าย

การตอบคำถามด้วยคำถาม ทำให้เรามีเวลาตั้งตัวได้ ว่าผู้ถามนั้นต้องการอะไร เพราะหลายครั้งในการเจรจามีความไม่ตรงไปตรงมา หรืออาจตรงไปตรงมา แต่เราต้องการตอบคำถามที่ผู้ถามต้องการมากที่สุด ให้ตรงประเด็นมากที่สุด ลักษณะการตอบคำถามด้วยคำถาม จึงเหมือนการทดสอบก่อนที่การเจรจานั้นจะ “ออกทะเล” หาจุดจบไม่ได้... เกิดความล้มเหลวขัดแย้ง

เช่น เมื่อมีผู้ถามว่า “เศรษฐกิจประเทศตอนนี้เป็นอย่างไร”
ก็ตอบว่า “เศรษฐกิจส่วนไหนครับ”
หากเขาตอบต่อไปว่า “เศรษฐกิจที่มีผลตรงๆ กับตัวผม”
อาจจะตอบ เพื่อขอเวลาสังเกตเขาไปว่า “ในเชิงธุรกิจหรือเน้นปัญหาปากท้องล่ะครับ”

การตอบคำถามด้วยคำถามเช่นนี้ ทำให้เรามีเวลาที่จะพิจารณาเป้าหมายของผู้ถาม และมีเวลาที่จะหาแนวทางของคำตอบ (แปลว่าพอที่จะทราบคำตอบบ้าง ไม่ใช่ว่าไม่รู้อะไรเลย) เป็นการตรวจสอบท่าที เพื่อให้การเจรจาประสบความสำเร็จ (มิใช่ตอบไปเพื่อหวัง “แพ้ หรือ ชนะ” เป็นการชั่วคราว)





แต่การตอบคำถามด้วยคำถาม ไม่ควรใช้บ่อย หากใช้บ่อยจะกลายเป็นการ "สร้างปัญหา" และ "เกิดความขัดแย้ง" เนื่องจากคู่เจรจารู้สึกว่าถูกกวน... "อารมณ์" ก็จะเข้ามาเกี่ยวข้อง

เป็นความน่าสนใจที่จะให้การเจรจาทั้งหลายประสบความสำเร็จได้ และโดยส่วนใหญ่ผู้เจรจาที่มีความสามารถ มักจะใช้ "การถามคำถามด้วยคำตอบ" เสมอ เพราะสิ่งสำคัญที่สุดของการเจรจาก็คือ "การได้สิ่งที่ตนเองต้องการ โดยไม่มีผู้ใดเสียประโยชน์ หรือทุกฝ่ายได้ประโยชน์"

ผู้ที่ "ถามคำถามด้วยคำตอบ" อาจจะต้องทำการบ้านมากหน่อย จะต้องเตรียมการเสียเวลาและพลังสมองไปบ้าง แต่ก็จะทำให้ทุกคนในวงสนทนามีความสุข และอาจได้ผลอย่างอื่นตามมาอีกด้วย

การพยายามสะสม "คำตอบ" และอาจจะใช้แนวทาง "การตั้งคำถามด้วยคำตอบ และ ตอบคำถามด้วยคำถาม" จะเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะผันชีวิตจากนักเรียนธรรมดาคนหนึ่ง ให้กลายเป็นคนทำงานมืออาชีพที่ชีวิตประสบความสำเร็จได้ เพราะสังคมพร้อมให้โอกาส เพราะสังคมต้องการ "คำตอบ" มากกว่า "คำถาม"



การแก้ปัญหาทั้งหลายย่อมไม่มี "สูตรสำเร็จ" เป็นธรรมดา

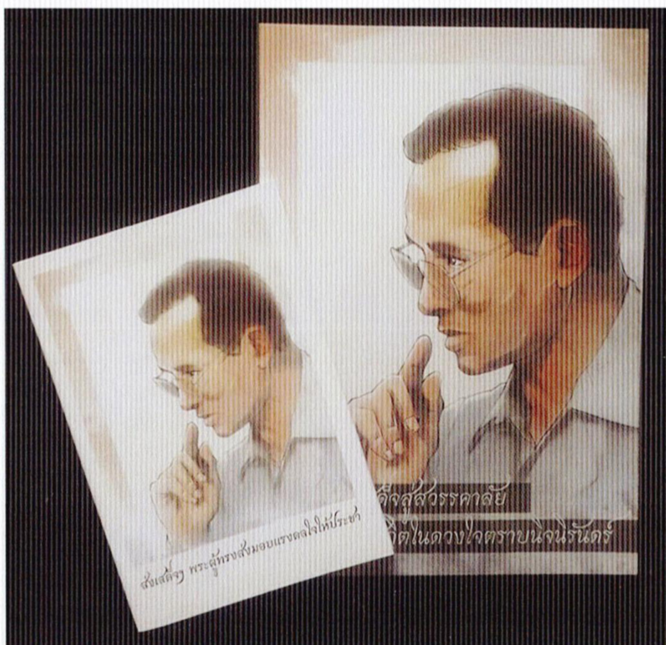
บางครั้งเมื่อแก้ปัญหาด้วยการ "คิด" ไม่ได้
ลองใช้การแก้ปัญหาด้วยการ "ยั้งคิด" บ้าง

บางทีการแก้ปัญหาด้วย "ความรู้" ไม่ได้
ลองใช้ "ความรู้สึก" ในการแก้ปัญหาบ้าง

บางทีเราต้องไม่มองเฉพาะผล "ด้านนอก"
แต่เราต้องเข้าใจปัญหาจาก "ภายใน" บ้าง

พลังแห่งการฝ่าวิกฤติทั้งหลายอาจจะอยู่ตรงนั้นก็ได้





ธ ผู้ทรงเป็นเสาเข็มแห่งแผ่นดิน

หลังจากที่พ่อจากเราไปสู่สรวงสวรรค์ ชาวไทยทั้งหลายหัวใจสลาย และต่างตั้งใจมั่นที่จะทำความดีเพื่อรักษาแผ่นดินของพ่อไว้ และเพื่อให้พ่อยังอยู่ในหัวใจของเราตลอดไป ทุกคนต่างพยายามที่จะทำอะไรสักอย่างหรือหลายอย่างเพื่อส่งเสด็จพระผู้ทรงมอบแรงดลใจให้ประชา ด้วยความจงรักภักดี และความคิดถึงพ่อสุดหัวใจ

ผมเป็นธุลีเล็กๆ อีกธุลีหนึ่งของแผ่นดิน ที่จะรักษาพ่อและแผ่นดินของพ่อไว้ให้ได้ จึงเขียนหนังสือเกี่ยวกับพ่อเอาไว้หลายเล่ม แต่เขียนอย่างไร ก็ไม่สามารถเขียนเรื่องที่พ่อทำเอาไว้ได้หมด เพราะพ่อทรงทำสิ่งดีๆ ทรงคุณค่าเอาไว้มากมาย แต่ผมก็จะพยายามอย่างที่สุด ที่จะบันทึกเรื่องของพ่อต่อไป ด้วยความจงรักภักดี





๙ ร้อยพันจงรักภักดี ๙

E-MAIL จากอีเมล ของ **ยอดเยี่ยม**

...รักแม่...
...รักในหลวง...
...รักแผ่นดิน...





๑๐ ร้อยพันความคิดถึงพ่อ

E-MAIL จากอีเมล ของ **ยอดเยี่ยม**

...รักแม่...
...รักในหลวง...
...รักแผ่นดิน...





พ่อหลวงของเราอาจจะมิได้เป็นเทพบนฟากฟ้าหรือเทวดาจากฟากฟ้า แต่เราก็รักและเชื่อมั่นในพ่อหลวงของเราอย่างยิ่ง เพราะว่าพ่อหลวงของเราทรงเป็นมนุษย์ที่ทำความดีไว้มากมาย มีวินัยที่ดีเยี่ยม มีความขยันที่เป็นตัวอย่าง มีความรักและความรับผิดชอบจนเป็นที่ประจักษ์จนไม่ต้องพิสูจน์ และทำให้พวกเราทั้งผองมี "แรงดลใจ" ที่จะทำดีตามรอยพระบาท ตราบชั่วชีวิตจะสิ้นไป

พ่อหลวงจากเราสู่สรวงสวรรค์แล้ว แม้จะพยายามทำใจว่าเป็นเรื่องของวงจรชีวิตที่ต้องเกิดขึ้น แต่ก็ไม่สามารถทำใจได้ หัวใจขาดสิ้น จะพยายามตั้งสติให้ดีที่สุดและจะทำความดีสุดความสามารถเพื่อส่งพ่อ ให้พ่อมีรอยยิ้มจากบนฟากฟ้า

รักพ่อเป็น "อนันต์" และ "นิรันดร"
ขอเป็นข้ารองบาททุกชาติไป
ดังเช่นพวกเราทุกคน ยังคงมอบชีวิต ด้วยกายและใจ
เพื่อพระองค์ท่านเสมอ ตราบชั่วหมดลมหายใจ

ข้าพระพุทธเจ้า ขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก และกรรมดีที่ผองข้าพระพุทธเจ้าได้เคยทำมาทั้งหมด ถวายพระพรให้พระองค์ทรงสถิตย์อยู่บนสรวงสวรรค์เทอญ... ข้าพระพุทธเจ้าทั้งผอง จะเป็นคนดีที่เดินตามรอยพระบาทของพระองค์ และจะมุ่งมั่นรักษาแผ่นดินนี้ไว้ตามที่พระองค์ทรงสอนเอาไว้ด้วยทั้งหมดของชีวิตและวิญญาณของข้าพระพุทธเจ้า ตามพระราชดำรัสของพระองค์

"ถ้าท่านตั้งใจทำงานทุกอย่างโดยถือประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัวแล้ว ก็เป็นการได้ทดแทนคุณประชาชนคนไทยทุกคน"



ถึง พระ[illegible]

ผม อยาก ให้ พ่อ อ๊อด ขา ที่เจ็บ
หาย เจ็บ ลูกตา มอง ไม่ ค่อย เห็น
ผมอยาก ให้ คน จะมอ รัก พ่อ ด้ว
ตอน นี้ พ่อ อ๊อด เช่น ห้อง อยู่ ตลาด
ริม น้ำ พ่อ อ๊อด ไม่ มี ที่ นอน
อยู่ วัด ท้าย เมือง ผมกลัว พ่อ
จะ มอง ไม่ เห็น กลัว พ่อ จะ
ไป ล้ม ผม ไม่ ต้าย ผม
เรียนอยู่ เรียน วัด ท้าย เมือง ป.๑
ด.ช. นที บุญสุขนที่ 109/1
หมู่ 3 ต.พงสวาย อ.เมือง
จ.ราชบุรี
70000

“แค่จดหมายฉบับเดียวพระองค์ท่านยังทรงเมตตาถึงขนาดนี้”



เมื่อ เด็ก ๗ ขวบถวายฎีกาถึงในหลวง เพื่อขอให้ช่วยรักษาพ่อที่มีอาการป่วย



ด.ช.นที บุญยสุขานนท์ จ.ราชบุรี ผู้ที่เคยเขียนจดหมายถวายฎีกาถึงในหลวง รัชกาลที่ ๙ เพื่อขอให้ช่วยรักษานายไพโรจน์ วารวร อายุ ๖๐ ปี ซึ่งเป็นพ่อบุญธรรม มีอาการป่วยเป็นแผลที่ขา และตามองไม่ค่อยเห็น

หลังจากนั้นทางสำนักพระราชวังมีหนังสือตอบรับกลับมาและมารับตัวนายไพโรจน์ ไปรักษา



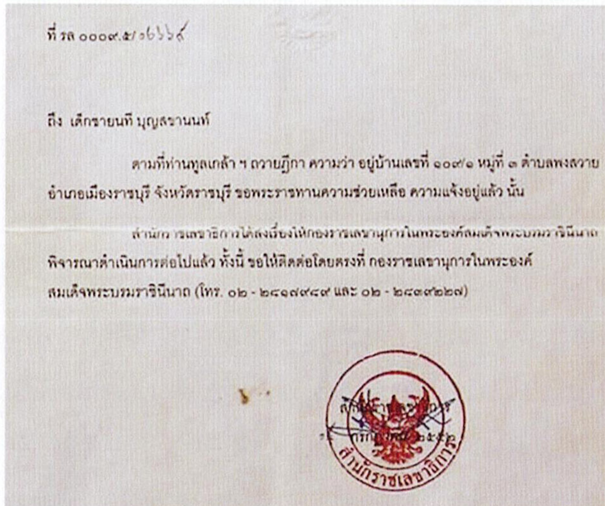
ด.ช.นที ได้เล่าเหตุการณ์ให้ฟังว่า "...ตอนนั้นอายุ ๗ ขวบ นั่งดูในโทรทัศน์แล้วเห็นในหลวง แต่ยังไม่รู้จัก ก็เลยถามแม่ว่าคือใคร แม่ก็บอกว่าท่านคือเทวดาท่านช่วยเหลือคนมากมาย จึงทำให้คิดว่าเมื่อท่านเป็นเทวดาก็น่าจะช่วยรักษาพ่อได้จึงได้เขียนจดหมาย (ถวายฎีกา) และไม่คิดว่าจะได้รับหนังสือตอบกลับ

ซึ่งหลังเขียนเสร็จก็ไม่ได้บอกใคร และเมื่อพ่อขี่จักรยานมารับเพื่อไปช่วยพ่อขนผักที่ตลาด ก็แอบเดินไปส่งจดหมายที่ไปรษณีย์ หลังจากนั้นไม่นานก็มีหนังสือตอบรับกลับมาจากสำนักพระราชวัง ซึ่งแม่เป็นคนรับไว้

ตอนนั้นก็รู้สึกดีใจที่จะมีคนมารักษาพ่อทำให้พ่อไม่เสียชีวิต และยังให้ทุนการศึกษาเดือนละ ๑,๐๐๐ บาทกับตนด้วย และถ้าอยากได้อะไรก็ให้เขียนจดหมายไปขอได้แต่ก็ไม่เคยเขียนไป เพราะสิ่งที่ท่านให้มานั้นเยอะมากแล้ว

ซึ่งภายหลังที่ครอบครัวได้รับพระมหากรุณาธิคุณแล้ว ทำให้มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นซึ่งทุกวันนี้แม่มีอาชีพขายไอศกรีม พอมีรายได้เลี้ยงดูครอบครัวได้ ส่วนนายไพโรจน์ วารวร ซึ่งเป็นพ่อบุญธรรมของ ด.ช.นที ก็อยู่ในความดูแลของแพทย์ที่โรงพยาบาลศิริราช และโรงพยาบาลรามาธิบดี..."

ความยิ่งใหญ่ของหัวใจพ่อนั้นเป็น "อนันต์" เพื่อชีวิตเด็กไทยทุกคน



ที่ รล ๐๐๐๙.๕/๑๖๖๖๙

ถึง เด็กชายนที บุญสงานนท์

ตามที่ท่านทูลเกล้า ฯ ถวายฎีกา ความว่า อยู่บ้านเลขที่ ๑๐๙/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลพงสวาย อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ขอพระราชทานความช่วยเหลือ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

สำนักราชเลขาธิการได้ส่งเรื่องให้กองราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ พิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว ทั้งนี้ ขอให้ติดต่อโดยตรงที่ กองราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ (โทร. ๐๒ - ๒๘๑๙๙๘๙ และ ๐๒ - ๒๘๓๙๒๒๗)

สำนักราชเลขาธิการ

หนังสือตอบกลับจากสำนักราชเลขาธิการ หลังจากนั้นการช่วยเหลือโอบอุ้มลูกของพ่อผู้เจ็บป่วยและยากไร้ก็เกิดขึ้น เพราะจดหมายของเด็กน้อยฉบับนี้



พ่อทรงห่วงใยดูแลประชาชนของท่านทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนของพระองค์ท่าน ด้วยการแสดงให้ประชาชนรับรู้และสัมผัสได้เสมอ ประชาชนจึงรักพระองค์โดยไม่มีเงื่อนไข และความรักนั้นเป็นอนันต์





พ่อทรงเป็นผู้ที่สนใจและประคับประคองเด็กไทยทุกคน และทรงมีคำสอนให้เด็กๆ เสมอ เช่น ทรงสอนเด็กๆ ว่า...

“เด็ก ต้องทำตัวให้สุภาพอ่อนโยน หมั่นขยันเอาการเอางาน เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจอยู่เสมอ ให้ติดเป็นนิสัย จักได้เติบโตขึ้นเป็นคนดีมีประโยชน์ และมีความเจริญมั่นคงในชีวิต”



พ่อสอนเรื่องการศึกษาและใช้ความรู้ที่เหมาะสมว่า

“...ความรู้ที่จะศึกษามีอยู่สามส่วน คือ ความรู้วิชาการ ความรู้ปฏิบัติการ และความคิดอ่านตามเหตุผลความเป็นจริง ซึ่งแต่ละคนควรเรียนรู้ให้ครบเพื่อสามารถนำไปใช้ประกอบกิจการงานและแก้ปัญหาทั้งปวงได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”



พ่อทรงสอนให้เด็กลงมือทำงานด้วยความอดทน และมีความดีในหัวใจเพื่อความสำเร็จของชีวิต...

"เด็กๆ นอกจากจะต้องเรียนความรู้แล้ว ยังต้องหัดทำการงานและทำความดีด้วย เพราะการทำงานจะช่วยให้มีความสามารถ มีความขยันอดทนพึ่งตนเองได้ และการทำดีนั้นจะช่วยให้มีความสุขความเจริญทั้งป้องกันตนไว้ไม่ให้ตกต่ำ"



เมื่อ ๔๐ ปีที่แล้ว พ่อทรงบอกให้เราช่วยกันดูแลเด็กไทย...

"...เด็กเป็นผู้ที่จะได้รับช่วงทุกสิ่งทุกอย่างต่อจากผู้ใหญ่ ดังนั้นเด็กทุกคนจึงสมควรและจำเป็นที่จะต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้องเหมาะสม ให้มีศรัทธา มั่นคงในคุณความดี มีความประพฤติเรียบร้อย สุจริต และมีปัญญา ฉลาดแจ่มใสในเหตุผล..."





พ่อทรงสอนให้เข้มแข็งและสุจริต

"...เด็กๆ ต้องฝึกหัดอบรมทั้งกายทั้งใจให้เข้มแข็งเป็นระเบียบและสุจริตเพื่อประโยชน์ของตนในภายหน้า เพราะคนที่ไม่เข้มแข็งไม่สามารถควบคุมกายใจให้อยู่ในระเบียบและความดี ยากนักที่จะได้ประสบความสำเร็จและความเจริญอย่างแท้จริงในชีวิต..."





พ่อสอนเด็กนักเรียนเสมอว่า ให้ "มีความเพียร"

"...การดำรงชีวิตที่ดีจะต้องปรับปรุงตัวตลอดเวลา การปรับปรุงตัวจะต้องมีความเพียรและความอดทนเป็นที่ตั้ง ถ้าคนเราไม่หมั่นเพียร ไม่มีความอดทน ก็อาจจะท้อใจไปโดยง่าย เมื่อท้อใจไปแล้ว ไม่มีทางที่จะมีชีวิตเจริญรุ่งเรืองแน่ๆ..."

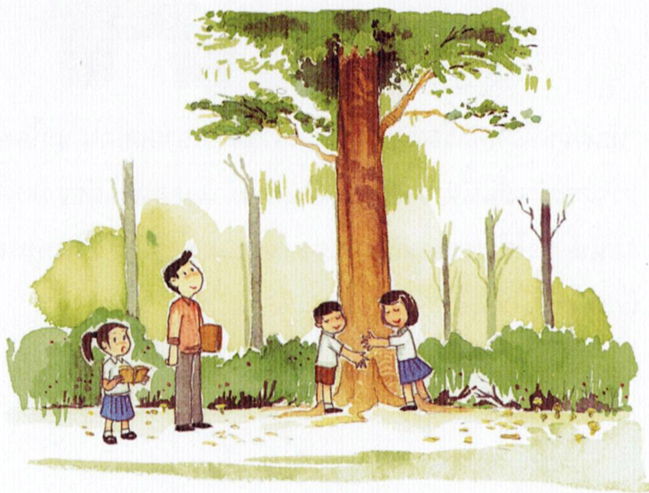


พ่อทรงสอนเราทุกอย่าง รวมถึงให้ "อ่านหนังสือ"

"...หนังสือเป็นเสมือนคลังที่รวบรวมเรื่องราว ความรู้ ความคิด วิทยาการทุกด้านทุกอย่าง ซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ ได้คิดอ่าน และเพียรพยายามบันทึกภาษาไว้ด้วยลายลักษณ์อักษร หนังสือแพร่ไปถึงที่ใด ความรู้ความคิดก็แพร่ไปถึงที่นั่น หนังสือจึงเป็นสิ่งมีค่า และมีประโยชน์ที่จะประมาณมิได้..."



ในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสด็จฯ ไปสอนครั้งแรกเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๔ ทรงพานักเรียนไปที่โรงเรียนเทศบาลเขาเต่า ทรงสอนเรื่องดินว่า ขุดดินลงไปกี่เมตร จะเจอชั้นดินอะไร และจะแก้ไขดินที่เปรี้ยวต้องใช้ปูนขาวเพื่อปรับสภาพดิน ต่อมา ทรงพาไปที่อ่างเก็บน้ำเขาเต่า ทรงสอนเรื่องน้ำและอธิบายเรื่องการทดสอบคุณภาพน้ำ พอครั้งที่ ๒ คือวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๔ ทรงพาไปศึกษาเรื่องฝนหลวง ณ ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวง ทรงสอนว่า น้ำ ๑ หยด ให้ใช้ประโยชน์ได้ ๔ ด้าน คือต่อป่าไม้ ต่อการเกษตร ต่อการอุปโภคบริโภค และการบำบัดเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ รวมทั้งทรงอธิบายเกี่ยวกับสารเคมีต่างๆ ที่ใช้ทำฝนหลวง พระองค์ก็เตือนนักเรียนด้วยความเป็นห่วงว่า “Dry Ice อันตราย อย่าไปเล่น เดี๋ยวนิ้วขาด” นอกจากนี้ยังทรงแสดงตำราฝนหลวงที่ทรงเขียนจากคอมพิวเตอร์ด้วยพระองค์เอง

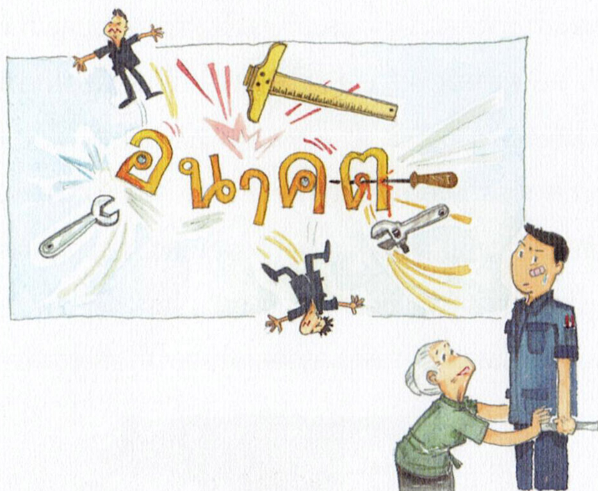


พ่อสอนนักเรียนให้ถ่อมตนและเข้าใจธรรมชาติ พ่อสอนว่า

“เราเป็นนักเรียน เราไม่ใช่เป็นผู้เชี่ยวชาญ เวลาไปปฏิบัติให้ถือว่าเราเป็นนักเรียน ชาวบ้านเป็นครู หรือ ธรรมชาติเป็นครู”



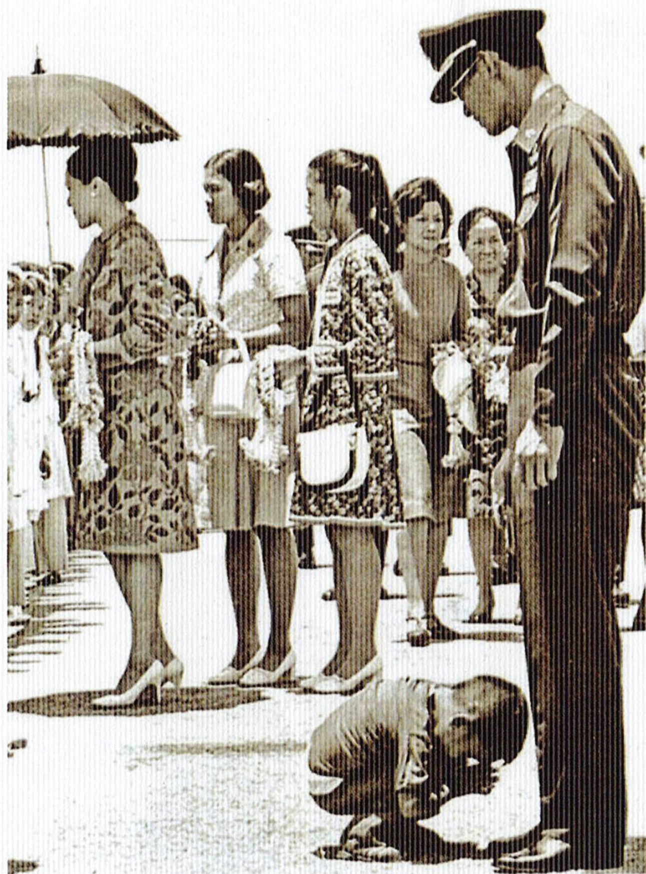
พ่อแก้ปัญหาให้เด็กไทยเสมอในทุกมิติ... เมื่อ ๕๐ ปีที่แล้ว นักเรียนมักรวมตัวมาชกต่อยทำร้ายกัน วิวาทกัน พ่อทรงสอนให้เหล่าลูกๆ "ยั้งคิด" ในพิธีงานกรีฑาศิลปหัตถกรรมนักเรียน ๑ ธันวาคม ๒๕๑๒



"นักเรียนที่ยังก่อเรื่องวิวาทจนเกิดความเสียหายแก่ตน แก่โรงเรียน ขอให้สำนึกว่าการกระทำเช่นนั้น อาจกลายเป็นการทำลายอนาคตของตนไปได้อย่างคิดไม่ถึง ฉะนั้น ขอให้พยายามฝึกฝนอบรมตนเองให้มีค่า เป็นคนเต็มคน ให้เป็นคนดีมีประโยชน์ให้จงได้"





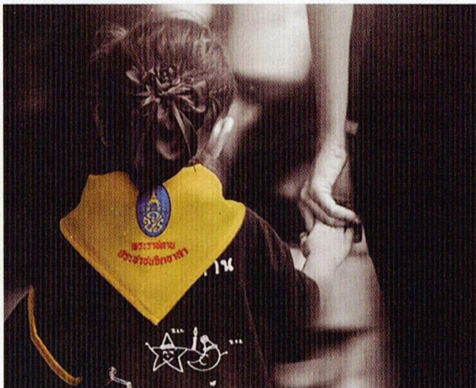


ภาพเด็กชายวัยเพียง ๔ ปี กราบแทบพระบาทพ่อ ด้วยอากัปกิริยาที่งดงาม ที่จังหวัดปัตตานี เหตุการณ์ในครั้งนั้นทำให้ทุกคนที่มารอส่งเสด็จต่างรู้สึกปลาบปลื้ม และประทับใจ เด็กคนนั้น ปัจจุบันคือ นายพยุงศักดิ์ กล่าวถึงเหตุการณ์วันนั้นว่า...

"มีโอกาสได้ไปรับเสด็จฯ กับแม่ แม่ผลักออกไปให้กราบ ก็เดินออกไปกราบพระบาท ตามภาพ แต่ในวันนี้กลับคิดได้ว่า ช่างบังอาจจริงๆ..."



จิตอาสาเพื่อพ่อ



เป็นเรื่องไม่น่าเชื่อของผู้คนและข่าวสารของโลกว่า ในงานพระราชพิธีส่งเสด็จพ่อหลวงของเราตลอดเวลากว่า ๑ ปีนั้น มี "เด็กน้อยจิตอาสา" มากมายเกิดขึ้น เป็นจิตอาสาที่ใช้ "จิตตัวเองสั่งหัวใจตนเอง" เพื่อเดินตามรอยพระบาทของพ่อ ได้พบเห็นเด็กน้อยจิตอาสามากมาย ในหลากหลายสถานการณ์ หลายครั้งที่หลายคนน้ำตาคลอเมื่อได้เห็นและพูดคุยกับเขา เป็นอีกหนึ่งหน้าประวัติศาสตร์ชาติไทย





จิตอาสาเพื่อพ่อ

ความคิด ความเชื่อ ความมุ่งมั่น ของเหล่าเยาวชน จิตอาสา

พ่อไม่เคยสอนให้เรารักพ่อ พ่อสอนให้เรารักกัน แต่เรารักพ่อเหลือเกิน



นักเรียนน้อยจากโรงเรียนยุหมินพัฒนา คอยแจกน้ำ ขนมถุงใหญ่ อย่างไม่กลัวฝน กลัวแดด เขาบอกว่า...

"หนูอาสามาเอง ทางโรงเรียนไม่ได้บังคับ อยากทำเพื่อในหลวง ร.๙ วันนี้ก็มาแจกน้ำ ขนม ให้ประชาชน อยากทำเพื่อพ่อหลวง ไม่เหนื่อย ไม่ร้อน วันนี้คุณครูพานั่งรถเมล์มา ส่วนพรุ่งนี้ก็จะไปเป็นจิตอาสาแจกน้ำ ขนม ที่บริเวณสวนหลวง ร.๙ ต่อ"



พ่อสอนให้เด็กรู้จัก "ความรัก" ที่ไม่มีเงื่อนไขและไม่มีขอบเขต ท่านสอนพวกเราด้วยการมอบความรักแก่เรา แสดงให้เห็นถึงความเพียรที่อดทนยิ่ง เพียงเพื่อให้พวกเราลดทุกข์ลงทั่วแผ่นดิน รักกัน และรักแผ่นดิน เหล่าเด็กน้อยจิตอาสารักพ่ออย่างไร้ขอบเขต และแสดงออกมาเป็น "จิตอาสา" เพื่อมอบหยาดเหงื่อทั้งหมดให้พ่อมีรอยยิ้มอยู่บนสรวงสวรรค์ ที่ทรงเห็นพวกเรารักกันอย่างที่พ่อสอน

นอกจากการสอนพวกเราให้ยึดมั่นใน "ความดี" มี "ความเพียร" มี "ความคิด และการยั้งคิด" แล้ว พระองค์ยังให้ "โอกาส และ ความเสมอภาค" แก่ประชาชนทุกชีวิต สิ่งที่สำคัญที่สุดที่สร้างแรงดลใจให้พวกเรากล้าที่จะก้าวขึ้นมาและเดินตามคำสอนของพระองค์ก็คือ พ่อหลวงของเราจะ "ทรงปฏิบัติให้เห็นเป็นตัวอย่าง" เสมอ ด้วยความตั้งมั่น ไม่ท้อถอย และเหนื่อยแสนเหนื่อย มาเป็นเวลายาวนาน

เหล่าเด็กน้อยจิตอาสารักพ่ออย่างไร้ขอบเขตและเป็นอนันต์ นิรันดร และแสดงออกมาเป็น "จิตอาสา" เพื่อมอบหยาดเหงื่อทั้งหมดให้พ่อมีรอยยิ้มอยู่บนสรวงสวรรค์ที่ทรงเห็นพวกเรารักกันอย่างที่พ่อสอน







เด็กไทยทุกคนคือลูกของพ่อ

งานพระราชพิธีถวายพระเพลิงฯ... ลูกหลานจากโรงเรียนวัดราชบพิธฯ ที่ทำงานหนักเพื่อบริการประชาชนเป็น "จิตอาสา" ติดต่อกันเกือบ ๒๔ ชั่วโมง และเมื่อถึงเวลาที่พักได้ เขาก็หลับกันไปอย่างไม่รู้ตัว

ร่างกายเขาแข็งแรงมาก แต่หัวใจนั้นแข็งแรงมากกว่าหลายเท่านัก เพราะหมดทั้งหัวใจของเขามีพ่อประทับอยู่ตลอดเวลา



เปิดใจ “ครูส้ม” อดีตนักเรียนรายการศึกษาทัศน์ ที่ “ในหลวง” ทรงเคยสอน

“ครูส้ม” หรือ น.ส. ทิพย์วรรณ ศุภกิจถาวร อายุ ๒๙ ปี เล่าให้ฟังเมื่อครั้งเรียนอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนวังไกลกังวล ได้เข้าร่วมรายการศึกษาทัศน์ ซึ่งรูปแบบรายการจะพานักเรียนไปศึกษาเรียนรู้เรื่องต่างๆ รอบตัว และได้มีโอกาสเข้าเฝ้าในหลวงรัชกาลที่ ๙ หลายครั้ง

เมื่อได้มีโอกาสเข้าเฝ้าฯ ตอนแรกกลัวไม่กล้ามองพระพักตร์ แต่พอได้เห็นพระองค์ท่าน พระองค์มีพระราชดำรัสกับนักเรียน ความเรียบง่ายไม่ถือพระองค์และพระอารมณ์ขัน ทำให้ความรู้สึกของตนและเพื่อนๆ เปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง



“พระองค์ทรงมีเมตตาแก่เด็กๆ ทรงเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นครูที่ดี สอนเรื่องยากๆ ให้เข้าใจง่าย น่าสนใจ สอนให้เราเรียนรู้ที่จะรักและหวงแหนสิ่งรอบตัว ไม่ว่าจะเป็น ดิน น้ำ ป่าไม้ วัฒนธรรม ซึ่งเป็นเรื่องที่เรามองข้ามกันไป

ทำให้มีความรู้สึกว่าพระองค์เป็นพ่อคนหนึ่ง เวลาได้เรียนกับพระองค์ท่านก็เหมือนพ่อสอนลูก เวลาสอน พระองค์ท่านจะทรงสอดแทรกเรื่องการใช้ชีวิตต่างๆ ทำให้ไม่น่าเบื่อเวลาเรียน”



นักเรียนของพ่อ “ครูส้ม” เล่าต่อว่า... “พระองค์ทรงเล่าว่า ที่บอกว่าเป็นสุนัขเทศ ก็คือ สุนัขเทศบาลที่ตามมาอยู่ในวัง รวมถึงเรื่องปลาทอง ตอนที่ทรงสอนเรื่องน้ำ มีการนำปลาทอง ซึ่งเป็นสัตว์ที่อ่อนไหวต่อสภาพน้ำมาเป็นตัวอย่าง ขณะที่ทรงอรรถาธิบาย ปลาทองก็เริ่มมีอาการไม่ดี พระองค์ท่านก็ทรงมีรับสั่งให้จัดทีมช่วยชีวิตปลาทองโดยด่วน ทำให้นักเรียนหลุดขำออกมา

น่าแปลกที่พระองค์ท่านไม่ได้มีอาชีพเป็นครู แต่สามารถให้ความรู้ได้เป็นอย่างดี ไม่รู้สึกเบื่อเลยแม้ว่าจะใช้เวลานานก็ตาม ซึ่งนอกจากจะทรงมีพระอารมณ์ขันแล้ว ยังทรงสะท้อนว่า พระองค์ทรงมีความห่วงใยต่อทุกชีวิตไม่ว่าจะเป็นสัตว์เล็กใหญ่ ประชาชนทุกหมู่เหล่า”





พ่อสร้างนักเรียนตัวน้อยให้เป็น "ครู" เพื่อสอนเด็กไทยต่อไป และนักเรียนของพ่อก็สัญญาว่าจะเป็นครูที่ดี เพื่อสร้างเด็กไทยให้มีคุณภาพ "ครูส้ม" เล่าเรื่องตอนที่เรียนหนังสือกับพ่อ และสัญญาว่า...

ก่อนจะเสด็จพระราชดำเนินกลับ พระองค์ทรงหยิบกล้องถ่ายรูปมาถ่ายภาพนักเรียนและเจ้าหน้าที่รายการศึกษาทัศน์ในวันนั้นไว้ และรับสั่งว่า "เราจะจำได้"

ซึ่งสร้างความปลื้มปีติ และความประทับใจให้แก่ตนและเพื่อนๆ เป็นอย่างมาก

"จากนี้ไปจะตั้งปณิธานที่จะดำเนินชีวิตตามคำสอนของพระองค์ท่าน โดยเฉพาะเรื่องความเป็นครูที่จะต้องสอนให้นักเรียนเป็นคนดีของสังคม รู้จักความเสียสละ มีความรัก ความสามัคคีกันต่อไป"







จริงๆ แล้วในประเทศไทยนี้ไม่มีใครกำพร้าได้เลย เราทุกคนมีพ่อคนเดียวกัน พ่อของเราคือ “ในหลวง” (ครูส้ม)

พ่อของเรารักเราด้วยใจจริง วันนี้ฉันเติบโตขึ้น ฉันอยากบอกพ่อเหลือเกินว่า ชุดทำงานของฉัน คือ สีของแผ่นดิน งานของฉัน คือ การรับใช้ประชาชน สิ่งที่ฉันทำได้ดีที่สุด คือ การสอน (ครูส้ม)



วันนี้สิ่งที่พ่อเคยพร่ำบอก ลูกได้มาถึงแล้ว มาถึงจุดที่ลูกจะได้ทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น จุดที่ลูกคิดว่าพ่ออยากให้ลูกเป็น พ่อไม่เคยบอกให้ลูกกลับไปรับใช้พ่อ พ่อบอกเพียงแค่คุณค่าของคนคือการได้ทำเพื่อผู้อื่น อยากให้คนในสังคมนี้คิดและทำเพื่อผู้อื่นเหมือนที่พ่อสอนฉัน (ครูส้ม)





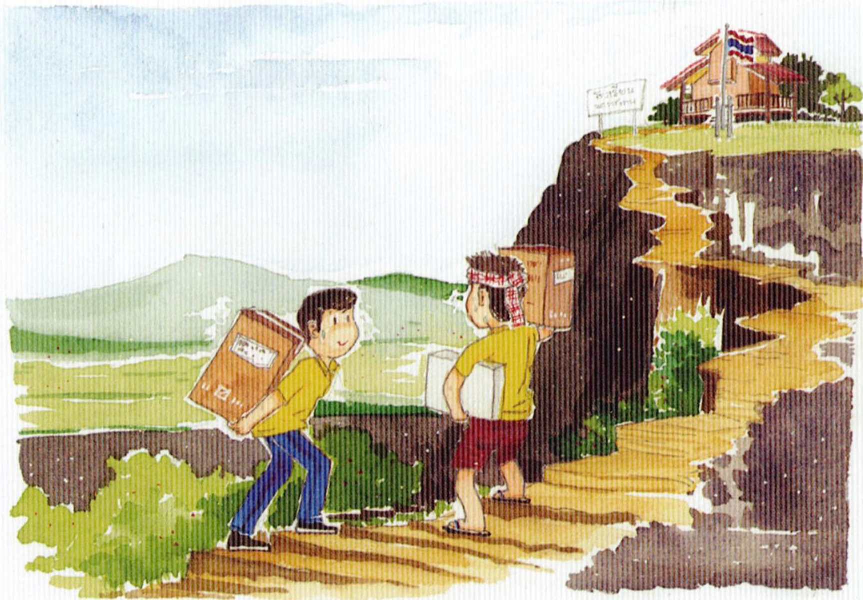


คำพ่อสอนสามารถแก้วิกฤติชีวิตได้

แม้พระองค์จะตรัสเสมอว่าเป็นคนธรรมดา แต่เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่า... พระองค์มิใช่คนที่อดทนอย่างเดียว แต่เป็นคนที่ทนได้ด้วย... พระองค์มิใช่คิดสร้างสรรค์อย่างเดียว แต่ทรงทำการทดลองและทำให้เกิดจริงได้ พระองค์มิใช่ผู้ที่ทำอะไรให้ตนเอง แต่พระองค์ล้วนทำเพื่อผู้อื่นโดยเฉพาะเพื่อเรา

การเดินตามรอยพระบาทตามคำพ่อสอนชีวิตเราก็จะมีแต่เสมอและชนะ ยากที่จะพ่ายแพ้ชีวิตไปง่ายๆ





คำพ่อสอน

พ่อสอนเราเรื่อง "ความดี" และการทำกรรมดี เพราะสิ่งทั้งหลายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตนั้น เกิดจากกรรมที่เรากำลังทำอยู่ พ่อสอนให้เราอดทนต่อการทำความดี และความดีทั้งหลายจะป้องกันตัวเองจากความล้มเหลว พ่อสอนเรามากมายในเรื่องนี้ พ่อหลวงสอนเราไว้เมื่อวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๕๑๘ ว่า...

"...ถ้าเราคิดดี ทำดี ไม่ใช่แต่ปากนะ ทำอย่างดีจริงๆ คือ สร้างสมสิ่งที่ดี ด้วยการปฏิบัติในสิ่งที่เรียกว่าดี หมายความว่า ไม่เบียดเบียนผู้อื่น สร้างสรรค์ทำให้มีความเจริญ ทั้งวัตถุ ทั้งจิตใจ แล้วไม่ต้องกลัว ไม่ต้องกลัวเพราะผู้ที่ทำในสิ่งที่บริสุทธิ์ แม้ถึงจะตายก็ตายดี..."





พ่อสอนว่า... **"ความดีสร้างกำลังใจ เป็นเหมือนการฉีดยาป้องกันโรค"**

พ่อสอนว่า... **"...ตั้งใจทำดี ก็เป็นการสร้างกำลังของบ้านเมือง ทำให้เป็นเหมือนฉีดยาป้องกันโรค ซึ่งถ้าเราฉีดยาป้องกันโรควันนี้ พรุ่งนี้ไม่ใช่ไม่ได้ผล หมอก็ทราบดี ถ้าเราฉีดยา ต้องได้ครบโดสถึงจะป้องกันโรคภัยไข้เจ็บได้..."**

พ่อสอนให้ทำดีให้ครบถ้วน... **"...การป้องกันให้ครบโดส เราต้องทำในสิ่งที่ดีที่ชอบตลอดไปเป็นเวลานานอาจน่าเบื่อ แต่แม้กระนั้นอย่างเพิ่งท้อใจแม้กระนั้น บางทีเราทำตลอดชีวิตแล้ว ก็ยังไม่พอ..."**



พ่อสอนเราเรื่องความอยู่รอดของสังคม

"...ประเทศชาติและสังคมจะอยู่ไม่ได้ ถ้าสังคมไหนไม่เห็นคุณค่าของการทำความดี..."

พ่อสอนว่า... ความดีมีผลกับอนาคต...

"...ให้พิจารณาเหตุผลให้ดีนั้น กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ให้พิจารณาการกระทำหรือกรรมของตนให้ดีนั่นเอง คนเราโดยมากมักนึกว่าอนาคตจะเป็นอย่างไรเราทราบไม่ได้ แต่ที่จริงเราย่อมจะทราบได้บ้างเหมือนกัน เพราะอนาคตก็คือ ผลของการกระทำในปัจจุบัน..."



“จิตใจ” เป็นสิ่งที่แสดงความเป็นมนุษย์ เป็นพื้นฐานที่สำคัญของสังคม และทำให้สังคมไม่ล่มสลาย... พ่อสอนเราให้เรามีจิตใจเผื่อแผ่

“...คนเราจะเอาแต่ได้ไม่ได้ คนเราจะต้องรับและจะต้องให้ หมายความว่า ต่อไปและเดี๋ยวนี้ด้วย เมื่อรับสิ่งของใดมา ก็จะต้องพยายามให้ ในการให้นั้น ให้ได้โดยพยายามที่จะสร้างความสามัคคีให้หมู่คณะ และในชาติ ทำให้หมู่คณะและชาติประชาชนทั้งหลายมีความไว้ใจ ซึ่งกันและกันได้ ช่วยที่ไหนได้ก็ช่วย ด้วยจิตใจที่เผื่อแผ่โดยแท้...”

การทำงานเป็นลำดับขั้น จะต้อง "ข่มใจ" ตามที่พ่อสอน เพื่อความสำเร็จของงานและความสุขของทุกคน พ่อสอนเราว่า...

"...ในการดำเนินชีวิตของเรา เราต้องข่มใจไม่กระทำสิ่งใดๆ ที่เรารู้สึกด้วยใจจริงว่าชั่ว ว่าเสื่อม เราต้องฝืน ต้องต้านความคิดและความประพฤติทุกอย่าง ที่รู้สึกว่าขัดกับธรรมะ เราต้องกล้าและบากบั่นที่จะกระทำสิ่งที่เราทราบว่าเป็นความดี เป็นความถูกต้อง และเป็นธรรม..."



พ่อสอนเราว่า... ให้เรา "อ่อนโยน แต่ไม่อ่อนแอ"

"...ในวงสังคมนั้นเล่า ท่านจะต้องรักษามารยาทอันดีงามสำหรับสุภาพชน รู้จักสัมมาคารวะ ไม่แข็งกระด้าง มีความอ่อนโยนแต่ไม่อ่อนแอ พร้อมจะเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อส่วนรวม..."



ภาพและพระราชดำรัสที่ยิ่งใหญ่อีกประโยคหนึ่ง ที่พ่อเราสอน และทรงทำให้ประจักษ์

“...การปิดทองหลังพระนั้น เมื่อถึงคราวจำเป็นต้องปิด ว่าที่จริงแล้ว คนโดยมากไม่ค่อยชอบปิดทองหลังพระกันนัก เพราะนึกว่าไม่มีใครเห็น แต่ถ้าทุกคนพากันปิดทองแต่ข้างหน้า ไม่มีใครปิดทองหลังพระเลย พระจะเป็นพระที่งดงามบริบูรณ์ไม่ได้...”



คำพ่อสอนเมื่อปี ๒๔๙๖ ที่กว่า ๖๐ ปีแล้ว แต่ไม่เคยล้าหลัง ให้เราช่วยกันทำความดีด้วยความเพียร

"...พระพุทธเจ้าก็ตรัสไว้ว่า บุคคลใดประกอบความดี คุณความดีนั้นย่อมต้องสนองตอบ ข้าพเจ้าจึงขอชักชวนแต่ละท่าน ให้พยายามบำเพ็ญความดีด้วยน้ำใจอันบริสุทธิ์ แม้บางโอกาสอาจจะต้องเสียสละบ้าง ก็จงมานะอย่าท้อถอย..."



ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงสอนเราเรื่อง... ความเข้มแข็งในการทำความดี...

"คนดีทำให้คนอื่นดีได้ หมายความว่า คนดี ทำให้เกิดความดีในสังคม คนอื่นก็ดีไปด้วย ความเลวนั้นจะทำให้คนดีเป็นคนเลวก็ยาก แต่เป็นไปได้ ...ถ้าคนดีเข้มแข็งในความดี จะทำให้คนเลวมาทำให้คนดีเป็นคนเลวยาก ...สำคัญอยู่ที่ความเข้มแข็งของคนดี"



พ่อสอนเราให้เคารพบูชาที่ถูกต้อง ทรงสอนพวกเราว่า...

"...การเคารพบูชาผู้ควรบูชานั้น เป็นมงคลประการสำคัญ และการบูชาอย่างสูงสุดนั้น คือ การบูชาด้วยการประพฤติปฏิบัติตนให้ดี..."





พ่อสอนเราให้เรา... "พูดจริงทำจริง"

"...การพูดแล้วทำ คือ พูดจริง ทำจริง จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมเกียรติคุณของบุคคลให้เด่นชัด และสร้างเสริมความดี ความเจริญให้เกิดขึ้นทั้งแก่บุคคลและส่วนรวม..."



พ่อทรงสอนเรื่องการใช้ "ความคิด" ว่า...

"...ความคิดนั้นสำคัญมาก ถือได้ว่าเป็นแม่บทใหญ่ของคำพูดและการกระทำทั้งปวง กล่าวคือ ถ้าคนเราคิดดี คิดถูกต้อง ทั้งตามหลักวิชาและคุณธรรม คำพูดและการกระทำก็เป็นไปในทางที่ดีที่เจริญ ...แต่ถ้าคิดไม่ดีไม่ถูกต้อง คำพูดและการกระทำก็อาจก่อให้เกิดความเสียหายทั้งแก่ตัวเองและส่วนรวมได้..."



ในหลวงของเราทรงเป็นที่ยอมรับในเรื่องของ “ความสามารถ” แต่สิ่งที่ยอมรับกันมากที่สุดก็คือ “ความดี” และ “ความรัก” ต่อประชาชนและมนุษยชาติ... และนั่นคือสิ่งที่ทั้งโลกยอมรับโดยเอกฉันท์

หยาดเหงื่อพระเสโทของพ่อที่หลั่งหยดลงพื้นดินทั่วไทย ความยากลำบากและขวากหนามต่างๆ ไม่เคยทำให้พ่อของเราทรงย่อท้อ พระองค์ทรงก้าวผ่านอุปสรรคทั้งหลายของพระองค์ไปได้ ทั้งหมดเพราะ... “พ่อรักเราเหลือเกิน”

พ่อสอนเราว่า...

“...ในการสร้างตัวสร้างฐานะนั้นจะต้องถือหลักค่อยเป็นค่อยไป ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวังและความพอเหมาะพอดี ไม่ทำเกินฐานะและกำลัง หรือทำด้วยความเร่งรีบ...”



พ่อทรงสอนให้เราใช้ชีวิตด้วยความพอเพียง ประหยัด และใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด

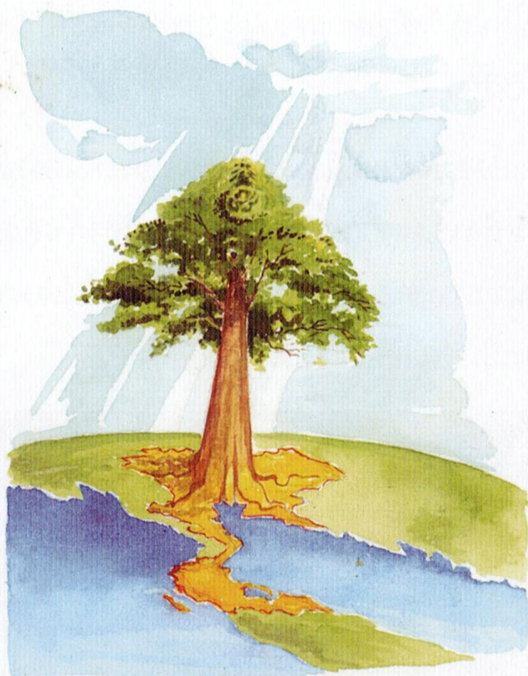
"...การใช้จ่ายโดยประหยัดนั้น จะเป็นหลักประกันความสมบูรณ์พูนสุขของผู้ประหยัดเองและครอบครัว ช่วยป้องกันความขาดแคลนในวันข้างหน้า การประหยัดดังกล่าวนี้จะมีผลดี ไม่เฉพาะแก่ผู้ประหยัดเท่านั้น ยังจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติด้วย..."



พ่อสอนเราให้สร้างความคิดให้ลึกในหัวใจ

"...ควรจะปลูกต้นไม้ในใจคนเสียก่อน แล้วคนเหล่านั้นก็จะพากันปลูกต้นไม้ลงบนแผ่นดินและรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง..."





พ่อของเราคือ **"เสาเข็มของแผ่นดิน"** สรรพสิ่งมากมายที่พระองค์ทรงสอนเรา และปฏิบัติให้เราเห็นประจักษ์ตลอดเวลายาวนาน ๗๐ ปี ทำให้เรามีวันนี้ ทำให้ประเทศไทยมีวันนี้ นอกจากการสอนพวกเราให้ยึดมั่นใน "ความดี" มี "ความเพียร" มี "ความคิด และ การยั้งคิด" แล้ว พระองค์ยังให้ "โอกาสและความเสมอภาค" แก่ประชาชนทุกชีวิต พ่อสอนเราอย่าให้ลืมเสาเข็มว่า...

"...เศรษฐกิจพอเพียง เป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูกตอกรองรับบ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็ม และลืมเสาเข็มซะด้วยซ้ำไป..."



๑๑ ร้อยพันความรู้สึกคิด จากอีเมลของ ยอดเยี่ยม

๑๑



...รักแม่...

...รักในหลวง...

...รักแผ่นดิน...